

Kokousaika 25.11.2024 klo 18:30

Kokouspaikka Valtuustosali ja hallintosäännön 87 §:n mukainen sähköinen kokous

Käsiteltävät asiat

- Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027, hyväksytty Kvalt 25.11.2024 § 81
..... 1

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026–2027

Arkistokohta 02 02 00

Hyv. Kvalt 25.11.2024 § 81

1	YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	8
1.1	Taloussuunnittelun 2025–2027 lähtökohdat.....	8
1.1.1	Yleinen talouden talouskehitys	8
1.1.2	Kuntatalouden tilanne	9
1.1.2.1	Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen	12
1.1.2.2	Valtionosuuksien perusteet.....	14
1.1.3	Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2025–2027	17
1.1.3.1	Väestö.....	18
1.2	Alajärven kaupungin strategia 2022–2025	20
1.2.1	Slogan	20
1.2.2	Visio 2030	21
1.2.3	Missio.....	21
1.2.4	Alajärven kaupungin arvot.....	21
1.2.5	Strategiset päämäärät	21
1.3	Talousarvion sitovuus	22
2	TALOUSARVIO 2025.....	23
2.1	Yleistä talousarviosta	23
2.2	Toimintatuotot	25
2.3	Toimintakulut	25
2.4	Toimintakate	26
2.5	Verotulot	26
2.6	Valtionosuudet.....	28
2.7	Rahoitustuotot ja -kulut	29
2.8	Vuosikate	29
2.9	Poistot	30
2.10	Satunnaiset erät	31

2.11	Tilikauden tulos.....	31
3	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	32
3.1	Keskusvaalilautakunta	32
3.2	Tarkastuslautakunta	32
3.3	Kaupunginhallitus	32
3.3.1	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2022–2025.....	33
3.3.2	Konsernitavoitteet vuodelle 2025.....	33
3.3.3	Perustelut v. 2025.....	34
3.3.3.1	Kaupunginvaltuusto.....	34
3.3.3.2	Kaupunginhallitus	34
3.3.3.3	Hallinto	34
3.3.3.4	Taloustoimisto	34
3.3.3.5	Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset).....	35
3.3.3.6	Löytöeläinten säilytys	35
3.3.3.7	Viestintä.....	35
3.3.3.8	Henkilöstöhallinto.....	36
3.3.3.9	Kuntien yhteistoiminta	38
3.4	Elinvoimalautakunta	40
3.4.1	Hallinto.....	40
3.4.2	Elinvoimapalvelut.....	40
3.4.2.1	Elinvoiman edistäminen	40
3.4.2.2	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	43
3.4.2.3	Liikunta- ja nuorisopalvelut	43
3.4.2.4	Museo- ja kulttuuripalvelut	45
3.4.3	Elinvoimalautakunnan talousarviotaulukko.....	48
3.5	Alajärven sivistyslautakunta.....	49
3.5.1	Sivistystoimen hallinto	49
3.5.2	Varhaiskasvatus	51
3.5.3	Perusopetus	52

3.5.4	II-aste / Lukiokoulutus	54
3.5.5	II-aste / Ammattiopetus	56
3.5.6	Korkea-asteen yhteistyö	56
3.5.7	Kansalaisopisto	58
3.5.8	Alajärven musiikkiopisto	59
3.5.9	Kirjastopalvelut	61
3.5.10	Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot	63
3.6	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	67
3.6.1	Maaseutupalvelut	67
3.6.1.1	Hallinto	67
3.6.1.2	Tuki- ja viranomaistehtävät	67
3.6.1.3	Maaseutupalvelut, kehittäminen	68
3.6.2	Maaseututoimen talousarviotaulukot	69
3.7	Alajärven tekninen lautakunta	73
3.7.1	Viranomaispalvelut	74
3.7.1.1	Yhdyskuntasuunnittelu	74
3.7.1.2	Yleiset alueet	76
3.7.1.3	Vesihuoltolaitos	79
3.7.1.4	Rakennusvalvonta	80
3.7.1.5	Ympäristönsuojelu	81
3.7.2	Tukipalvelut	83
3.7.2.1	Ravitsemuspalvelut	83
3.7.2.2	Puhdistuspalvelut	84
3.7.2.3	Tilapalvelut	85
4	INVESTOINTISUUNNITELMA	87
5	RAHOITUSSUUNNITELMA	93
5.1	Toiminnan ja investointien rahavirta	93
5.1.1	Toiminnan rahavirta	93
5.1.2	Investointien rahavirrat	95

5.2	Rahoituksen rahavirta	95
5.2.1	Antolainauksen muutokset	95
5.2.2	Lainakannan muutokset.....	95
5.2.3	Oman pääoman muutokset	95
5.2.4	Muut maksuvalmiuden muutokset	96
6	TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027	97
6.1	Yleistä.....	97
6.2	Tasapainotus taloussuunnitelmassa.....	97
6.3	Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2025–2027.....	98
7	HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT	100
7.1	Keskushallinto	100
7.2	Elinvoimalautakunta	101
7.3	Sivistyslautakunta	102
7.4	Tekninen lautakunta	106
7.5	Maaseututoimi	108
8	LIITTEET	109
8.1	Tuloslaskelma, ulkoinen 2025.....	109
8.2	Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2025.....	113
8.3	Koko kaupunki, ulkoinen/sisäinen 2025	118
8.4	Käyttötalousosa hallintokunnittain 2025, ulkoinen/sisäinen	120
8.5	Rahoituslaskelma 2025–2027	121
8.6	Investoinnit 2024–2027	127
8.7	Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen	137

Taulukot:

Taulukko 1: Taloudellisen tilanteen tunnuslukuja Suomessa	8
Taulukko 2: Alajärven väkiluvun kehitys 2008–2024.....	18
Taulukko 3 : Alajärven väestöennuste 2023–2040	19
Taulukko 4: Väestöllinen huoltosuhde 2023–2040.....	19
Taulukko 5: Väestöllinen huoltosuhde E-P 2020–2040	19
Taulukko 6: Työttömyysasteen kehitys 2020–2024.....	20
Taulukko 7: Talousarvio 2025	24
Taulukko 8: Verotuloennuste 2025–2027	27
Taulukko 9: Valtionosuudet 2022–2025	28
Taulukko 10: Vuosikatteen kehitys verrattuna nettoinvestointeihin ja poistoihin	30
Taulukko 11: Vaalit, talousarvio 2025.....	32
Taulukko 12: Tilintarkastus, talousarvio 2025	32
Taulukko 13: Kaupunginhallitus, talousarvio 2025	32
Taulukko 14: Muut yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut 2025	35
Taulukko 15: Elinvoimanlautakunta, yhteenveto	48
Taulukko 16: Sivistyslautakunta, yhteenveto Alajärvi	63
Taulukko 17: Esi- ja perusopetus	64
Taulukko 18: Varhaiskasvatus.....	64
Taulukko 19: Vimpelin kunta, Sivistyslautakunta.....	65
Taulukko 20: Lappajärven kunta, Varhaiskasvatus.....	65
Taulukko 21: Hankkeet 2025	66
Taulukko 22: Maaseututoimi, yhteenveto.....	69
Taulukko 23: Maaseutupalvelut, hallinto	70
Taulukko 24: Maaseutupalvelut, tuki- ja viranomaistehtävät.....	71
Taulukko 25: Maaseutupalvelut, kehittäminen.....	72

Taulukko 26: Lautakunta yhteensä.....	73
Taulukko 27: Yhdyskuntasuunnittelu.....	76
Taulukko 28: Yleiset alueet.....	78
Taulukko 29: Vesihuolto	80
Taulukko 30: Rakennusvalvonta.....	81
Taulukko 31: Ympäristönsuojelu.....	83
Taulukko 32: Investointisuunnitelma 2025–2027	88
Taulukko 33: Rahoitussuunnitelma 2025–2027	94
Taulukko 34: Pitkäaikaisen lainakannan kehitys 2023–2027	95
Taulukko 35: Taloussuunnitelma 2025–2027	99

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Taloussuunnittelun 2025–2027 lähtökohdat

1.1.1 Yleinen talouden talouskehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024–2026

Suomen talous näyttäisi selättäneen taantuman. Bruttokansantuote (BKT) supistuu vielä 0,2 prosenttia vuonna 2024, mutta kasvu on käynnistynyt vuoden alkupuoliskolla. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku tukevat kulutusta ja investointeja. Vuosina 2025 ja 2026 kasvu nopeutuu ja on 1,7 ja 1,5 prosenttia vuodessa. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja ennustejakson alussa, kun taas työllisyysvoimet kasvattavat työn tarjontaa läpi ennustejakson.

Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina selvästi heikompaa kuin euroalueella keskimäärin. Suomessa tuotanto laski vuoden 2022 toisen neljänneksen jälkeen vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä noin 2,5 prosenttia. Tuotannon laskun takana olivat hintojen ja korkojen nousu sekä Venäjän hyökkäyssodan suorat vaikutukset Suomen talouteen. Sekä sodan että korkojen nousun epäsuotuisat vaikutukset ovat olleet Suomessa suuremmat kuin euroalueen maissa keskimäärin. Venäjän talouden ja kaupan merkitys Suomelle oli ennen hyökkäystä suurempi kuin useimmille euroalueen maille. Korkojen nousun vaikutus on ollut muita maita voimakkaampi, koska Suomessa asuntoluotoista 94 prosenttia on vaihtuvakorkoisia ja korkojen nousu on välittynyt reaalitalouteen nopeasti.

TAULUKKO 1: TALOUDELLISEN TILANTEEN TUNNUSLUKUJA SUOMESSA

Yleinen taloudellinen tilanne	2022	2023	2024	2025	2026
Bruttokansantuote, %	1,3	-1,2	-0,2	1,7	1,5
Työttömyysaste, %	6,8	7,2	8,0	7,6	7,2
Ansiotasoindeksi, %	2,4	4,2	2,9	3,4	3,1
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	7,1	6,2	1,8	1,4	1,3
Euribor 3 kk, %	0,3	3,4	3,7	2,5	2,0
Veroaste, % BKT:sta	43,0	42,4	41,8	42,2	42,2

1.1.2 Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tilannekuva 2024

Kuntahallintojen rahoitusasema heikkeni viime vuonna 1,3 mrd. euroa alijäämäiseksi. Synkät luvut aiheutuivat etenkin sote-uudistuksen jälkeen kuntahallintoon jääneiden kulutusmenojen nopeasta kasvusta. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien saamien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtionosuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6–0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025 TE-palvelu-uudistuksen takia. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Palvelutarpeen laskua onkin totuttuun tapaan hieman loivennettu painelaskelmassa.

Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Investointipaineita ylläpitävät muun muassa rakennuskannan ikä, muuttoliike ja vihreän siirtymän edellyttämät muutokset. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne korostaa kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Välttämättömiä investointeja on silti paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 mm sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, vaikka niiden taso puolittuikin sote-uudistuksen yhteydessä. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntahallinnon mittavat alijäämät vuosina 2025–2028 edellyttävät merkittäviä sopeutustoimia kunnissa tulevina vuosina. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkastelu-vuosina.

(Lähde, s. 8–10: Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus Syksy 2024)

Kuntaliitto, pääekonomisti Minna Punakallio

Kuntien ja kuntayhtymien talouden tila oli viime vuonna poikkeuksellisen vahva sote-uudistukseen liittyneiden poikkeuksellisten ja kertaluonteisten tuloerien vuoksi. Soten varjossa kuntien sivistystoimen kustannukset kasvoivat kuitenkin nopeasti, minkä vuoksi kuntien taloudelliset tunnusluvut ovat alkaneet heikentyä nopeasti vuoden 2024 alkupuolella.

Sen vuoksi kuntien talousjohtajat kertoivatkin syksyn talousbarometrissä, että kunnan tämänhetkinen talouden tila on tyypillisesti huono tai melko huono. Vastausten keskiarvo oli 2,9, kun se viime syksynä oli vielä 3,3. Vastauksia annetaan asteikolla 1–6. Mediaani eli keskimääräinen vastaus tippui kuitenkin jo 2,0:een viime kevään 3,0:sta. Vastausjakauman vinoutta kuvaa myös se, että peräti 80 kuntaa (noin 40 %) kokee kuntansa talouden tilan olevan tällä hetkellä huono tai erittäin huono, kun vain 22 kuntaa (noin 10 % vastanneista) pitää talouden tilaa tällä hetkellä hyvänä tai erittäin hyvänä.

Tilanne on vakava erityisesti monissa isoissa kaupungeissa. Kuntakokoryhmittäin tarkastellen tämänhetkinen taloustilanne koetaan heikoimmaksi isoissa, yli 100 000 asukkaan kaupungeissa. Kyseisessä kuntakokoryhmässä vastausten keskiarvo oli vain 2,1 (huono), kun pienimmissä kuntakokoryhmissä vastausten keskiarvo nousi 3,0:een eli melko huonoon.

Vastauksia on helppo tulkita, kun katsoo Valtiokonttorin taloustilastoja ensimmäisen puolen vuoden ajalta. Tilikauden tulos näyttää punaista esimerkiksi Kuopiossa, Jyväskylässä, Lahdessa, Vantaalla ja Turussa. Monet isot kaupungit ovatkin työstäneet viime kuukausina useammalle vuodelle ulottuvia tuntuvia talouden tasapainottamisohjelmia.

Talousbarometrin mukaan kuntien tilanteet vaihtelevat voimakkaasti myös alueittain. Maakunnista heikoimmat tämänhetkiset tunnelmat löytyvät Kymenlaaksosta (keskiarvo 2,0), kun taas talouden tila on aivan erinäköinen Lapissa ja Pohjanmaalla (keskiarvo 3,5). Toki on muistettava, että samankin maakunnan sisällä vastaukset voivat olla aivan erisuuntaiset.

Yli puolet kuntien talousjohtajista odottaa, että kunnan talouden tilanne heikkenee tulevan vuoden aikana edelleen. Neljä viidestä vastaajasta arvioi, että kunnan talouden tila on 12 kuukauden kuluttua melko huono, huono tai erittäin huono. Kuntien talousnäköymä pysyi siis syksyn kyselyssä hyvin pessimistisinä. Suhteessa nykytilanteeseen tilanne repeää voimakkaimmin keskisuurissa kaupungeissa sekä Kanta-Hämeessä.

Talousnäköymien heikkous näkyy nyt talousbarometrissä ensimmäistä kertaa huomattavina veronkorotus- ja sopeutuspaineina. Noin 90 prosentissa kuntakenttää on tarvetta kohtalaisille tai huomattavilla sopeutustoimille ja joka toisessa kunnassa painetta kohdistuu myös veroprosenttien nostoon. Sopeutuspaineita on kaikenkokoisissa kunnissa ja eri puolilla Suomea.

Tilanteen vakavuutta korostaa se, että veronkorotuspaine realisoituu noin neljäsosalla kuntia yli 0,50 prosenttiyksikön suuruisena. Tänä vuonna kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on 7,46, joten korotustarve on suuri. Yksikään kunta ei kerro, että veroprosenttia olisi mahdollista laskea. Tilanne koskettaa myös hyvin laajaa asukasmäärää, sillä huomattavat korotustarpeet löytyvät tällä erää juuri suurista kaupungeista.

Veronkorotuspaineita selittää moni asia. Talouden suhdanteet vaimentavat verotulojen kehitystä, kuntien tuloihin kohdistuu ensi vuonna useita leikkauksia valtion sopeutustoimina, kuntien tehtävät laajenevat ja kustannusten nousu hiipii kuntien kustannuspohjaan viiveellä. Myös investointitarpeet ovat pysyneet kunnissa korkealla. Näyttää, että hyvien vuosien jälkeen liian moni asia tästä yhtälöstä on pudonnut kuntapäätäjille yllätyksenä, eikä kustannusten kasvuun ole tartuttu riittävän ajoissa. Tulevan vuoden aikana kustannusten kasvu on saatava kuriin, sillä tilanne ei ole pitkällä aikavälillä kestävä.

(Lähde, s. 10–11: Kuntaliitto, pääekonomisti Minna Punakallio 2024)

Kuntien valtionosuudet

Ennakollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2025 on julkaistu 23.9.2024 VM:n laskelman sisältävin tiedoin.

Hallitus on käynnistänyt kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen. Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuutta ollaan uudistamassa vastaamaan kuntien uutta roolia sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeisessä tilanteessa.

Tarkoituksena on, että päivitetty järjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen. Valtionvarainministeriöltä 22.10.2024 tulleen tiedon mukaan kuntien valtionosuusuudistus siirtyy vuodella eteenpäin.

Laskelma on vielä ennakollinen ja lopulliset laskemat tulevat joulukuussa.

Peruspalvelujen valtionosuuksien pohjana olevat laskennalliset kustannukset kasvoivat edellisestä kesäkuun lopulla julkaistusta laskelmasta koko maan tasolla lähes 400 miljoonaa euroa: 10,5 miljardista 10,9 miljardiin euroon. Samalla myös kuntien omarahoitusosuus on kasvanut 250 miljoonalla eurolla eli n. 45 €/asukas ja on lähes 8,2 miljardia euroa. Kun laskennallisista kustannuksista vähennetään kuntien omarahoitusosuus, saadaan laskennallisten kustannusten valtionosuusrahoitukseksi 2,73 miljardia euroa ja viralliseksi koko maan valtionosuusprosentiksi 25,02 %. Kuntakohtaisesti osuus vaihtelee suuresti.

Kokonaisuudessaan VM:n kautta tulevat kuntien valtionosuudet, joihin sisältyvät myös lisäosat, valtionosuuksien lisäykset ja vähennykset, verotuloihin perustuva tasaus sekä verotulomenetysten korvaus, ovat ensi vuonna tämän ennakkolaskelman mukaan 3,86 miljardia euroa eli 135 miljoonaa euroa enemmän kuin kesäkuun laskelmassa. Tässä laskelmapäivityksessä ei näihin muihin laskentatekijöihin tullut olennaisia muutoksia. Loppuvuoden aikana laskelmat vielä päivittyvät. Muun muassa verotuloihin perustuva tasaus määräytyy vuoden 2023 lopullisen verotuksen mukaisesti ja sehän valmistuu joskus lokakuulla.

1.1.2.1 Vero- ja maksuperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen

Kunnallisvero

Veroennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikossa on huomioitu toteutuneet verontilitykset elokuuhun asti sekä syyskuun verontilityksen tilannetiedot per 16.9.2024. Lisäksi siinä on huomioitu Verohallinnon 9.9.2024 julkaisemat ennakkotiedot valmistuvista kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuonna 2023.

Kunnallisveroennuste

Kunnallisveron ennuste vuosille 2025–2028 muuttui hyvin vähän elokuun veroennustekehikon arviosta. Kuluvan vuoden kertymäärä arvioitui hieman, johtuen kuluvan verovuoden kertymäärä arvioista. Syyskuun tilityksen tilannetiedon mukaan kuluvan vuoden ennakonpidätykset kasvavat yli 6 % viime vuoden syyskuusta. Lisäksi kunnallisveron kuluvan vuoden jako-osuuteen on valtiovarainministeriön ennakkoarvion mukaan nousupainetta, joka omalta osaltaan kasvattaa kertymäärä arviota loppuvuodelle.

Hallituksen esittämät veroperustemuutokset parantavat kunnallisveron tuottoa nettomääräisesti reilulla 300 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Kaikki arvioidut muutokset huomioitiin jo aiemmissa veroennustekehikoissa. Ansiotulovähennyksen korvaaminen työtulovähennyksellä kasvattaa kunnallisveron tuottoa noin 340 miljoonalla eurolla. Myös eläketulovähennyksen pienentäminen kasvattaa kunnallisveron tuottoa arviolta noin 30 miljoonalla eurolla. Ansiotuloverotuksen indeksitarkistus vastaavasti pienentää kunnallisveron tuottoa noin 40 miljoonalla eurolla. Lisäksi tehtiin muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, muun muassa työtulovähennykseen. Kaikki veroperustemuutokset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa arviolta noin 80 miljoonalla eurolla. Tämä nk. "kanavointiratkaisu" ei ole veroperustemuutos ja parantaa siten kunnallisveron tuottoa pysyvästi.

Yhteisövero

Yhteisöveron kehitykseen liittyy tällä hetkellä epävarmuutta. Loppukesästä alkanut yhteisöveron verovuoden 2024 ennakkoerojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä piristymisen merkkejä, joten yhteisöveron osalta kuluvan sekä ensi vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta on laskettu noin 20 miljoonaa euroa per vuosi kaikkien kuntien osalta.

Kiinteistövero

Kiinteistöverotukseen ollaan valmistelemassa kokonaisuudistusta. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroä. Verorasitus jakautuisi kuitenkin osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken.

Rakennusten arvostamisessa siirryttäisiin nykyisestä useiden vuosikymmenten takaisiin keskimääriksi ja rakennuskustannusindeksillä vuosittain tarkistettuihin rakentamiskustannuksiin perustuvista jälleenhankinta-arvoista uudelleen määritettävien verotusarvon perusteena olevien arvojen, jota nimitettäisiin perusarvoksi, käyttämiseen.

Maapohjan osalta hankkeen tavoitteena on luoda uusi aluehintakartta maapohjien verotusarvojen määrittämistä varten koko maan kattavasti. Yhtenäisen hinnan alueet perustuisivat lähtökohtaisesti markkinahintoihin eli toteutuneisiin kiinteistöjen kauppahintatietoihin, osin myös asuntojen kauppahintatietoihin.

(Lähde, s. 12–14: Kuntaliitto ja valtionvarainministeriö 2024)

1.1.2.2 Valtionosuuksien perusteet

Kuntien rahoitusjärjestelmä koostuu kuntien omista tuloista ja valtion rahoituksesta. Tärkeimpiä tulolähteitä ovat verotulot ja valtionosuudet. Valtionosuudet muodostavat suunnilleen viidenneksen kuntien tulorahoituksesta. Niiden tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuus koko maassa.

Valtionosuusjärjestelmä on hallinnollisesti kaksiosainen. Valtiovarainministeriö vastaa kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista, ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla. Verotuloihin perustuva tasaus joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta riippuen siitä, onko kunnan laskennallinen verotulo keskimääristä suurempi vai pienempi.

Valtionosuuden yhteydessä kunnille maksetaan myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaus sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus.

Valtionosuusjärjestelmän perusrakenne

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on asukasta kohti yhtä suuri kaikissa kunnissa.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat: syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus, saamelaisten kotiseutualueen kunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja asukasmäärän kasvu
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Tekijät vaikuttavat sellaisenaan kunnan valtionosuuden määrään, eli niistä ei vähennetä kunnan omarahoitusosuutta, kuten laskennallisista kustannuksista.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden avulla.

Verotuloihin perustuva tasaus joko lisää tai vähentää kunnan valtionosuutta riippuen siitä, onko kunnan laskennallinen verotulo keskimääräistä suurempi vai pienempi. Kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
- taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Verotulojen tasaus

Kuntien tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero, kunnan osuus yhteisöveron tuotosta sekä puolet kiinteistöverosta. Voimalaitosten kiinteistöveroa ei tasauksessa huomioida muuta kuin ydinvoimalaitosten osalta.

Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosenttimuutoksella ole vaikutusta kunnan saamaan tasauslisän tai tasausvähennyksen määrään.

Mikäli laskennallinen verotulo on pienempi kuin tasausraja, kunta saa tasauslisää 90 %:n tasoon kunnan laskennallisen verotulon ja tasausrajan erotuksesta. Kunnan valtionosuuksiin tehdään puolestaan tasausvähennys, mikäli sen laskennalliset verotulot ovat suuremmat kuin tasausraja. Tasausvähennys on 10 % tasausrajan ylittävältä osalta. Tasausrajoja muutettiin vuoden 2023 alusta lukien.

Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä on osa kuntien, kuntayhtymien ja yksityisten koulutuksen järjestäjien valtionosuusjärjestelmää. Valtionapuviranomaisena toimii opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetushallitus vastaa valtionosuusjärjestelmän tiedonkeruista, tietopalveluista ja asiakkaiden neuvonnasta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on asukasta kohti yhtä suuri kaikissa kunnissa.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat: syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus, saamelaisten kotiseutualueen kunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja asukasmäärän kasvu
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Tekijät vaikuttavat sellaisenaan kunnan valtionosuuden määrään eli niistä ei vähennetä kunnan omarahoitusosuutta, kuten laskennallisista kustannuksista.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Kuntien lisäksi se kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, osaa esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan. Ahvenanmaalla järjestetty koulutus ei kuulu opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

Kotikuntakorvaus

Koska kunnan peruspalvelujen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan oppilas- ja muiden ikäluokkien perusteella, järjestelmä edellyttää kotikuntalaskutusta oppilaan käydessä koulua muussa kuin oman kunnan koulussa (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä oppilaitoksessa). Oppilaan kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa kotikuntakorvausta 6–15-vuotiaasta tai muusta oppivelvollisuuttaan suorittavasta oppilaasta sille opetuksen järjestäjälle, jonka opetukseen oppilas on osallistunut. Valtiovarainministeriö hoitaa kotikuntakorvauslaskutuksen keskitetysti hallinnollisena palveluna ns. Clearing-järjestelmällä.

(Lähteet, s. 14–17: Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö).

1.1.3 Taloudellinen tilanne Alajärvellä 2025–2027

Vuoden 2025 talousarvio on budjetoitu 413.868 euroa ylijäämäiseksi. Välitilinpäätöksessä (9/2024) tulos arvioitiin 0,9 milj. euroa ylijäämäiseksi. Arvio sisältää todennäköisesti epävarmuutta koska loka-, marras- ja joulukuun taloustilanteen toteutumisesta ei ole tietoja. Tämän lisäksi lomapalkkavelat luultavammin vaikuttavat tulokseen heikentävästi, kuten myös loppuvuodesta valmistuvat investoinnit sekä korot.

Kunta-alan työehtosopimukset päättyvät 30.4.2025. Tämän takia palkankorotuksien tuomat lisäykset perustuvat arvioon.

Valtionosuusuudistuksen piti tulla voimaan 1.1.2026, mutta valtiovarainministeriöltä 22.10.2024 saadun tiedon mukaan uudistuksen voimaantulo siirretään vuoteen 2027. Uusituksen vaikutuksia Alajärven kaupungin talouteen on vaikea arvioida, koska uudistuksesta ei ole julkaistu luonnoslaskelmia.

Vuoden 2025 aikana selvitetään sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue on vuokrannut kaupungin omistamat sote- tai pela-käytössä olevat tilat 1.1.2023 alkaen siirtymäkaudeksi (3+1 vuotta). Siirtymäkauden jälkeen vuokraustoimintaa harjoitetaan markkinoilla kilpailutilanteessa. Kuntalain §:ssä 126 todetaan, että kunnan hoitaessa 7 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla, sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (*yhtiöittämisvelvollisuus*).

Alajärven kaupungin lainakanta oli vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan 24,4 milj. euroa (2.684 eur/as). Rahoitussuunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana talousarviolainoja nostettaisiin 2,0 milj. € ja vastaavasti lainakantaa lyhennettäisiin n. 3,2 milj. € euroa. Talousarviolainaa kuluvan vuoden (10/2024 mennessä) aikana ei ole nostettu. Talousarviolainan sijasta rahoitusta on kuitenkin jouduttu kuluvan vuoden aikana rahoittamaan nettoamalla kuntatodistuksia 6 milj. euroa.

Vuoden 2024 (10/2024 mennessä) aikana suunniteltujen investointien määrärahoihin lisättiin määrärahoja 468.100 euroa. Käyttötalouteen lisämäärärahoja on lisätty 64.068 euroa lokakuun 2024 loppuun mennessä.

Talousarviovuosien 2025–2027 investoinnit kohdistuvat kaupungin infran ylläpitämiseen sekä Paavolan koulun ja uuden kehitysvammaisyyksikön rakentamiseen.

Vuodelle 2025 on suunniteltu 10,3 miljoonan euron ja vuodelle 2026 10,7 miljoonan euron sekä vuodelle 2027 2,8 miljoonan euron nettoinvestoinnit. Rahoitusuunnitelman mukaan Alajärven velkataakka kasvaa suunnitelmavuosien loppuun mennessä, johtuen investointien määrästä 34,5 milj. euroon (3.944 €/asukas). Tilinpäätöksessä 2023 Alajärven kaupungilla oli velkaa 24,4 milj. euroa (2.684 €/asukas).

Talousarviossa vuoden 2025 vuosikate arvioidaan olevan 4,3 milj. euroa, jolloin se kattaa poistoista n. 110,58 prosenttia.

Taloussuunnitelman mukaan vuoden 2026 vuosikate arvioidaan olevan noin 4,2 milj. euroa ja 2027 vuosikate arvioidaan olevan noin 3,8 milj. euroa.

1.1.3.1 Väestö

Väkiluvun kehitys

TAULUKKO 2: ALAJÄRVEN VÄKILUVUN KEHITYS 2008–2024

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos henk.	Muutos %
2008	8 785	-16	-0,18
2009*	10 573	1 788	16,91
2010	10 487	-86	-0,82
2011	10 327	-160	-1,55
2012	10 268	-59	-0,57
2013	10 227	-41	-0,40
2014	10 171	-56	-0,55
2015	10 006	-165	-1,65
2016	9 899	-107	-1,08
2017	9 831	-68	-0,69
2018	9 700	-131	-1,35
2019	9 562	-138	-1,44
2020	9 419	-143	-1,52
2021	9 321	-98	-1,05
2022	9 183	-138	-1,5
2023	9 113	-70	-0,8
2024 **	9 095	-18	-0,2

*Kuntaliitos Alajärvi - Lehtimäki

** Ennuste 31.8.2024

Tilastokeskuksen tammi-elokuun 2024 perusteella laaditun ennakointi-tilaston mukaan Alajärvellä syntyneitä on 45 ja kuolleita 73 (Luonnollinen väestönlisä -28).

TAULUKKO 3 : ALAJÄRVEN VÄESTÖENNUSTE 2023–2040

Väestöennuste 2023-2040

		Miehet	Naiset	Yhteensä
Alajärvi	2023	4581	4483	9064
	2024	4543	4465	9008
	2025	4482	4414	8896
	2026	4423	4358	8781
	2027	4364	4300	8664
	2028	4308	4246	8554
	2029	4254	4194	8448
	2030	4204	4146	8350
	2040	3828	3811	7639

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde tarkoittaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyt-
täneiden osuutta suhteessa 15–64-vuotiaaseen väestöön. Se kuvaa siis
montako lasta ja vanhuseläkeikäistä on sataa työikäistä kohti. Mitä kor-
keampi luku on, sitä heikompi on huoltosuhde.

TAULUKKO 4: VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE 2023–2040

Väestöennuste 2023-2040: Väestöllinen huoltosuhde

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040
Alajärvi	88,8	88,9	89,8	89,7	89,8	91,8	91,8	92,3	91,6	89,6

TAULUKKO 5: VÄESTÖLLINEN HUOLTOSUHDE E-P 2020–2040

Väestöennuste 2023-2040: Väestöllinen huoltosuhde E-P

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2035	2040
E-P	75,3	74,2	74,1	73,9	73,7	73,8	73,7	73,7	73,7	72,8

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaan alueella oli syyskuun lopussa 6 111 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 825 työnhakijalla (15,6 %). Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi samalla ajanjaksolla 12,0 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden määrä Etelä-Pohjanmaan alueella nousi edellisestä kuukaudesta 24 henkilöllä.

Lomautettujen lukumäärä syyskuun lopussa oli 742, jossa nousua viime vuoden vertailuajankohtaan oli 63 henkilöä eli 9,3 %. Viime kuukaudesta lomautettujen lukumäärä nousi 54 henkilöllä.

Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 7,1 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,4 prosenttia.

Työttömyysaste Alajärvellä oli elokuun 2024 lopussa 5,5 % (2023 5,6 %).

TAULUKKO 6: TYÖTTÖMYYSASTEEN KEHITYS 2020–2024

	Työvoiman määrä 2024	Työttömät työnhakijat 2024	2020	2021	2022	2023
Alajärvi	3655	201	9,0	8,1	5,5	5,6
Evijärvi	996	35	5,8	5,3	2,9	2,6
Lappajärvi	1058	59	7,0	7,2	4,6	5,0
Soini	760	41	8,6	9,4	5,9	5,1
Vimpeli	1133	65	6,2	7,4	4,6	6,7
Järviseu	7602	401	7,3	7,5	4,7	5,3

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste 09/2024

Alueella asuva työllinen työvoima

	2020	2021	2022
Alajärvi	3301	3393	3360

1.2 Alajärven kaupungin strategia 2022–2025

Alajärven kaupungin strategia vuosille 2022–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2022 (§ 14). Kuntalaisille tehtiin 3.–17.11.2021 strategiakysely, joka kokosi asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja yrittäjien näkemyksiä kaupungin strategian päivityksen pohjaksi.

1.2.1 Slogan

Alajärven kaupungin slogan on *"Aitoa elämää Aaltojen keskellä"*.

1.2.2 Visio 2030

Mahdollisuuksien Alajärvi – Elävä aluekeskus.

1.2.3 Missio

Alajärven kaupunki järjestää palvelut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa edistämällä hyvinvointia, kaupungin elinvoimaa ja kestävästä kehitystä.

1.2.4 Alajärven kaupungin arvot

Yhteisöllisyys on työntekijöiden, päätöksentekijöiden ja asukkaiden osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Avoimuus uusia ajatuksia ja toimintatapoja sekä ihmisiä kohtaan.

Vastuullisuus

Toiminnan ja toimintatapojen kehittäminen ympäristö ja yhteiskunta huomioiden.

Turvallisuus on sujuvaa arkea viihtyisässä ja turvallisessa asuin- ja elinympäristössä, varautuen yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutokseen.

Yrittäjämysteisyys on yritystoiminnan kasvun ja edistämisen tukemista sekä myös sisäistä yrittäjyyttä, omakohtaista innostusta ja sitoutumista sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen. Rohkeus uudistua ja uudistaa.

1.2.5 Strategiset päämäärät

Yritystoiminnan, työllisyyden ja työvoiman saatavuuden edistäminen (elinvoima)

- Alkavat ja toimivat yritykset, infraan ja palvelurakenteeseen panostaminen, viestintä, teknologian hyödyntäminen, mahdollistava kaavoitus
- Opiskeluperäisen ja työperäisen maahanmuuton lisääminen, maahanmuuttajien integroiminen ja kotouttaminen, verkostoituminen
- Koulutuksen ja kouluttautumisen mahdollisuuksien vahvistaminen.

Kumppanuus ja osallistaminen

- Alueen toimijoiden yhteen hiileen puhaltaminen – asukkaat, 3. sektori, naapurikunnat, Järviseu, elinvoimaiset kylät.

Ympäristövastuullisuus

- Vesistöjen ravinnepäästöjen vähentäminen, kulutuksen vähentäminen (ruokahävikki, energian kulutus, jne.), kiertotalous (kiertätyspisteet ym.)
- Hiilijalanjäljen pienentäminen (rakentaminen, kalusto).

Hyvinvoiva ja osaava kuntalainen

- Terveysten ja hyvinvoinnin (myös henkisen) edistäminen: rakenteet niin, että ihmiset voivat huolehtia omasta terveydestään, liikuntapaikkojen saavutettavuus, osallisuuden kasvattaminen.

Strategia-asiakirja sisältää lisäksi taulukot, joissa on esitetty strategisten päämäärien yksityiskohtaiset tavoitteet, toimenpiteet kuvauksineen sekä mittarit.

1.3 Talousarvion sitovuus

Vuoden 2025 talousarvio on valtuuston nähden sitova lautakuntatasolla (netto) sekä investoinnit ovat sitovia kohteittain.

2 TALOUSARVIO 2025

2.1 Yleistä talousarviosta

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Alajärven kaupunki on perinteisesti laatinut taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, koska pitempi suunnittelukausi sisältäisi runsaasti epävarmuustekijöitä.

Alajärven kaupunki tuottaa palvelut maaseututoimen osalta yhteistointialueena (Maaseutuhallinto, Soinin ja Vimpelin kunnat) ja ostopalveluna kaupunki tarjoaa Vimpelin kunnalle sivistystoimen palvelut ja Lappajärvelle varhaiskasvatuksen palvelut. Lisäksi Soinin kunta ostaa kaupungilta kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut.

Edellä mainitun lisäksi tulossuunnitelmassa on huomioitu suunnitelma vuosille 2026–2027 sekä kuluttajahintaindeksin (VM) että kunta-alan peruspalveluiden hintaindeksitason mukaiset korotukset käyttötaloukselle. Lisäksi henkilöstömenot sisältävät lähes kunta-alan palkansääjien ansiotasoindeksin mukaisen korotuksen.

Verotulojen ja valtionosuuksien ennustaminen talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on edelleen haastavaa ja sisältää tilanteen keskenäisyyden vuoksi epävarmuustekijöitä.

Lainsäädännön ja hallitusohjelman päätösten vaikutukset ovat pääasiallisina perusteina valtiovarainministeriön ja kuntaliiton tuottamiin arvioennusteisiin.

Talousarviossa on huomioitava tuottojen ja kulujen kirjaamisesta seuraavaa; Alajärven hallinnoimat toimialat, sivistys- ja maaseututoimi

- myös Lappajärven, Soinin ja Vimpelin aiheuttamat kulut kirjataan tilikauden aikana toimintakuluihin (kaikki menolajit)
- em. kulut laskutetaan aiheuttamisperiaatteella Lappajärveltä, Soinilta ja Vimpeliltä ja tulot kirjataan toimintatuottoihin (myyntituotot).

TAULUKKO 7: TALOUSARVIO 2025

TALOUSARVIO, 1000 € (Ulkoiset erät)

	TP 2023	TA 2024 + muutokset	TA 2025
Toimintatuotot	15 112	13 550	13 490
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-25 227	-25 398	-25 908
Palvelujen ostot	-9 421	-9 113	-10 283
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 971	-4 173	-4 164
Avustukset	-1 153	-1 544	-1 404
Muut toimintakulut	-1 173	-726	-772
Toimintakate	-25 836	-27 404	-29 042
Verotulot	18 620	18 915	19 530
Valtionosuudet	14 800	13 801	14 142
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	28	22	22
Muut rahoitustuotot	208	89	94
Korkokulut	-336	-400	-410
Muut rahoituskulut	-23	-9	-9
Vuosikate	7 461	5 013	4 326
Poistot ja arvonalentumiset	-4 066	-4 237	-3 912
Satunnaiset tuotot	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	
Tilikauden tulos	3 394	776	413
Tilinpäätössiirrot			
Tilikauden (yli/alijäämä)	3 394	776	413

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	36,91	33,09	31,72
Vuosikate / Poistot, %	183,50	118,31	110,58
Vuosikate, euroa / asukas	819	551	486
Asukasmäärä 31.12.	9114	9095	8896

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Alla olevissa teksteissä on huomioituna kaupungin ulkoiset toimintatulot ja toimintamenot.

2.2 Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myynti-, maksu- ja muut toimintatuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintatuottojen ennustetaan laskevan vuoden 2024 talousarviosta 60.221 euroa (-0,4 %).

Suunnitelmavuosille 2026–2027 on ennustettu toimintatuottojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2026 1,4 %, 2027 1,4 %). Kaupungin tulee vuosittain systemaattisesti korottaa perimiään taksoja vähintään kuluttajaindeksin verran.

2.3 Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut (mm. eläkkeet sekä sairaus-, työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut).

Vuonna 2025 henkilöstökulujen oletetaan nousevan noin 2,0 %, yhteissummaltaan henkilöstökulut ovat v. 2025 noin 25,9 milj. euroa. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka.

Suunnitelmavuosille 2026–2027 on ennustettu henkilöstökulujen kasvavan palkankorotusten (ml. ikä- ja kokemuslisät) vuoksi vuonna 2025 2,5 %, ja vuonna 2026 2,0 %.

Palvelujen ostot

Palveluiden ostoihin kirjataan sekä ulkoiset että sisäiset palvelujen ostot. Myös Vimpelin ja Soinin kuntien Alajärveltä laskuttamat osuudet kirjataan palveluiden ostoihin. Lisäksi palveluiden ostoja kasvattaa vuosittain Soinin kunnalle maksettava oppilaiden kotikuntakorvaus.

Palvelujen ostojen arvioidaan nousevan 1,2 milj. euroa (13,6 %) vuoden 2024 talousarvion tasosta. Suurin yksittäinen kasvu tulee Kuntayhtymä Kympin aloittaessa toimintansa 1.1.2025. Kuntaosuudeksi Alajärven osalta on arvioitu n. 784.816 euroa.

Suunnitelmavuosille 2026–2027 on arvioitu palveluiden ostojen kasvavan vuosittain keskimääräisesti peruspalveluiden hintaindeksin eli 3,1 %:n verran.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin kirjataan mm. toimistotarvikkeet, kirjallisuus, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lämmitys, sähkö, vesi, pienkalusto ja rakennusmateriaalit.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan vuodelle 2025 4,1 milj. euroa, mikä on -9.009 euroa (-0,2 %) vähemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa.

Suunnitelmavuosille 2026–2027 on ennustettu palveluiden ostojen kasvavan kuluttajaindeksin verran (2026 1,4 %, 2027 1,3 %).

Avustukset

Avustuksiin kirjataan Alajärven kaupungin vuosittain myöntämät avustukset kotitalouksille ja yhteisöille.

Vuodelle 2025 budjetoidaan kotitalouksille myönnettäviin avustuksiin 680.493 euroa ja yhteisöille myönnettäviin avustuksiin puolestaan budjetoidaan 724.500 euroa. Avustuksia myönnetään -139.750 euroa vähemmän kuin vuonna 2024 (-9,0 %).

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. vuokrat, vahingonkorvaukset, edustuskulut ja jäsenmaksut.

Muiden toimintakulujen vuonna 2025 arvioidaan nousevan 45.957 euroa vuoden 2024 tasosta (6,3 %).

Suunnitelmavuosille 2026–2027 on arvioitu muiden toimintakulujen kasvavan vuosittain kuluttajaindeksin verran (2026 1,4 %, 2027 1,3 %).

2.4 Toimintakate

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2025 toimintakatteen arvioidaan olevan n. 29,0 milj. euroa, mikä on 1,7 milj. euroa (6,2 %) enemmän kuin vuoden 2024 talousarviossa.

2.5 Verotulot

Alajärven kaupunginvaltuusto päätti verotusmenettelyä koskevan lainuudistuksen 91 a §:n perusteella vuonna 2025 tuloveroprosentin 9,1 prosenttiin.

Valtiovarainministeriö julkaisi 13.4.2022 uudet kuntakohtaiset sote-uudistuksen siirtolaskelmat, joiden perusteella kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä.

Kiinteistöveroprosentit ovat olleet pääsääntöisesti joko välyksen alarajalla tai lähellä alarajaa. Viimeisin muutos tehtiin vuonna 2023, jolloin kaupunginvaltuusto eriytti maapohjaa koskevan kiinteistöverolajin omaksi kokonaisuudeksi. Päätös perustui uuteen ohjeistukseen valtion taholta.

Vuoden 2025 verotuloarvio perustuu 9,1 % kunnallisveroon ja lokakuussa 2024 käytettävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden kehityksestä vuosina 2026–2027. Viimeisin Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen verotuloennuste näyttää tuleville taloussuunnitelmavuosille hieman vaihtelevaa kertymää vuosille 2026–2027.

Ennusteen mukaan vuoden 2024 verotulojen toteutuma nousee 1,6 % kuluvan vuoden talousarviossa laaditusta ennusteesta. Verotulojen vuosittainen vaihteluväli edellyttää kuitenkin varovaisuutta verokertymän arvioimisessa.

TAULUKKO 8: VEROTULOENNUSTE 2025–2027

Verotulot	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Kunnallisvero	26 872 500	13 866 599	13 347 000	13 767 000	14 611 000	14 810 000
Kiinteistövero	2 375 083	2 454 079	3 507 000	3 484 000	3 484 000	3 484 000
Yhteisövero	3 231 569	2 299 964	2 061 000	2 279 000	2 429 000	2 562 000
Verotulot yhteensä	32 479 152	18 620 642	18 915 000	19 530 000	20 524 000	20 856 000
Muutos edell. vuoteen (%)	3,2	-42,7	1,6	3,2	5,0	1,6

(* Veroennustekehikko)

Kunnallisvero

Alajärvellä vuoden 2025 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 13,7 miljoonaa euroa, mikä on 420.000 eur (3,1 %) enemmän kuin vuoden 2024 tuotto (arvioitu lokakuussa 2024 kunnallisveron tuotto).

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2025 arvioidaan 3,4 miljoonaa euroa mikä on 23.000 euroa (-0,7 %) vähemmän kuin kuluvana vuonna (arvioitu lokakuussa 2024 kiinteistöveron tuotto).

Yhteisövero

Talousarviossa vuoden 2025 yhteisöveron määräksi on arvioitu 2,2 milj. euroa, joka on 218.000 euroa (10,6 %) enemmän, kuin vuoden 2024 talousarviossa arvioitiin kertyvän (arvioitu lokakuussa 2024 yhteisöveron tuotto).

2.6 Valtionosuudet

TAULUKKO 9: VALTIONOSUUDET 2022–2025

Valtionosuudet	2022	2023	2024	2025	Muutos euroissa	Muutos %
Peruspalv. VOS	21 003 090	5 955 399	4 919 931	6 097 390	1 177 459	23,9
Verotulojen tasaus	10 154 598	5 450 163	5 325 460	5 296 681	-28 779	-0,5
Veromenetysten komp	6 543 051	1 995 400	2 007 914	1 378 108	-629 806	-31,4
Opetus- ja kultt. VOS	1 379 955	1 399 453	1 548 658	1 369 837	-178 821	-11,5
Valtionosuudet yhteensä	39 080 694	14 800 415	13 801 963	14 142 016	340 053	2,5

Peruspalveluiden valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2025 on 6,0 milj. euroa. Lisäystä 1,1 milj. euroa (23,9 %). Korotus johtuu TE-uudistuksen vos-rahoituksesta 1,1 milj. euroa.

Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Verotulojen tasaus

Alajärven kaupunki saa verotulojen täydennystä vuonna 2025 yhteensä noin 5,2 milj. euroa. Laskua edelliseen vuoteen on -28.779 euroa (-0,5 %).

Veromenetysten kompensatio

Valtionosuutta lisätään kuntakohtaisesti siten, että yksittäisen kunnan tulot eivät muutu veroperustemuutosten takia. Erona aiempiin vuosiin on vuoden 2020 alusta voimaan tullut muutos, jonka mukaan kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentilta. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä. Alajärven kaupunki saa veromenojen kompensatiota vuonna 2025 yhteensä noin 1,3 milj. euroa, vähentyen edellisestä vuodesta 629.806 euroa (-31,4 %). Vähennys johtuu pääosin siitä, että tulosta tehtävä ansiotulovähennys poistetaan ja sitä vastaavasti kasvatetaan ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä lisää kuntien verotuloja, jota vastaavasti vähennetään veromenetysten kompensatiosta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus

Alajärven kaupungin saama valtionosuus kohdistuu suurimmalta osin lukio-opetukseen, perusopetuksen vammaisopetukseen sekä musiikkiopiston ja kansalaisopiston toimintaan.

Vuoden 2018 alusta lukien Alajärven saama valtionosuus kirjataan kokonaisuudessaan kaupungin valtionosuuteen. Näin ollen omarahoituksen jälkeen kaupunki on vuonna 2025 saamassa valtionosuutta noin 1,3 milj. euroa, vähentyen edellisestä vuodesta 178.821 euroa (-11,5 %). Varsinaisesti tämä summa ei kuitenkaan tule kokonaisuudessaan kaupungin tuloksi, koska juuri suurimmat palvelukokonaisuudet pitävät sisällään vieraskuntalaisille annettavaa palvelua. Kaupungille kirjattavan tulovaikutuksen arvioidaan olevan noin 650.000 euroa.

2.7 Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Korkotuottojen osuus vuoden 2025 talousarvioon suunnitellaan olevan 22.500 euroa.

Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin kirjataan mm. osinkotuotot, korvaukset jäätönsäätöä, verotilitysten korot ja viivästyskorkotulot.

Muihin rahoitustuottoihin budjetoidaan vuodelle 2025 94.500 euroa.

Korkokulut

Korkokuluiksi vuodelle 2025 budjetoidaan 410.000 euroa. Taloussuunnitelmavuosille 2026 arvioidaan korkokulujen nousevan 450.000 euroon.

Muut rahoituskulut

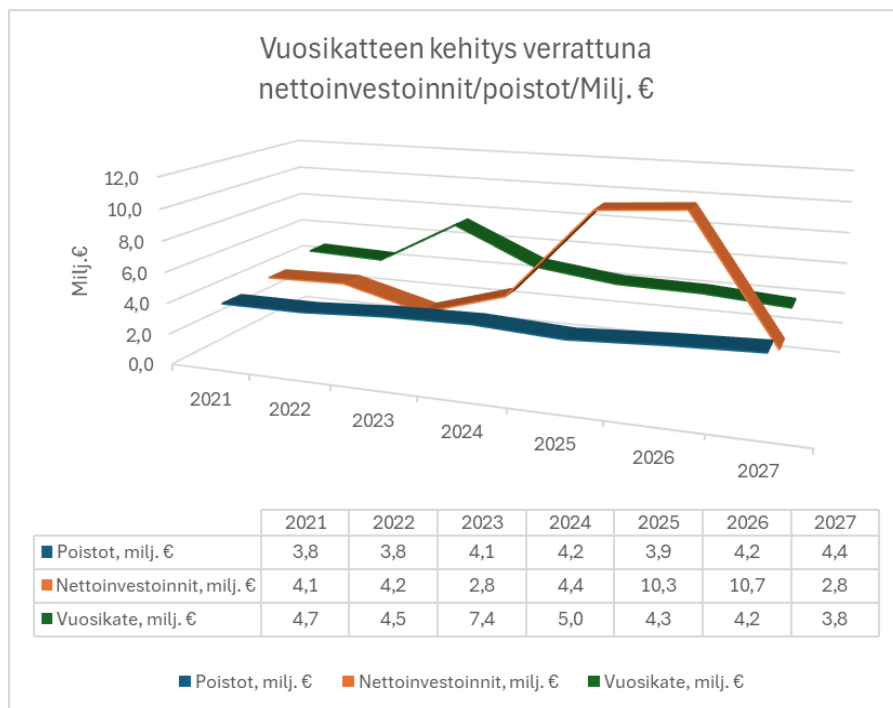
Muihin rahoituskuluihin kirjataan mm. maksetut viivästyskorot ja saatavien poistot. Muita rahoituskuluja suunnitellaan vuodelle 2025 9.500 euroa.

2.8 Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Suunnitelman mukaan vuonna 2025 vuosikate (4,3 milj. euroa) kattaa poistoista 110,58 %. Taloussuunnitelmavuonna 2026 vuosikatteen ennustetaan laskevan 4,2 milj. euroon kattaa poistoista 100,40 %. Vuonna 2027 vuosikatteen ennustetaan edelleen laskevan 3,8 milj. euroon kattaa poistoista 85,90 %.

TAULUKKO 10: VUOSIKATTEEN KEHITYS VERRATTUNA NETTOINVESTOINTEIHIN JA POISTOIHIN

2.9 Poistot

Poisto tarkoittaa pitkävaikutteisen tuotannontekijän hankintamenon kirjaamista kuluiksi vaikutusaikanaan. Poistoaika ja poistoerät määritellään tuotannontekijän taloudellisen pitoajan mukaan. Poistoja tehdään tilikausittain ja poistot kirjataan kirjanpitoon.

Poistot perustuvat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen suunnitelman mukaisista poistoista, jonka perusteella kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kuntakohtaisen poistosuunnitelman.

Vuoden 2025 poistojen on arvioitu olevan 3,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 4,2 miljoonaa euroa, sekä vuoden 2027 poistot 4,4 miljoonaa euroa. Arvio perustuu laadittuun investointisuunnitelmaan ja sen ennakoituun toteumaan.

2.10 Satunnaiset erät

Kirjanpitolain mukaan satunnaiset erät perustuvat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin. Taloussuunnitelmakaudelle ei suunnitella satunnaisia eriä.

2.11 Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän *Tilikauden tulos* osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Vuoden 2024 tilikauden tulos on talousarvion mukaan 0,7 milj. euroa ylijäämäinen. Tuloussuunnitelman mukaan ennakoidaan myös vuoden 2025 tulos ylijäämäiseksi 0,4 milj. euroa. Vuoden 2026 tulos ennakoidaan ylijäämäiseksi 0,01 milj. euroa. Vuoden 2027 tulos arvioidaan alijäämäiseksi 0,6 milj. euroa.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1 Keskusvaalilautakunta

TAULUKKO 11: VAALIT, TALOUSARVIO 2025

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Tuotot	16 927,00	18 000,00	66 892,80	10 000,00	-8 000,00	55,6 %
Kulut	-27 373,00	-47 205,00	-133 496,34	-51 917,00	-4 712,00	110,0 %
Netto	-10 446,00	-29 205,00	-66 603,54	-41 917,00	-12 712,00	143,5 %

Vuonna 2025 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: alue- ja kuntavaalit.

3.2 Tarkastuslautakunta

TAULUKKO 12: TILINTARKASTUS, TALOUSARVIO 2025

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Tuotot	0,00	0,00	337,60	0,00	0,00	
Kulut	-20 346,00	-30 410,00	-25 787,04	-30 863,00	-453,00	101,5 %
Netto	-20 346,00	-30 410,00	-25 449,44	-30 863,00	-453,00	101,5 %

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Nina Nieminen.

3.3 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 13: KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVIO 2025

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Tuotot	5 932 623,00	5 928 700,00	3 960 593,32	5 999 103,00	70 403,00	101,2 %
Kulut	-6 666 540,00	-6 227 578,00	-4 302 673,24	-6 310 690,00	-83 112,00	101,3 %
Netto	-733 917,00	-298 878,00	-342 079,92	-311 587,00	-12 709,00	104,3 %

3.3.1 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2022–2025

Alajärven kaupungin strategiset päämäärät:

1. Yritystoiminnan, työllisyyden ja työvoiman saatavuuden edistäminen (elinvoima)
2. Kumppanuus ja osallistaminen
3. Ympäristövastuullisuus
4. Hyvinvoiva ja osaava kuntalainen.

Yksityiskohtaiset mittarit ovat kaupunginvaltuuston 25.4.2022 (§ 14) hyväksymässä Alajärven kaupungin strategiassa 2022–2025 (ark.kohta 00.01.02).

3.3.2 Konsernitavoitteet vuodelle 2025

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti sekä kehittää toimintaansa vastaamaan ajan haasteisiin.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen entistä vuorovaikutteisempaan suuntaan.
4. Konserniyhtiöt raportoivat taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta säännöllisesti annettujen ohjeiden mukaisesti.

Vuokrataloyhtiöt

1. Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.
2. Tutkittava mahdollisuus lisätä laadukkaiden vuokrataloasuntojen määrää Alajärvellä.

Alajärven Lämpö Oy

1. Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.
2. Kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelut Oy

1. Kaupungin strategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan tiiviissä yhteistyössä kaupunginjohtajan ja Alajärven elinvoimatoimialan sekä kaupunginhallituksen kanssa.

Konsernitavoitteita kehitetään vuoden 2025 aikana niin, että konsernin toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille luodaan oma mittaristonsa vuodelle 2026.

3.3.3 Perustelut v. 2025

3.3.3.1 Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto pitää arviolta 10 kokousta/vuosi. Lisäksi järjestetään enintään 2 valtuustoseminaaria.

Kaupunginvaltuustolle on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 145.063 euroa.

3.3.3.2 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus kokoontuu vuosittain n. 20 kertaa. Lisäksi järjestetään tarvittaessa 1–3 seminaaria.

Kaupunginhallitukselle on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 337.798 euroa.

Henkilöstö: kaupunginjohtaja

3.3.3.3 Hallinto

Kaupungin keskushallinnon tehtäviin kuuluu kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano.

Hallintoon on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 360.531 euroa.

Henkilöstö: hallintopäällikkö, 2 toimistosihteeriä ja arkistosihteeri.

3.3.3.4 Taloustoimisto

Taloushallinto vastaa kaupungin talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä rahoitustoimesta. Talous- ja henkilöstöhallinnon kirjanpito- ja palkanlaskentatehtävät ostetaan Järvinet Oy:ltä ja asiointi kaupungin ja tilitoimiston välillä hoidetaan pääsääntöisesti sähköisesti.

Taloustoimistoon on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 236.766 euroa.

Henkilöstö: talousjohtaja, taluspäällikkö, yleinen edunvalvoja, edunvalvontasihteeri ja taloussihteeri sekä 2 toimistosihteeriä.

3.3.3.5 Muu toiminta (Yhteistoimintaosuudet, jäsenmaksut, avustukset)

Yhteistoimintaosuudet ja jäsenmaksut

Yhteistoimintaosuuksiin ja jäsenmaksuihin on varattu vuodelle 2025 seuraavan taulukon mukaisesti yhteensä 172.798 euroa.

TAULUKKO 14: MUUT YHTEISTOIMINTAOSUUDET JA JÄSENMAKSUT 2025

	2025	2024
Etelä-Pohjanmaan liitto	120 000	119 158
Suomen Kuntaliitto	20 000	19 644
Työmarkkinalaitos	8 400	8 400
Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari	3 099	3 099
Aisapari	150	150
Pohjanmaan vesi- ja ympäristö ry.	1 500	1 500
Ähtäväjokirahasto	1 800	1 800
Lapuanjokirahasto	785	785
Suomen vesilaitosyhdistys ry	2 841	2 748
Suomen Sininen tie ry.	900	900
Proagria Etelä-Pohjanmaa	400	400
Kunnallisarkisto ry	100	100
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	6 035	6 035
Visit Lakeus Oy	6 788	6 788
Yhteensä	172 798	171 507

Avustukset

Avustuksiin on taloussuunnitelmassa varattu vuodelle 2025 yhteensä 70.000 euroa. Osa avustusmäärärahasta varataan kaupunginhallituksen yhteistoimintasopimukseen. Kaupungin jakamien avustusmäärärahojen hakuprosessi on yhdenmukaistettu vuonna 2020.

3.3.3.6 Löytöeläinten säilytys

Sopimus kilpailutettiin vuoden 2020 aikana ja Hepokatti Ky on jatkanut uuden sopimuksen perusteella 1.1.2021 alkaen.

Löytöeläinten säilytykselle on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 10.000 euroa.

3.3.3.7 Viestintä

Vuonna 2025 viestinnän tehtäviä sisällytetään hallintopäällikön tehtäviin.

Viestinnän strategiset tavoitteet on määritelty viestintäsuunnitelmassa (hyväksytty kvalt 29.10.2018).

Viestinnälle on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 39.273 euroa.

3.3.3.8 Henkilöstöhallinto

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet v. 2025–2027

Henkilöstöhallintoon on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 332.695 euroa.

Henkilöstöhallinto käsittää hallinnon, työsuojelun ja tpd-toiminnan, työpaikkaruokailun sekä nuorten työllistämisen. Tyky-toimintaan (Epassi) on varattu 58 000 euroa ja työpaikkaruokailuun 9 727 €. Henkilöstöasiat valmistelee henkilöstöpäällikkö ja päätösvaltaa käyttää henkilöstöjaoisto.

Henkilöstö: henkilöstöpäällikkö, henkilöstösihteeri ja työsuojeluvaltuutettu (n. 2,5 tp/viikko). Henkilöstöpäällikön tehtäviin on yhdistetty työsuojelupäällikön tehtävät.

Henkilöstöhallinto luo edellytykset hyvälle työnantajapolitiikalle.

Henkilöstöhallinnon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Johtaminen ja osaava henkilöstö Kehityskeskustelujen käyminen säännöllisesti, tehtävänkuvat ja työn vaativuuden arviointijärjestelmä ajan tasalla. Koulutussuunnitelmien laatiminen sekä koulutustarpeisiin vastaaminen. Työntekijöiden koulutustietojen päivittäminen sähköisiin järjestelmiin jatkuvaa.	Sähköisen HR-järjestelmän (Populus) lisäosien hankinta, käyttöönotto ja koulutus on toteutunut keväällä 2024. Hankitut lisäosat ovat perehdytys-, tehtävänkuvaukset ja kehityskeskustelulomakkeet sekä poissaolohälytykset ja niiden mukaiset aktiivisen tuen toimintamallin keskustelulomakkeet. Tehtävänkuvien ajan tasalle saattaminen ja kehityskeskustelujen käyminen jatkuu. Henkilöstön kouluttautumiseen on hankittu Eduhouse-koulutuspalvelu.	Käydyt kehityskeskustelut, tehtävänkuvaukset Populusiin, koulutustarpeet ja -suunnitelmat sekä koulutustietojen päivitykset Työhyvinvointikyselyt
2. Henkilöstön työhyvinvointi ja työkykyä edistävä toiminta Aktiivisen tuen ja mukauteen työn käytännöt selkeät työyhteisöissä. Sairauspoissaolojen ja ennen aikaisen	Yhteistyön tehostaminen esihenkilöiden, työterveyshuollon ja henkilöstön kanssa aktiivisen tuen toimintamallin mukaiseksi sekä työturvallisuuden parantamiseksi. Mukauteen työn käyttöönotto sairauslomatapauksissa. Epassin summa 100 €/henkilö/vuosi.	Sairauspoissaolot alle kuntien keskiarvon, työkyvyttömyyseläkkeelle jääneet Käydyt aktiivisen tuen mukaiset keskustelut / työtapaturmien tilastot

eläköitymisen vähentäminen. Työtapaturmien ennaltaehkäisy.		Työhyvinvointikyselyt
Henkilöstöhallinnon taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Henkilöstökustannusten hallinta	Vuosilomien sijoittaminen Työaikamuotojen tehokas käyttö Palkattomat vapaat (säästövapaat) Lomarahan vaihto vapaaksi Tehtäväkuvien ajan tasalle saattaminen Siirtäminen toisiin tehtäviin Eläkkeelle jäävät	Palkattoman vapaan käyttö (säästö) Vaihdetut lomarahavapaat (henkilömäärä)

Henkilöstökustannusten hallinta

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosilomat sijoitetaan koko lomakaudelle (2.5.–30.9. välinen aika), jolloin sijaisten tarve minimoituu.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaava toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella hyvinkin porrastetusti työpäivän sisällä.

Palkattomat vapaat (säästövapaat)

Henkilökunta voi ottaa palkatonta harkinnanvaraista virkavapautta/työlomaa 5 päivää, joista 4 on palkatonta ja 1 palkallinen tai 10 päivää, joista 8 on palkatonta ja 2 palkallista. Säästövapaat pidetään kalenterivuositain ja ne anotaan siten, että ensin pidetään palkattomat päivät ja sen jälkeen palkalliset.

Edellytyksenä vapaan antamiselle on, että **ulkopuolisia sijaisia ei palkata**. Opetushenkilöstön osalta tehtävät voidaan hoitaa oto-tunteina.

Lomarahan vaihto vapaaksi

Alajärvellä on hyväksytty sopimus lomarahan vaihtamisesta vapaaksi.

Tehtäväkuvien ajan tasalle saattaminen

Esimiehet käyvät läpi toimialansa tehtäväkuvat ja työprosessit mahdollisten päällekkäisten toimintojen poistamiseksi. Tehtäväkuvat päivitetään aina tehtävien muutostilanteissa.

Siirtäminen toisiin tehtäviin

Tilapäisesti **työntekijä** on velvollinen siirtymään (enintään kahdeksaksi viikoksi) muihinkin kuin työsopimuksensa mukaisiin tehtäviin, joita voidaan pitää hänen koulutuksensa ja työkokemuksensa perusteella hänelle sopivina. **Viranhaltija** voidaan perustellusta syystä siirtää enintään vuoden määräajaksi oman työnantajan toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, edellyttäen ettei viranhaltijan varsinainen palkka vähene. Ennen siirtoa henkilöä tulee kuulla.

Eläkkeelle jäävät

Toimialajohtajat ottavat eläköitymiset huomioon henkilöstösuunnitelmassa ja tekevät esityksen, mitä toimia ja virkoja mahdollisesti jätetään täyttämättä tai tehtäviä järjestellään sisäisin järjestelyin.

3.3.3.9 Kuntien yhteistoiminta

Jätelautakunta

Järviseudun jätelautakunta on yhdeksän kunnan yhteinen lautakunta, jossa Alajärvi on vastuukuntana. Lautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka ovat jätelain mukaan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä. Näitä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja niistä poikkeaminen, jättemaksutaksa ja jätemaksuista tehty muistutukset. Lisäksi jätelautakunta vastaa jätteenkuljetusrekisteristä sekä kompostointirekisteristä.

Järviseudun jätelautakunnan kulut katetaan jätelain mukaisesti kokonaisuudessaan jätehuollon perusmaksuilla.

Jätelautakunnalle on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 92.773 euroa.

Projektien kuntaosuudet

Alajärven kaupunki on sitoutunut hankkeisiin, jotka edellyttävät rahoitusosuuden varaamista vuoden 2025 talousarvioon. Näistä rahoitusosuuksiltaan suurimpia ovat Leader-toiminta ja Epanet-korkeakouluverkoston koordinointi.

Projektien kuntaosuuksiin on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 125.000 euroa.

Yleinen edunvalvonta

Holhustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalvelujen järjestämisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2009 alusta lukien.

Yleiseen edunvalvontaan on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 131.263 euroa.

Alajärven kaupunki tuottaa Lapuan oikeusaputoimiston kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella holhoustoimen edunvalvontapalvelut Alajärven, Soinin ja Vimpelin kunnissa. Toistaiseksi voimassa olevia edunvalvontapäätöksiä on 120–130 ja lisäksi muutamia sijaisedunvalvontamääräyksiä.

Yleisen edunvalvonnan menot muodostuvat henkilöstömenojen lisäksi ict- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrista sekä työmatkakuluista. Valtio maksaa palveluntuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämieheltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Palkkiota voi talousjohtaja edunvalvojan esityksestä kohtuullistaa.

Henkilöstö: yleinen edunvalvoja ja edunvalvontasihteeri

Sisäinen tarkastus

Alajärven kaupunki varaa määrärahan sisäisen tarkastuksen hankkimiseen ostopalveluna vuoden 2025 aikana.

Sisäiseen tarkastukseen on varattu toimintakuluja vuodelle 2025 yhteensä 5.000 euroa.

3.4 Elinvoimalautakunta

3.4.1 Hallinto

Alajärven kaupungin elinvoimatoimiala aloitti toimintansa vuoden 2023 alusta. Elinvoimatoimialan tehtäväalueita ovat elinvoiman sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä museotoiminta. Tämän lisäksi elinvoimatoimialan alle ovat siirtyneet markkinointi ja työllisyyden hoito.

Elinvoimatoimialan valtuuston nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2025

1. Elinvoimaohjelman toteuttaminen talousarvion raameissa: Elinvoimaohjelman mukaiset toimenpiteet aloitetaan talousarvion rajoissa.
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluvan dokumentaation päivittäminen sekä suunnitelma uuden teknologian hyödyntämisestä elintapaohjauksessa.
3. Alajärven kaupungin imagon ja tunnettavuuden kehittäminen.
4. Houkutella paikkakunnalle vähintään viisi uutta yritystä elinvoiman edistämiseen varatulla rahoituksella (50.000 euroa vuodessa) ja luoda vähintään 50 uutta työpaikkaa kahden vuoden aikana.

3.4.2 Elinvoimapalvelut

3.4.2.1 Elinvoiman edistäminen

Elinvoiman edistämisen palveluihin kuuluvat työllisyyden ja elinvoiman edistäminen, markkinointi ja asuntopalvelut.

Elinvoimapalveluiden henkilöstöön on tullut muutos vuodelle 2025 verrattuna kuluvaan vuoteen. Kansalaisopiston rehtorin siirtyessä kokonaan sivistystoimen työntekijäksi, nuoriso- ja vapaa-aikapuolen esihenkilötehtäviin perustettiin hyvinvointisuunnittelijan toimi.

Henkilöstö

Elinvoimajohtaja, yhteisökoordinaattori, asuntosihtööri, hyvinvointisuunnittelija.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy

Järvi-Pohjanmaan yrityspalvelun toimintarahoituksen kustannus vuodelle 2025 on 188.035 euroa. Kustannuspaikalle kirjataan myös muita kaupungin elinvoimaa edistäviä toimia, kuten Viexpo, Hubi25 ja elinvoiman edistämishankkeiden omavastuuosuudet.

Nettosumma sisältää Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ltä ostettavan elinkeinopalvelun (188.035 €). Elinkeinopalvelu sisältää alkavien yritysten neuvontapalvelun, yritysten kasvupalvelut sekä kansainvälistymis- palvelut. Yrityksellä on palvelupiste Alajärvellä.

Alajärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö tuottaa elinkeinopalvelut kuntarahoitteisen yrityspalveluyksikön toimesta, lisäksi yhtiön toimintaan sisältyy yhdessä yritys- ja kuntarahoitteisesti hoidetun kehittämis- yksikön (kehittämispäällikkö) yritys- ja kuntarahoitteiset kehittämis- palvelut.

Vuoden 2025 osalta käytetään hyväksyttyä osakassopimusta vuosille 2024–25. Osakassopimukseen sisältyy optiomahdollisuus vuodelle 2026. Kuntarahoituksen määrää tarkistetaan elinkustannusindeksin mukaan (seuraava tarkistus 1.1.2025). Kuntarahoitus jakautuu kunnittain asukasluvun ja yritysten toimipaikkojen määrän mukaan (sopimus- kausi 2024–2025).

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toimintarahoitus 2025 talousarvioon (ilman maaseutuyritysten neuvontapalvelua):

Asukasluvut ja yritysten toimipaikkojen lukumäärä (viimeisin tilasto)

	31.12.2022	31.12.2021
Alajärvi	9 183 as.	1 351 kpl
Evijärvi	2 346	473
Lappajärvi	2 820	483
Soini	1 942	436
Vimpeli	2 671	405
Yhteensä:	18 962 as.	3 148 kpl

Toimintarahoitus

Elinkeinopalvelut:	Alajärvi	188 035 €
	Evijärvi	51 582 €
	Lappajärvi	61 614 €
	Soini	46 136 €
	Vimpeli	54 942 €
	Yhteensä	402 309 €

Työllisyyden edistäminen

Työllisyyden edistäminen sisältää muun muassa työmarkkinatuen kuntasuuden 450.000 euroa. Lisäksi kustannuspaikalle kirjataan mm. TE-uudistukseen liittyviä toimintamaksuja 830.489 euroa. Kokonaisuudessaan tälle kustannuspaikalle kirjataan 1.280.498 euroa toimintakuluja.

Asuntopalvelut

Asuntosihteerille on keskitetty Alajärven kaupungin asuntoasioiden hoito. Suurin osa työpanoksesta menee vuokra-asuntoa hakevien ja vuokra-asunnoissa asuvien asukkaiden palvelemiseen sekä kaupungin vuokrataloyhtiöiden kanssa tapahtuvaan tiiviiseen yhteistyöhön.

Maahanmuuttokoordinaattorin kanssa on hyvin paljon yhteistyötä asumiseen liittyvien asioiden selvittelyssä. Vuosina 2022–2024 Alajärvelle on muuttanut kymmeniä henkilöitä ulkomailta, joista suurin osa on tullut tilapäisen suojelun kautta, mutta on myös työperäistä ja opiskeluun liittyvää maahanmuuttoa.

Vuokra-asuntoja on kaupungin suorassa omistuksessa Alajärven keskustan alueella 11 kpl ja Lehtimäen kylässä 19 kpl. Kaupungin omistamissa vuokrataloyhtiöissä vastaavat vuokra-asuntomäärät ovat 143 kpl ja 49 kpl. Vuokra-asuntoasioiden lisäksi asuntosihteerille kuuluvat Lehtimäen alueen kiinteistöjen vuokralaskutukset ja kuntosalikorttien laskutus sekä myös muita hallinnon työtehtäviä mm. matkapuhelinliittymät ja kokouspalkkiot.

Markkinointi

Elinvoimalautakunnan alaiseen toimialaan kuuluu kaupungin markkinointi.

Seutukaupunkien elinvoimaisuuden kannalta olennaisena asiana nähtiin, että kaupunki pysty erottumaan imagollaan (Tampereen yliopiston hanke – pikkukaupunkien laadulliset kasvu-urat, -24). Vuonna 2024 Alajärvellä järjestettiin kansainvälinen Alvar Aalto -viikko, jonka avulla korostettiin Alajärven imagoa ”Aaltojen kaupunkina”. Tätä imagoa tullaan jatkossakin korostamaan markkinointiviestinnän keinoin. Lisäksi markkinoinnilla tuodaan esille positiivisia vetovoimatekijöitä, joka olivat taloustutkimuksen -23 tekemän tutkimuksen mukaan yksi tärkeä kehityskohde Alajärvellä.

Markkinoinnin toimia ovat mm. vaikuttajamarkkinoinnin hyödyntäminen, mainokset eri medioissa, läsnäolo tärkeimmillä messuilla ja paluumuuttajakampanja. Lisäksi vuonna 2024 on perustettu verkkokauppa, jossa esillä on mm. Aalto- ja Tintti-tuotteita, toimii omalta osaltaan kaupungin imagon vahvistajana. Muita kuluja markkinointiin kirjataan mm. esitteistä, verkkokauppatuotteista, tapahtumien rakentamisesta syntyviä kuluja, tervehdykset muuttajille ja kyläiltoihin.

Markkinoinnin mittareina toimii seuraajien lisääminen somekanavissa ja henkilökontaktit eri tapahtumissa.

Markkinoinnin kustannuspaikalle kirjataan 80.455 euroa, jolla katetaan edellä mainitut markkinoinnin toimet.

Budjetti voidaan kohdentaa mm. seuraaviin toimenpiteisiin: konsultti-palveluiden hyödyntäminen, markkinointikampanjoiden toteuttaminen (sisältäen materiaalit), verkostoitumistapahtumien järjestäminen yrittäjille ja sijoittajille sekä näkyvyyden ja läsnäolon varmistaminen soveltuvilla messuilla.

Muita markkinointiin liittyviä, mutta erillisiä kustannuspaikkoja ovat:

Geopark

Geopark on Järvi-Pohjanmaan kuntien (Alajärvi, Vimpeli, Lappajärvi ja Evijärvi) yhteinen hanke, joka on saanut arvostetun Unesco-statusen. Geoparkissa korostetaan ja vaalitaan alueen ainutlaatuista luontoa ja kulttuuriperintöä. Geopark toimii alueen vetovoimatekijänä matkailun näkökulmasta.

3.4.2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntalain 1 § 2 mom: *"Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla."*

Kuntastrategia (Kuntalaki 37 §): *"Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen."*

Hyvinvoinnin ja terveyden toimenpiteinä laaditaan hyvinvointisuunnitelma kansallisen ja maakunnallisen linjausten pohjalta siihen lisättynä paikalliset toimenpiteet. Hyvinvointikertomus valmistuu keväällä 2025 ja hyvinvointisuunnitelma valmistuu syksyllä 2025. Tämä on THL:n suositusten mukainen aikataulu.

Kustannuspaikalle kirjataan 110.432,00 euroa toimintakuluja, joista suurin yksittäinen kulu on kutsuohjatulle palveluliikenteelle varattu 50.000 euroa. Viime vuodesta poiketen kustannuspaikalle on kirjattu myös hyvinvointisuunnittelijan palkkakuluja, tästä johtuen budjettia on jouduttu kasvattamaan.

3.4.2.3 Liikunta- ja nuorisopalvelut

Alajärven kaupungin liikuntapalvelut ja Alajärven kaupungin sekä Vimpelin kunnan nuorisopalvelut

Keskeinen tehtävä

Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan nuorisopalveluihin kuuluu et-sivä nuorisotyö ja Starttipaja Laituri sekä Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli. Lisäksi Alajärven kaupunki järjestää perusnuorisotyötä itsenäisesti. Nuorisopalvelujen eri työmuotojen tarkoituksena on kohdata ja tukea nuoria niin vapaa-ajalla kuin heidän arjessaan. Lisäksi tarkoituksena on edistää nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea heitä elämäntaitojen kehittämisessä. Nuorisopalvelujen kohderyhmä on pääsääntöisesti

13–29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset työmuodon mukaan. Uutena nuorisopalveluiden työmuotona on koulunuorisotyö.

Alajärven kaupungin liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa kuntalaisten omiin tarpeisiin pohjautuvia kunto- ja terveysliikuntapalveluja, kehittää liikuntapaikkoja ja tukea ja edistää kolmannen sektorin omaehtoista liikuntapalvelujen tuotantoa. Liikuntapalvelut tekevät erittäin paljon yhteistyötä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen, hyvinvointialueen, kuntien sekä vapaa-aikapalveluja tuottavien sidosryhmien kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2026		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Vapaa-aikapalvelut selkeyttävät edelleen tehtäviään ja yhteistyötään hyvinvointialueen muutoksen ja TE-palveluiden 2024 uudistuksen ristipaineessa	Keskustellaan yhteistyöstä esim. hyvinvointialueen, kympin ja järjestöjen kanssa ja tehdään tarvittaessa yhteistyösopimuksia. Käydään läpi tehtävänkuvat ja selkeytetään eri palveluiden rooleja.	Selkeät sopimukset yhteistyöstä. Selkeät työ- ja tehtävänjaot eri yhteistyötahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Työnkuvat ovat ajan tasalla. Omien työntekijöiden kesken tehtävä yhteistyö on selkeää ja sujuvaa.
Vahvistetaan eri väestöryhmien mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteetteja ja näin edistetään osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä	Järjestetään monipuolisesti erilaisia tapahtumia ja kampanjoita. Elintapaohjauksen toiminta vakiinnutetaan. Tehdään hyvää ja ennakoivaa yhteistyötä kaikkien yhteistyötahojen kanssa.	Korkea osallistumisaste järjestettyihin tapahtumiin ja kampanjoihin. Elintapaohjausta markkinoidaan ja uusia asiakkaita otetaan vastaan ympäri vuoden. Yhteistyö eri tahojen kanssa on vähintään edellisvuoden tasolla.
Henkilöstön työkykyä, työhyvinvointia ja osaamista pyritään vahvistamaan	Kehityskeskustelut Yhteiset kokoontumiset Mahdollisuus osallistua erilaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin	Jokaiselle on pidetty kehityskeskustelu. Yhteisiä kokoontumisia on järjestetty vähintään kuukausittain. Jokainen henkilöstön jäsen pääsee osallistumaan koulutukseen.

Perustelut

Vapaa-aikatyön kenttä muuttuu edelleen hyvinvointialueiden aloittamisen jälkeen. Esimerkiksi liikuntapalveluihin on tullut mukaan elintapaohjaus ja yleinen hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen näkökulma. Nuorisotyössä hyvinvointialueiden lisäksi erityisesti TE-palveluiden muutos vaikuttaa laajasti erityisesti yli 18-vuotiaiden nuorten kanssa tehtävään työhön. Esimerkiksi nuorten työpajatoimintaan ohjautuminen on jatkuvassa muutostilassa. Muuttuneet ja muuttuvat yhteistyökump-

panit vaativat työn uudenlaista organisoimista ja yhteistyön vakiinnuttamista. Muutokset vaativat myös henkilökunnalta erityistä joustoa ja uuden oppimista.

Vapaa-aikapalveluiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mittareina ovat mm. järjestettyjen toimintojen määrät, tapahtumien kävijämäärät, asiakaskäyntien määrät, asiakaskyselyiden tulokset sekä laadullinen arviointi.

Henkilöstö

1 Liikuntakoordinaattori, 2 Etsivä nuorisotyö, 2 nuorten työpajanohjaaja, 2 nuoriso-ohjaajaa (Nuoriso- ja vapaa-aikapuolen esihenkilö on hallinnollisesti laskettu elinvoiman hallintoon)

3.4.2.4 Museo- ja kulttuuripalvelut

Nelimarkka-museo, Villa Nelimarkka, Nelimarkka-residenssi ja Villa Väinölä

Keskeinen tehtävä

Etelä-Pohjanmaan taidemuseo Nelimarkka-museo (1964–) järjestää museolain tarkoittamaa taidemuseotoimintaa sekä edistää kulttuuri- ja taideperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla, säilyttämällä ja hoitamalla taidevarallisuutta tuleville sukupolville. Museo toimii elämyksiä ja tietoa tuottavana taidelaitoksena, harjoittaa näyttely-, julkaisu-, taidekasvatus ja residenssitoimintaa sekä tekee kokoelmiin ja toimialaansa kohdistuvaa dokumentointityötä ja tutkimusta. Museo on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman ylläpidosta ja hoidosta, sekä pyrkii tuottamaan uutta tietoa omalta alaltaan sekä saat-
taa kokoelmansa ja asiantuntemuksensa mahdollisimman laajan yleisön tietoon.

Museo toimii Etelä-Pohjanmaan maakunnan taiteen ja visuaalisen kulttuurin vastuumuseona Museoviraston kanssa neuvotellun suunnitelman mukaan. Vastuumuseon tehtävä on toimia alueensa taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

Museotoiminnan lähtökohtana ovat museon kokoelmat. Kokoelmiin kuuluvat taideteokset, taide- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat Eero Nelimarkan kuva- ja kirjearkistot sekä yli 60-vuotisen toiminnan aikana syntyneet arkistot. Museo tallettaa ja hoitaa myös Alajärven kaupungin taidekokoelmia.

Nelimarkka-museo vastaa museopalveluiden hallinnoinnista sekä neuvonnasta, organisoinnista ja koulutuksesta. Museopalvelut tuotetaan

Alajärvellä Nelimarkka-museossa, Villa Nelimarkassa ja Villa Väinölässä. Vastuumuseopalvelut ulottuvat koko maakuntaan.

Nelimarkka-museo hallinnoi myös kansainvälistä taiteilijaresidenssiohjelmaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2023–2026		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Museopalveluiden lisääminen ja kohdentaminen lapsille ja nuorille	Nuorten minitaideresidenssin ja kouluvierailujen tarjoaminen maakunnan kouluille	2 osallistujaa minitaideresidenssiin, 45 koululaisryhmän vierailua (675 koululaista) Etelä-Pohjanmaan alueen kouluista vuodessa
Väinölän toiminnan kehittäminen	Arkkitehtuuriresidenssin käynnistäminen, näyttelyt- ja tapahtumat -toiminnan jatkaminen	2 000 tapahtuma- ja näyttelykävijää, 3 arkkitehtuuriresidenssi-asukasta
Kokoelmien hallinta ja digitointi	Taideteosten tietueiden päivittäminen digitaalisessa tietokannassa	100 luettelotietoa ja valokuvaa julkaistuna päivitettyinä museoiden yhteiseen tietokantaan
Yhteistyön syventäminen muiden taidenäyttelyorganisaatioiden kanssa	Seminaarin järjestäminen yhdessä Vaasan Museot ja Taiteen edistämiskeskuksen kanssa.	2 seminaaria / yhteensä 10 osallistujaa

Perustelut

Nelimarkka-museon ja Museoviraston välistä alueellista työsuunnitelmaa päivitetään vastaamaan henkilöstön osaamisalueiden ja painopisteiden muutoksia. Vastuumuseotyöhön on Museoviraston kanssa sovittu käytettävän vähintään 1 henkilötyövuosi, jonka kattamiseksi saadaan korotettua valtionosuutta.

Näyttelyt 2025: Nuorten taiteilija VNEPT, Heikki Mäki-Tuuri (Ylistaro), Pohjalainen Taiteilijaliito, Jenni Laiti ja Lada Suomenrinne (Sampi), Pohjois-Amerikan alkuperäiskansojen taiteilijat. Museon näyttelykalenteri on varattu vuoteen 2027 asti.

Kokoelmat: Amanuenssin ensisijaisena tavoitteena on digitalialisen kokoelmatietojen päivittäminen.

Taiteilijat residenssiohjelma: Kumppanuudet Rovaniemen taidemuseo ja taiteilijaliitot -Nelimarkka alkuperäiskansojen taiteilijayhteistyön, ja HIAP Ukraina solidaarisuusverkoston kanssa.

Nuorten taiteilijoiden mini-residenssiohjelma on menettänyt ensisijaisen yhteistyökumppaninsa, joka olisi löytänyt nuoret taiteilijat. Näin ollen miniresidenssin soveltamisalaa supistetaan.

Arkkitehtuuriresidenssi suunniteltiin uudelleen Moisio-apurahan tuella. Vuosittainen taiteilijavaihto Münchenin GEDOK-taiteilijaresidenssin kanssa tarjoaa mahdollisuuden eteläpohjalaiselle naistaiteilijalle.

Museon henkilökunta osallistuu hankkeisiin esimerkiksi Seinäjoen museot, E-P:n liiton, Aisaparin ja Lappajärven kaupungin kanssa. Suomen aluevastuullisista museoista Etelä-Pohjanmaan taidemuseo, Neli-markka-museo, on henkilöstöltään ja resursseiltaan pienin.

Museo osallistuu Alajärven kaupungin puolesta yhteisten kesätaiteilijoiden palkkaamiseen Lapuan, Kauhavan ja Evijärven kanssa.

Kouluvierailujen määrän lisääminen ja lapsille suunnatun tarjonnan parantaminen ovat edelleen tärkeitä tavoitteita. Kouluvierailuihin saadaan ulkopuolista avustusta Nelimarkka-Rahastolta.

Taiteilijoiden korvaukset ovat lisänneet museon menoja. Vaikuttava näyttelytoiminta edellyttää museoilta nykyään elämyksellisyyden lisäämistä niin näyttelyihin kuin oheisohjelmaan ja yleisötyöhön. Lisäksi pyritään jatkamaan myös digitaalisen sisällön tuottamista museolain ja vastuumuseosuunnitelman mukaisesti. Nämä toimenpiteet edellyttävät markkinointi- ja asiantuntijapalvelumäärärahoja.

Villa Väinölä elävöittää museotoimintaa, lisää kävijämääriä ja madaltaa kynnystä kohdata taidetta, mutta vaatii lisäresursseja avoinna pitoon, käyttösuunnitelman mukaisen sisällön tuottamiseen ja markkinointiin.

Myös Villa Nelimarkan ylläpidosta odotetaan aiheutuvan lisäkustannuksia. On tärkeää, että kiinteistöä ylläpidetään ja hoidetaan siellä asuvien taiteilijoiden vuoksi.

Henkilöstö

Museotoimenjohtaja (vastuuviranhaltija), museolehtori, museosihteeri, museoamanuenssi

3.4.3 Elinvoimalautakunnan talousarviotaulukko

TAULUKKO 15: ELINVOIMANLAUTAKUNTA, YHTEENVETO

TALOUSARVIO 2025

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Toimiala: Elinvoimalautakunta
Vastuuviranhaltija: Jaakko Aninko

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Liikuntapalvelut	1 646 362,75	2 006 679,00	1 892 453,26	1 918 799,00	-87 880,00	95,6 %
Nuorisopalvelut	294 195,28	401 069,00	274 453,78	437 004,00	35 935,00	109,0 %
Elinvoimapalvelut	626 236,67	1 243 713,00	881 188,54	1 964 696,00	720 983,00	158,0 %
Taidemuseopalvelut	422 103,25	444 820,00	471 148,12	518 433,00	73 613,00	116,5 %
Kulttuuripalvelut	11 592,59	12 620,00	6 070,38	12 603,00	-17,00	99,9 %
					0,00	
Netto	3 000 490,54	4 108 901,00	3 525 314,08	4 851 536,00	742 635,00	118,1 %

3.5 Alajärven sivistyslautakunta

Sivistystoimen palvelut Alajärven kaupungin ja Lappajärven sekä Vimpelin kuntien alueella

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2025

1. Sivistystoimen kehittämissuunnitelman päivittäminen vastamaan Alajärven, Vimpelin ja Lappajärven strategioiden mukaista palvelutarvetta vuodesta 2025 eteenpäin.
2. Kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.

3.5.1 Sivistystoimen hallinto

Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta. Alajärven kaupunki tuottaa vastuukuntana ostopalvelusopimuksella Vimpelin kunnalle kaikki sivistystoimen palvelut pl. liikunta- ja nuorisopalvelut sekä museopalvelut. Lisäksi lautakunta tuottaa varhaiskasvatuspalvelut Lappajärven kunnalle.

Toiminnan toteutumista ja tuloksellisuutta arvioidaan seuraamalla asetettuja tavoitteita. Lisäksi toiminnan laatua ja vaikuttavuutta arvioidaan henkilöstökyselyn avulla. Kyselyn tulosten perusteella toteutetaan suunnitellut toimenpiteet esiin nostetuista kehittämiskohteista.

Henkilöstön koulutusta voidaan tarjota itse järjestettyjen koulutusten lisäksi omilla hankerahoituksilla ja maakunnallisten Osaaja- ja Etevä-hankkeiden puitteissa sekä tarvittaessa muiden koulutuksentarjoajien palveluiden kautta.

Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen. Asuinkunta on velvollinen valvomaan oppivelvollisuuden suorittamista. Alajärven kaupunki on tehnyt yhteistyötä Järviseudun ammatti-instituutin kanssa tutkintoon valmistavan koulutuksen (TUVA) järjestämisluvun saamiseksi Järviseudun ammatti-instituutille. Järjestämislupaa ei ole kuitenkaan toistuvista yrityksistä huolimatta saatu. Tulevan lukuvuoden aikana tutkitaan muita yhteistyömahdollisuuksia tutkintoon valmistavan koulutuksen mahdollistamiseksi alueella.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2025–2027

Tavoitteiden tehtävänä on tukea strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

- **Yhteistyö**

Sivistys- ja elinvoimalautakunnan yhteistoimintaa kehitetään edelleen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseksi.

- **Laadukkaat sivistyspalvelut**

- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa esteettömissä ja turvallisessa ympäristössä
- Sivistystoimen kehittämissuunnitelman päivittäminen ja toimenpiteiden toimeenpano
- Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta ja turvallisuussuunnittelua kehitetään edelleen viranomaisten ohjeistuksen mukaisesti.

- **Henkilöstö**

- hyvinvointikyselyn kautta tulleiden kehittämiskohteiden toteuttaminen
- toimenkuvien tarkastelu tarvittavilta osin
- ammattitaidon ylläpito
 - kehityskeskustelut ja niiden seuranta 100 %
 - henkilöstön osaamisen vahvistaminen koulutussuunnitelman mukaisesti.

- **Taloudellisuus**

- talous- ja toimintasuunnitelman mukainen käyttökustannusten hallinta
- palvelutarjonnan tarvittavien rakenteellisten muutosten valmistelu ja toteuttaminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Hyvinvointisuunnitelman valmistelu ja toteutus yhdessä elinvoimalautakunnan kanssa	Hyvinvointisuunnitelman saattaminen valmiiksi yhdessä elinvoimalautakunnan kanssa	Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano yhteistyössä elinvoimalautakunnan kanssa
Sivistystoimella on päivitetty, aktiivisessa käytössä, joka vastaa Alajärven, Vimpelin ja Lappajärven strategioiden mukaiseen palvelutarpeeseen.	Sivistystoimen kehittämissuunnitelma päivitetään vastaamaan Alajärven ja Vimpelin palvelutarvetta vuodesta 2025 eteenpäin. Henkilöstön perehdyttäminen kehittämissuunnitelman tavoitteisiin	Sivistystoimen uusi kehittämissuunnitelma on valmis vuoden 2025 aikana. Henkilöstö on perehdytetty suunnitelmaan ja sen tavoitteet ovat henkilöstöllä tiedossa.

Kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Kaikki perusopetuksen 9. vuosiluokan oppilaat saavat päättötodistuksen.
Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta ja turvallisuussuunnittelua edelleen kehitetään	Kaikissa yksiköissä on yhtenevät ja päivitettyt turvallisuus- ja kriisisuunnitelmat.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty etenkin ulkoista uhkaa koskevien ohjeistusten osalta. Kaikissa yksiköissä on yhtenäinen, hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä tehty kriisisuunnitelma.
Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammattitaidon ylläpito	Kehityskeskustelut pidetään joka toinen vuosi ja niistä tehdään kirjaus ja seuranta henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti. Koulutussuunnitelmassa huomioidaan etenkin oppimisen tuen uudistuksen tuomat koulutustarpeet.	Kehityskeskustelut pidetty 100 % Koulutussuunnitelma ja -raportti edelliseltä vuodelta tehty tammi-kuun loppuun mennessä

3.5.2 Varhaiskasvatus

Alajärven kaupungin varhaiskasvatus järjestää Alajärven kaupungin sekä Vimpelin ja Lappajärven kuntien varhaiskasvatuspalvelut. Toiminta järjestetään varhaiskasvatuslain mukaisesti ja kuntien tilausten määrittämissä laajuudessa. Toimintakaudella 2025–2026 varhaiskasvatuspaikkojen määrä vastaa alueen tarpeita. Mikäli varhaiskasvatukseen haakeutuvien lasten määrä laskee, selvitetään keväällä 2025 lapsiryhmien tai etäyksiköiden vähentämistä seuraavalla toimikaudella. Syntyvyyden yleinen laskeminen alueella näyttäytyy poikkeuksellisesti hoidon sekä tarvittavan lisätilan kasvavana tarpeena.

Keväällä 2022 on laadittu Lappajärven ja Vimpelin kuntien sekä Alajärven kaupungin yhteinen varhaiskasvatuslakiin ja valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin pohjautuva paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Lisäksi maakunnallisessa yhteistyössä on laadittu koko Etelä-Pohjanmaan kattava varhaiskasvatuksen digisuunnitelma. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan 2025–2026 jokaisessa yksikössä vastaamaan yksikön tarpeita sekä ohjeistamaan toimintaa velvoitteen mukaiseksi.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä Daisy-mobiiliseurantajärjestelmä, jonka avulla hoidetaan varhaiskasvatuksen ja kodin välistä tiedonkulkua, varataan hoitoajat ja laaditaan sähköiseen muotoon varhaiskasvatussuunnitelmat. Järjestelmään voidaan liittää myös lakisääteiset tukeen

liittyvät asiakirjat. Erityisopetusta on tehostettu toiminta-alueella hankkeen avulla. Samalla erityisopetuksessa laadittavien tuen asiakirjojen osalta on tehostettu toimintaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön hyvinvoinnin tulee olla keskeisessä asemassa sekä kuluvalle toimintakaudella että suunnitelmavuosilla 2026–2027. Jatkuva hyvinvoinnin tukeminen ja systemaattinen työyhteisön jaksamisen seuranta edistävät varhaiskasvatuksen laadun säilymistä. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön Populus-perehdytysohjelmisto, joka mahdollistaa yhtäläisen ja kattavan perehdytyksen uusille työntekijöille.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Laadukas ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti järjestetty varhaiskasvatus	Laadittujen lasten varhaiskasvatussuunnitelmien määrä Henkilöstön kelpoisuus	Jokaiselle lapselle on laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma. Kaikilla kasvattajilla on varhaiskasvatustilain mukainen kelpoisuus.
Henkilöstön hyvinvointi	Riittävä henkilöstömäärä ja työolosuhteiden laadun ylläpitäminen	Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja jaksamisen tukeminen
Uuden henkilöstön perehdytys	Populus-perehdytysohjelman käyttöönotto	Jokainen uusi työntekijä saa samansisältöisen ja laajuudeltaan riittävän perehdytyksen.

3.5.3 Perusopetus

Perusopetuksen valtuustoon nähden sitova tavoite vuodelle 2025

Kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2025–2027

Yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa painopisteenä on ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Lisäksi kehitetään tuen järjestämistä Perhekeskus-mallin mukaisesti.

Toiminnalla tuetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä, vahvistetaan tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä perusopetuksesta toiselle asteelle uuden opiskeluhuoltosuunnitelman mukaisesti.

Kehittämisessä painottuu moniammatillinen, eri hallintokuntien, organisaatioiden ja eri viranomaistahojen sekä palveluntuottajien välinen yhteistyö.

Esi- ja perusopetusta koskeva oppimisen tuen uudistus tulee voimaan 1.8.2025 alkaen. Uudistuksen tarkoituksena on yhtenäistää ja selkiyttää tuen muotoja valtakunnallisesti sekä parantaa kaikkien oppilaiden edellytyksiä suoriutua perusopetuksesta riittävin perustaidoin.

Perusopetuksen kansallisten laatukriteerien tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Laatukriteerit on muodostettu rakenteiden laadusta (johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi) sekä oppilaan kohtaaman toiminnan laadusta (opetussuunnitelman toteutuminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö, fyysinen oppimisympäristö ja oppimisympäristön turvallisuus).

Paavolan koulun rakentamishankkeessa edetään valtuuston tekemien päätösten mukaisesti

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Poissaolojen ehkäisy ja seurannan tehostaminen lautakunnan hyväksymän ohjeistuksen perusteella	Poissaolojen ja tuen tarpeen seuraaminen ja tilastointi ja niiden perusteella annettu oppimisen tuki	Aktiivisen seurannan myötä ei ole yhtään selvittämätöntä poissaoloa ja poissaoloihin puututaan hyväksytyn suunnitelman mukaisesti.
Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpito ja kehittäminen	Henkilöstö osallistuu sekä omiin että maakunnallisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin. Esimiehet seuraavat koulutusten toteutumista.	Työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset koulutuspäivät (VESOt) on suoritettu koko opetushenkilöstön osalta.
Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus ja painopistealue on kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu.	Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan painopistealueen mukaisesti.	Oppimiskokonaisuudet on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Opetussuunnitelman ja oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen ja jatkovalmistelu sekä siihen edelleen tulleiden muutosten toteuttaminen	Muutoksista tehdään tarvittavat päätökset.	Muutokset on lisätty paikalliseen opetussuunnitelmaan ja työsuunnitelmiin 1.8.2025 mennessä.
--	--	--

3.5.4 II-aste / Lukiokoulutus

ALAJÄRVEN LUKIOKOULUTUS

Alajärven ja Vimpelin koululaitoksessa kiinnitetään erityisesti huomiota viihtyisyyteen, opetuksen korkeaan tasoon, tukitoimiin sekä opetushenkilökunnan jaksamiseen, joissa avaintekijänä on yhteisöllisen opiskelu- huollon ja työyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen. Toiminnassa korostuvat vastuuntunto, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus. Lukio-opiskelussa pidetään myös tärkeänä opiskelijoiden henkistä kasvua, hyvän itsetunnon kehittymistä ja työnteon arvostamista.

Uuden lukiolain tavoitteena on mm. lisätä lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona ja vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Laajennettu oppivelvollisuus 18 ikävuoteen asti astui voimaan vuonna 2021. Sen tavoitteena on, että jokainen perusasteen päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Talousarviota laadittaessa varaudutaan opiskelijalle maksuttomaan toiseen asteeseen.

Alajärven ja Vimpelin lukiot ovat hyvin varustettuja yleislukioita. Lukioissa tarjotaan pakollisten opintojaksojen lisäksi kattava valikoima valinnaisia opintoja. Lukiot tarjoavat yhteistyössä Opinlakeusverkoston, muiden oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa opiskelijoille monipuoliset mahdollisuudet painottaa opintoja henkilökohtaisten toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Järviseudun urheilulinjat aloittivat toimintansa syksyllä 2024. Linjojen keskeisenä tehtävänä on yhdistää opiskelu ja tavoitteellinen harjoittelu eri urheilulajeissa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2025-2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
Laaja opintotarjonta	Opintotarjontaa turvataan Järviseudun lukiodien kesken tarjottavilla etäopintojaksoilla. Opiskelija voi täydentää opintojaan Järviseudun ammatti-instituutin, musiikkiopistojen, Järvi-Pohjanmaan	Toteutunut opintotarjonta ja oppilaitosten välinen yhteistyö

	kansalaisopiston ja kesälukioiden sekä korkeakoulujen kursseilla. Opiskelija voi suorittaa lukiodiplomin kuvataiteessa, musiikissa, liikunnassa ja tekstiilityössä. Opiskelija voi harrastaa usean lajin kilpaurheilua lukio-opintojen rinnalla Järviseudun urheilulinjalla. Lukiodien esports-linjoja kehitetään yhteistyössä JAMIn kanssa. Lukiolaisilla on mahdollisuus suorittaa väyläopintoja Seinäjoen ammattikorkeakouluun.	
Opiskelun tuki on riittävää	Opiskeluhoollon tukipalveluilla turvataan yksilöllisen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon tehokas toteutuminen. Lukio-opiskelun alussa opiskelijaa ohjataan oman oppimistyylin ja opiskelutekniikan löytämisessä. Opiskelijoita ohjataan sähköisten oppimisympäristöjen käytössä. Erityisopetusta kehitetään Lakeuden lukiodien oppimisen tuen kehittäminen -hankkeessa ja jo opittujen kokemusten pohjalta, ja siihen varataan riittävä resurssi.	Opiskeluhooltoon ja erityisopetukseen kohdennettu resurssi Hankepalaute
Lukioissa saavutetaan hyvät tulokset ja valmiudet jatko-opiskeluun	Ylioppilaskirjoitusten tuloksissa pyritään saavuttamaan vähintään valtakunnalliset keskiarvot. Lukion jälkeen jatko-opiskeluun sijoittuminen on vähintään valtakunnallista keskitasoa, hyvällä opinto-ohjauksella ja opiskeluhoollolla pyritään pitämään keskeyttäneiden määrä alhaisena.	Ylioppilaskirjoitusten tulokset Jatko-opiskelutilastot Keskeyttäneiden määrä
Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen ja ylläpito	Henkilöstölle annetaan määrärahojen puitteissa mahdollisuus kouluttautua ammattitaidon ylläpitämiseksi. Henkilöstön vertaistukea muiden lukiodien aineenopettajien kanssa tuetaan mm. Järviseudun ja Kauhavan lukiodien yhteisellä hankkeella. VESO-koulutus kohdennetaan oppimisen tuen ohjaukseen ja tekoälyn hyödyntämisen opastamiseen.	Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja koulutukset

3.5.5 II-aste / Ammattiopetus

Järviseudun ammatti-instituutti toimii Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla. Toimipisteet sijaitsevat Alajärven lisäksi Vimpelissä, Lappajärvellä ja Alavudella. Koulutusta annetaan kuuteentoista (16) ammatilliseen perustutkintoon. Monet koulutusalat ovat tarjolla myös monimuotokoulutuksena.

Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta ovat omistajina Järviseudun koulutuskuntayhtymässä.

Alajärven kaupunki ja Soinin kunta ovat omistajina koulutuskuntayhtymä Sedussa.

3.5.6 Korkea-asteen yhteistyö

Maakuntakorkeakoulutoiminta jatkuu SeAMK:n vakinaisena toimintana Järviseudulla. Yhteistyösopimus maakuntakorkeakoulutoiminnasta Etelä-Pohjanmaalla on allekirjoitettu vuonna 2020. Sopijapuolina ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy (SeAMK) ja Alajärven kaupunki, Vimpelin kunta, Soinin kunta, Lappajärven kunta, Evijärven kunta. Järviseudun kunnat ovat tehneet päätöksen osallistumisesta maakuntakorkeakoulun rahoitukseen. Nimenä on SeAMK Maakuntakorkeakoulu.

Sopimuksen mukaan Maakuntakorkeakoulutoiminta perustuu SeAMKin ja kuntien yhteistyölle. Maakuntakorkeakoulun toiminnan koordinaattorina toimii SeAMK ja sen maakuntakorkeakoulun toiminnasta vastaavat henkilöt, aluekehittäjät. Mukana yhteistyössä ovat myös toisen asteen oppilaitokset ja vapaa sivistystyö. Tärkeä tekijä yhteistyössä on myös alueen elinkeinoelämän vahva sitoutuminen toimintaan. Koordinoitu verkostoihin perustuva yhteistyö on joustava tapa järjestää alueen tarpeista lähtevää koulutusta sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI).

Maakuntakorkeakoulun tavoitteena on muun muassa:

- vahvistaa koulutuksen saatavuutta ja vaikuttavuutta alueella
- saada ja hyödyntää tietoa alueiden tarpeista ja syventää korkeakoulujen osaamista ja vaikutusta alueella
- organisoida korkeakoulujen, elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin yhteistyötä alueella
- tukea maakuntakorkeakoulun toimialueen kehittämistyötä
- lisätä koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä
- kartoittaa TKI-toiminnan tarve alueella ja välittää tarpeenmukaisia TKI-palveluja alueen yritysten ja organisaatioiden kehittämiseksi.

Oheisessa kaaviossa on kuvattuna SeAMK Maakuntakorkeakoulun toimintamallia ja palveluita.

Automaatio- ja konetekniikan opinnot jatkuvat Alajärvellä hybridiopetuksena. Opinnot alkoivat syksyllä 2021 polkuopintoina ja jatkuvat nyt tutkinto-opintoina. Opetus tapahtuu Seinäjoella, mutta opetus välitetään etäyhteydellä Alajärvelle. Alajärven ryhmien on yhdessä mahdollista seurata opetusta Alajärven lukion tiloissa tai osallistua opetukseen etäyhteydellä kotoa käsin. Alajärven ryhmissä opiskelee tällä hetkellä yhdeksän tutkinto-opiskelijaa tavoitteena Insinöörin (AMK) tutkinto. Opinnot päättyvät keväällä 2025. Uutena ryhmänä alueella on alkamassa Pk-yrittäjyyden tradenomi (AMK) polkuopinnot. Haku näihin opintoihin on joulukuussa 2024 ja opinnot alkavat tammikuussa 2025. Opinnot toteutetaan hybridiopintoina.

Osaamisvaatimukset muuttuvat työelämän, osaamistason ja teknologian kehittymisen myötä, ja siksi onkin tärkeää luoda erilaisia kouluttautumisen polkuja osaamisen kehittämiseksi. Laajalla ja monipuolisella jatkuvan oppimisen tarjonnalla pystytään vastaamaan tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Jatkuva oppiminen kattaa mm. avoimen ammattikorkeakoulun tarjoamat erilaiset mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen: yksittäiset opintojaksot, erilaiset osaa-miskokonaisuudet, nonstop verkko-opinnot, erikoistumiskoulutukset ja täydennyskoulutukset. Alueella annettava opintoneuvonta on myös yksi oleellinen osa jatkuvaa oppimista. SeAMK Maakuntakorkeakoulu tekee opintoneuvonnan osalta yhteistyötä mm. Ohjaamojen kanssa.

Maakuntakorkeakoulu on tehnyt yhteistyötä alueen toisen asteen oppilaitosten kanssa koko toimintansa ajan. SeAMKissa on tarjolla toiseen asteen opiskelijoille myös erilaisia väyliä siirtyä joustavasti tutkinto-opiskelijaksi. Väyläopinnot tarjoavat toisen asteen opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa korkeakouluopintoja jo toisen asteen ammatillisen

koulutuksen tai lukiokoulutuksen aikana. Tällä hetkellä toisen asteen väyläopiskelijoita on koko Järviseudun alueella noin 25. Väyläopinnot suorittanut opiskelija saa hakukelpoisuuden SeAMKin väyläopintojen erillishaussa suoritettuaan väyläopintojen lisäksi toisen asteen tutkinnon.

Yhtenä väyläopintojen tavoitteena on nopeuttaa ja joustavoittaa siirtymää toisen asteen oppilaitoksesta korkeakouluun. Mutta vähintään yhtä merkittävänä tavoitteena on lisätä pitovoimaa, jotta eteläpohjalaiset nuoret pysyisivät alueella ja jäisivät toisen asteen opintojen jälkeen joko opiskelemaan tai töihin alueelle. Toimenpiteillä pyritään myös siihen, että alueen koulutusmahdollisuudet tunnetaan ja ne koetaan vetovoimaisiksi. Tämä osaltaan edistää osaavan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä alueella.

SeAMK Maakuntakorkeakoulun aluekehittäjän työajasta noin kolmasosa muodostuu hanketyöstä. Vuonna 2025 aluekehittäjä toimii projektipäällikkönä Järvi-Pohjanmaa monipaikkaisen asumisen edelläkävijäksi-hankkeessa. Kyseessä on Leader Aisaparin rahoittama tiedonvälityshanke. Hankkeen päätoteuttaja on SeAMK ja hankkeen osatoteuttajia ovat Järviseudun koulutuskuntayhtymä (JAMI) sekä Järvi-Pohjanmaan Yrittäjäpalvelu Oy (JPYP). Hankkeessa halutaan mahdollistaa monipaikkaista asumista, opiskelua ja työtä sekä kehittää niitä tukevia palveluja ja verkostoja Järvi-Pohjanmaan alueella.

SeAMK Maakuntakorkeakoulu järjestää alueella erilaisia työpajoja, valmennuksia, tilaisuuksia ja koulutuksia alueiden toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. SeAMK Maakuntakorkeakoulu myös jalkauttaa TKI-toimintaa alueella mm. hankeyhteistyön ja opiskelijaprojektien muodossa. Maakuntakorkeakoulu osallistuu mm. SeAMKin ja alueen hankevalmisteluihin.

3.5.7 Kansalaisopisto

Alajärvi tuottaa vuonna 2025 vastuukuntana kansalaisopistopalvelut Vimpelin kunnalle sekä myy kansalaisopistopalvelut myös Soinin kunnalle. Vuonna 2024 pyritään toteuttamaan 7300 tuntia opetusta, joka jaetaan kunnittain asukasluvun ja ennakoidun käytön mukaisessa suhteessa. Kuntien maksuosuudet määräytyvät kunnissa pidettyjen tuntien mukaan. Alajärven kaupungille tuleva valtionosuus jyvitetään tasaisesti käytettyjen opetustuntien mukaisesti kaikkien kuntien kesken.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetustoiminta muodostuu kolmesta kokonaisuudesta; vapaan sivistystyön mukainen opetus, valtakunnallisen opetussuunnitelmaan perustuva taiteen perusopetus sekä avoin yliopisto-opetus.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston tavoitteet arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä toteumien mukaan. Kurssin aloittaneen opiskelijan katsotaan suorittaneen kurssin loppuun, mikäli hän on ollut paikalla viimeisellä kahdella kerralla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Alkavien kurssien määrä pyritään pitämään vähintään ennallaan. Opiskelijoiden määrää pyritään kasvattamaan.	Suosittut kurssit pidetään ohjelmassa ja uusia kursseja pyritään perustamaan toiveiden mukaan. Tiedottamista ja mainontaa tehdään monikanavaisesti lehdissä, nettisivuilla ja somessa.	Kurssien toteutuminen ja opiskelijamäärä sama tai suurempi kuin vuonna 2022. Paikallislehdissä tiedotetaan kaikesta kurssitarjonnasta. Nettisivut pidetään päivitettyinä. Sosiaalisen median käyttöä tehostetaan.
Jäsenkunnissa pyritään kattavaan kurssitarjontaan, jolla voidaan vaikuttaa kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen terveyden ylläpitoon ja kehittämiseen.	Kurssitarjonnassa huomioidaan jäsenkuntien erilaiset kiinnostukset ja tarpeet. Kursseja markkinoidaan tasaisesti koko alueen väestölle mahdollisimman laajan osallistujamäärän maksimimiseksi.	Jokaisessa jäsenkunnassa alkaa monipuolisesti erilaisia kursseja. Kaikkien kurssien mainonta on kohdennettu koko alueelle kurssin järjestämispaikasta huolimatta.
Henkilöstön työkykyä ja osaamista pyritään vahvistamaan.	Erilaiset koulutukset ja yhteistyötapahtumat	Koulutuksista tiedottamisen tehostaminen Opettajien yhteisteisten tapaamisten järjestäminen syksyisin ja keväisin eri tavoin

Henkilöstö

Rehtorin virka 50 %, toimistosihteri 50 %, yksi vakinainen virkaopettaja sekä noin 90 tuntiopettajaa.

3.5.8 Alajärven musiikkiopisto

Alajärven musiikkiopisto järjestää musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta (TPO). Toiminta-alue kattaa Alajärven kaupungin sekä Soinin kunnan. Opetuksen yleisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle.

Palvelutaso vastaa musiikkiopistojen yleistä valtakunnallista tasoa. Mahdollisuudet laajan valinnaisten opintojen tarjonnan järjestämiseen ovat kuitenkin rajallisemmat kuin isoissa kaupunkikeskuksissa.

Musiikkiopisto-opinnot ovat tasolta toiselle eteneviä tavoitteellisia harastusopintoja. Ne tarjoavat mahdollisuuden hankkia tarvittavat valmiudet myös alan ammattiopintoihin. Oppilaskonsertit ja monenlaiset vierailut, kuten kouluilla pidettävät soitinesittelyt täydentävät tarjontaa. Alle kouluikäisille järjestetään muskaritoimintaa. Aktiivisia oppilaita on tällä hetkellä noin 250, jonka lisäksi tulevat vielä Soinin muskarikokeilussa olevat oppilaat (n. 60 oppilasta).

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Opetuspisteverkko pidetään alueellisesti kohtuullisen kattavana.	Kouluvierailujen yms. avulla tehostetaan oppilasrekrytointia erityisesti pienimpien toimipisteiden alueella toimipisteen riittävän oppilasmäärän takaamiseksi.	Kaikkien tammikuussa toimivien toimipisteiden oppilasmäärät pysyvät koko suunnitelmakauden sillä tasolla, että niiden ylläpitäminen on taloudellisesti mielekästä.
Nuorisoikäluokkien pienenemisen myötä ja taiteen perusopetuslain muuttuessa (yhdenvertaisuus ikäluokkien välillä), yhä suurempi osuus hakijoista voidaan ottaa oppilaaksi.	Erityisesti varhaisiän musiikkikasvatuksen piiriin kuuluvien lasten osuutta ikäluokasta kasvatetaan; toisaalta myös aikuisopiskelijoiden määrä kasvaa.	Musiikkileikkikouluun osallistuvien lasten prosenttiosuus ikäluokasta, aikuisopiskelijoiden määrä Musiikkileikkikouluun vuoden aikana osallistuvien lasten lukumäärä nousee 20 %:iin alle kouluikäisten lasten määrästä ja aikuisopiskelijoiden määrä kasvaa.
Opetussuunnitelman kehittäminen	Säveltämistä ja improvisointia kehitetään edelleen ja opettajakunnan osaamista näillä alueilla vahvistetaan. Opetuksen yksilöllistämisen huomioiminen opettajien täydennyskoulutuksessa Kaikkien opintojaksojen kuvaukset ja arviointikriteerit päivitetty 2024 Valtakunnallinen Koski-tietovaranto otetaan käyttöön.	Oppilaskonserteissa yms. esitettyjen oppilaiden omien tuotosien määrä. Opettajien osallistuminen säveltämistä ja improvisointia käsitteleviin koulutuksiin. Opettajien kouluttautumisen määrä Päivitettyjen opintojaksojen kuvaukset ja arviointikriteerit ovat käytössä. Koski-tietovarannon käyttöönotto etenee yhteistyössä lähiseudun musiikkiopistojen ja Eepos-

		hallinto-ohjelman kehittäjien kanssa.
Toimitilat pyritään saamaan kaikissa yksiköissä tarkoituksenmukaisiksi, turvallisiksi ja esteettömiksi.	Alajärven musiikkiopiston muskari- ja lyömäsoitintilojen lattian uusiminen ja kaappitilan lisääminen	Kaikki musiikkiopiston käytössä olevat tilat ovat tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja esteettömiä.
Toiminnan laajuus pidetään rahoittajakuntien antamien taloudellisten mahdollisuuksien mukaisena.	Oppilaitoksen opetustuntimäärä pidetään valtionosuustunteja korkeammalla tasolla.	Valtionosuustunnit ylittävä määrä opetusta pystytään toteuttamaan. Oppilaitoksen saama valtionrahoitus on opetustuntiperustaista, joten jos vahvistetut valtionosuustunnit eivät täyty, saavutettu valtionosuustuntien taso helposti menetetään.

Henkilöstö

Rehtorin virka 50 %, apulaisrehtori, toimistosihteeri 50 %, kolme vakinaista virkaopettajaa sekä 15 tuntiopettajaa.

3.5.9 Kirjastopalvelut

Tiedon, oppimisen ja kulttuurin palveluverkostona kirjasto kuuluu kunnallishallinnon peruspalveluihin ja kunta saa valtionosuutta kirjaston käyttökustannuksiin.

Kirjastolain mukaan yleisten kirjastojen tavoitteena tulee edistää pääsyä sivistykseen, kulttuuriin ja tietoon, edistää lukemiskulttuuria, lukutaitoa, elinikäistä oppimista ja osaamisen kehittämistä sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtana ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Alajärven kaupunginkirjasto ja Vimpelin kunnankirjasto kuuluvat 22 kunnan muodostamaan Eepos kirjastojen kimppaan (<https://eepos.finna.fi/>). Yhteistyö Eepos-kirjastojen kanssa jatkuu edelleen yhteisten projektien, hankintojen ja toimintatapojen kehittämisen saralla. YTY-kirjastojen yhteistyötä jatketaan jossakin määrin yhteisestä Eepos -kimppasta huolimatta.

Kirjasto on palvelu, joka lisää kunnan asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta. Kirjasto edistää lukemista ja lukutaitoa monin eri tavoin. Kirjallisuutta tuodaan esille eri kanavien, myös omien ja Eepos-kimppan yhteisten hankkeiden kautta. Kirjaston monipuolisia palveluita pyritään markkinoimaan entistäkin tehokkaammin. Yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden kanssa jatketaan ja pyritään lisäämään. Aktiivinen näkyvyys so-

siaalisen median puolella jatkuu edelleen. Kirjaston henkilökunnan osamista kehitetään täydennyskoulutuksen avulla sekä kiinnitetään yhä enemmän huomiota työhyvinvointiin.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuosille 2025–2027		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso
Kirjaston asiakkaiden käytössä tulee olla uudistuva, monipuolinen ja kysyntää vastaava kirjastoaineisto.	Tavoitteena on toteuttaa Eepos-kirjastojen laatusuosituksia sekä pysyä opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n alueen keskitasolla.	kirja-aineiston hankinta % kokoelmasta, kirja-aineiston hankinta kpl / 1000 asukasta, lainausten määrä / asukas, lainauskierto/vuosi
Kirjaston tilat ja kokoelmat ovat mahdollisimman tehokkaasti käytössä.	Tavoitteena on saada mahdollisimman moni kuntalainen käyttämään kirjaston tiloja ja/tai kokoelmia. Lukuja verrataan edellisvuoteen ja Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n keskiarvoihin.	Lainaa/asukas/vuosi, käyntiä/asukas/vuosi, lainaajia % asukkaista, tapahtumia/vuosi, tapahtumiin osallistujia/vuosi
Kirjasto osallistuu ja osallistaa.	Kirjasto tekee aktiivisesti yhteistyötä sekä oman kunnan eri toimijoiden (mm. koulut, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto, kolmas sektori jne.) ja Eepos-kirjastokimpan ja YTY-kirjastojen sekä yksittäisten kirjastojen kanssa.	Yhteiset hankkeet ja projektit Eepos- ja YTY-kirjastojen yhteisiin lukutaitoa edistäviin hankkeisiin osallistuminen

Henkilöstö

Vastuuviranhaltija: kirjastotoimenjohtaja

Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto): 2 kirjastonhoitajaa, 3 kirjastosihteerä ja kirjastoautosihteerä

Vimpelin kirjasto: 2 kirjastosihteerä

3.5.10 Sivistyslautakunnan talousarviotaulukot

TAULUKKO 16: SIVISTYSLAUTAKUNTA, YHTEENVETO ALAJÄRVI

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Vesa Kantola

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Varhaiskasvatus	4 441 256	4 320 874	4 613 402	4 955 683	634 809	107,4 %
Esi- ja perusopetus	13 550 245	13 664 627	13 955 852	14 215 777	551 150	104,0 %
Lukio-opetus	2 363 183	2 293 175	2 220 684	2 328 629	35 454	101,5 %
Kansalaisopisto	419 745	540 134	571 344	477 379	-62 755	88,4 %
Musiikkiopisto	926 062	908 677	950 112	634 121	-274 556	69,8 %
II asteen koulutus	3 247	4 000	2 941	3 000	-1 000	75,0 %
Kirjasto	673 580	701 811	723 334	708 449	6 638	100,9 %
Nuorisovaltuusto Alajärvi	8 405	10 249	10 249	0	-10 249	0,0 %
Yhteisöllinen opiskelijah.	12 554	0	0	0	0	0,0 %
	22 398 277	22 443 547	23 047 918	23 323 038	879 491	103,9 %

Lukio-opetuksen budjetti on annetun raamin mukainen.

Kansalaisopiston budjetti on pienentynyt vähentyneen opiskelijamäärän vuoksi ja toimistosihteerin 50 % palkan siirron takia musiikkiopiston kustannuspaikalle.

Musiikkiopiston budjetti on pienentynyt, koska Alajärven musiikkiopisto irtaantui Alajärven musiikkiopistosta 31.7.2024.

II asteen koulutus on SeAMK/maakuntakorkeakoulun vuokrat Hoiskontie 25.

Kirjaston budjetti on annetun raamin mukainen.

Nuorisovaltuusto siirtyy 1.1.2025 alkaen elinvoimalautakunnalle.

TAULUKKO 17: ESI- JA PERUSOPETUS

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Esi- ja perusopetus
Vastuuviranhaltija: Vesa Kantola ja koulujen rehtorit

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TP 2025 % TA 2024:sta
Esi-ja perusopetus	13 550 245	13 664 627	13 955 852	14 215 777	551 150	104,0 %

Esi- ja perusopetuksen budjetti on annetun raamin mukainen. Palkankorotukset on budjetoitu annetun 3,3 %:n mukaan ja yleinen inflaatio on nostattanut palveluiden ja tavaroiden hintoja.

TAULUKKO 18: VARHAISKASVATUS

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Varhaiskasvatus
Vastuuviranhaltija: Juha Lahdenmäki

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Perhepäivähoito	574 606	552 653	561 844	552 120	-533	99,9 %
Päiväkotihoido	3 204 204	3 143 652	3 519 518	3 767 026	623 374	119,8 %
Kotihoidontuki	466 257	688 715	433 050	449 459	-239 256	65,3 %
Erityisvarhaiskasvatus	196 189	189 539	98 988	104 636	-84 903	55,2 %
Kotihoidon kuntalisä	0	0	67 454	82 442	82 442	0,0 %
	4 441 256	4 574 559	4 680 854	4 955 683	381 124	108,3 %

Kotihoidon kuntalisä on budjetoitu TA:oon 2025 ensimmäistä kertaa. Samoin ensimmäistä kertaa on budjetoituna Myllyvainion etäyksikkö Energia, joka perustettiin vuoden vaihtuessa vastaamaan jatkuvasti kasvavaa hoitotarvetta.

Varhaiskasvatuslaissa on määräykset hoitajamitoituksesta ja omat haasteensa aiheuttavat melko suuret sairauspoissaolot, joihin kiinnitetään huomiota suuresti.

Alajärvellä tarjotaan vuorohoitoa Mäntymäen päiväkodilla. Vuorohoidon tarpeessa olevien lasten lukumäärä tuplaantui kesän kynnyksellä. Yö-, lauantai- ja sunnuntai-ilat nostavat myös ennakoimatonta palkkakustannusta.

TAULUKKO 19: VIMPELIN KUNTA, SIVISTYSLAUTAKUNTA

VIMPELIN KUNTA

Toimiala: Sivistyslautakunta
Vastuuviranhaltija: Vesa Kantola

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Varhaiskasvatus	912 742	882 564	976 106	883 115	551	100,1 %
Esi- ja perusopetus	3 342 982	3 635 067	3 466 430	3 513 599	-121 468	96,7 %
Lukio-opetus	207 668	282 403	327 196	346 377	63 974	122,7 %
Kansalaisopisto	31 558	54 014	68 928	34 014	-20 000	63,0 %
Musiikkiopisto	70 550	78 276	68 800	77 101	-1 175	98,5 %
Kirjasto	226 611	217 425	229 212	212 428	-4 997	97,7 %
Nuorisotoimi	27 580	31 246	13 790	28 000	-3 246	89,6 %
Yhteisöllinen opiskelijahuolto	3 267	0	0	0	0	0,0 %
	4 822 958	5 180 995	5 150 462	5 094 634	-86 361	98,3 %

Vimpelin varhaiskasvatuksen yksiköt ja niiden toiminta jatkunevat samankaltaisina vuonna 2025. Kustannuksia nostavat ennakoimattomasti sairaspissaolot sekä toiminnan kannalta välttämättömät hoitajamitoitukset.

Vimpelin oppilasmäärä tulee laskemaan paljon tulevina vuosina. Tämän takia Vimpelin kunnan saamat kotikuntakorvaukset tulevat vähenemään. Lukio-opetuksen kulujen nousu johtuu aikaisempien vuosien alibudjetoinnista henkilöstömenojen kohdalla. Kansalaisopiston budjetin pieneminen johtuu oppilasmäärän laskusta.

TAULUKKO 20: LAPPAJÄRVEN KUNTA, VARHAISKASVATUS

LAPPAJÄRVEN KUNTA

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Varhaiskasvatus
Vastuuviranhaltija: Juha Lahdenmäki

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	TP ennuste 2024	TA 2025 (€)	MUUTOS (€) TA 2025 / TA 2024	TA 2025 % TA 2024:sta
Perhepäivähoito	195 793	139 905	145 030	125 756	-14 149	89,9 %
Päiväkotihoidto	1 097 191	852 243	1 171 246	1 142 429	290 186	134,0 %
Kotihoidontuki	96 237	104 373	82 970	85 300	-19 073	81,7 %
Erityisvarhaiskasvatus	38 659	35 981	31 088	38 565	2 584	107,2 %
	1 427 880	1 132 502	1 430 334	1 392 050	259 548	122,9 %

Lappajärven kunnan varhaiskasvatuksessa on perhepäivähoidon suunta ollut laskeva ja tällä hetkellä on toiminnassa ryhmäperhepäivähoitopaikkana ainoastaan Länsirannan ryhmis. Länsirannan koulun lakkauttamisen myötä ryhmiksessä on ollut vain kahden kasvattajan henkilöstötarve. Toiminnan keskittyminen Ullanlinnan päiväkotiin ja sen Kastehelmet etäyksikköön on nostanut päiväkotihoidon kustannuksia. Vuorohoidon tarve on kasvanut jatkuvasti ja se lisää henkilöstön tarvetta ja nostaa sijaiskustannuksia.

TAULUKKO 21: HANKKEET 2025

HANKKEET 2025

Hankkeen nimi	Alkanut	Päättyy	Valtionavustus	Kuntaosuus yhteensä	Alajärvi	Vimpeli
Lukioiden oppimisentuen kehittäminen	20.12.2023	30.6.2025	93.600/104.000 (90%)			Kauhava hallinnoi
Perusopetuksen ilmasto- ja kestävyyskasvatus	27.9.2022	31.12.2024	54.899/61.000 (90 %)	6101	2380	2379
Het harrastamaan	1.8.2024	31.7.2025	40.000/57.143 (70%)	17 143	13 372	3771
Koulun kerhotoiminnan tukeminen 24	17.5.2024	31.12.2025	13.000/18.572 (70%)	5572	4346	1226
Vaapaan sivistystyön opintoteliavustukset 2024	7.6.2024	31.12.2025	3.300/3.300 (100 %)	0	0	0
Digitaitoja oppimassa - Kirjasto hyvinvointia lisäämässä	1.4.2023	31.12.2024	20.000/25.000 (80%)	5000	3850	1150
DigiAvi - Digilisaatio osaksi Alajärven ja Vimpelin perusopetusta	1.4.2023	31.12.2025	74.250/82.500 (90%)	8250	6352	1898
Tekoäly perusopetuksessa	20.6.2024	31.12.2026	48.391/53.828 (89.9%)	5437	4241	1196
"Kaikki liikkeelle" -Liikkuva koulu	19.6.2024	30.6.2025	36.000/60.000 (60 %)	24 000	18 720	4280
Varhaiskasvatus tasa-arvo **)	17.4.2024	31.12.2027	29.000/36.250 (80 %)	7250	5655	1595
**) kokonaisuudessaan myönnetty 87.000/ 108.750 (80%), josta v. 2024 maksetaan 29.000 euroa, v. 2025 maksetaan 29.000 euroa ja v. 2026 maksetaan 29.000 euroa. Avustus maksetaan v. 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat.				* päätöksestä kuntaosuus		
Yhteensä				78753	58916	17495

3.6 Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2025

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Koulutustilaisuuksien määrä
3. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä.

3.6.1 Maaseutupalvelut

3.6.1.1 Hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut. Lisäksi maaseutupalvelun hallinto tuottaa yhteistointasopimuksessa ja johtosäännössä muut määrätyt tai sovitut asiat. Maaseutupalveluiden hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaavat maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2025 ja 2026–2029

- Vuoden 2025 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi.
- Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa toimintaympäristön ja elinkeinojen kehittämiseen, tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen kuntien strategioiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta.
- Kehittää alueensa alkutuotannon varautumista yhteistyössä viljelijöiden, maataloustuotantoon liittyvien toimijoiden ja ELY-keskuksen kanssa.

3.6.1.2 Tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin tarkastukset, päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tar-

vittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät sekä ulosotot. Tärkeänä tukihakuihin liittyviin tehtäviin kuuluvat hakijoille suunnatut koulutukset, opastus ja neuvonta.

Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittavat päätökset.

Toiminnalliset tavoitteet 2025 ja 2026–2029

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet: perustulotuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristökorvaus) vertailukohtana maksetut/myönnettyt tuet, tavoitteena saada 90 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. Ensimmäisen maksupäivän aikaan 5 –10 % tukihakemuksista on kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen vuoksi.

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan nykyisen ohjelmakauden viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueella järjestetään yksi viljelijöille suunnattu tilaisuus yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Viljelijätukikoulutusta järjestetään lisäksi omalla henkilöstöllä kaikissa kunnissa paikan päällä. Viljelijätukikoulutustilaisuuksia järjestetään yhteensä neljä.

3.6.1.3 Maaseutupalvelut, kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, tilaisuuksin, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan maatalouteen, alkutuotantoon ja pienyritystoimintaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella. Investoineilla ja kehittämisellä ylläpidetään alueen tuotantoedellytyksiä, nostetaan jalostusastetta ja saadaan aikaan uusia yhteistyöverkostoja. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen, innovaatioiden jalokauttaminen. Kehittämiseen kuuluvat myös tuotannon vastuullisuuden ja ympäristöasioiden edistäminen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia. Maaseutupalveluiden Internet-sivuilla julkaistaan tietoa meneillään olevista hankkeista ja tilaisuuksista.

Toiminnalliset tavoitteet 2025 ja 2026–2029

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

3.6.2 Maaseututoimen talousarviotaulukot

TAULUKKO 22: MAASEUTUTOIMI, YHTEENVETO

Alajärven kaupunki	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	26 913	30 473	30 473	31 417	945	3,10
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	156 650	160 136	160 136	164 573	4 437	2,77
Maaseutupalvelut kehittäminen	23 612	27 707	27 707	27 869	162	0,58
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	207 174	218 316	218 316	223 859	5 543	2,54

Soinin kunta	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	6 700	7 719	7 719	8 225	506	6,55
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	38 998	40 565	40 565	43 086	2 521	6,21
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 878	7 019	7 019	7 296	277	3,95
SOINI YHTEENSÄ	51 577	55 303	55 303	58 607	3 304	5,97

Vimpelin kunta	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Maaseutupalvelut hallinto	6 652	7 242	7 242	7 602	359	4,96
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	38 717	38 058	38 058	39 819	1 761	4,63
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 836	6 585	6 585	6 743	158	2,40
VIMPELI YHTEENSÄ	51 205	51 885	51 885	54 164	2 278	4,39

Maaseututoimi/Yhteensä	309 956	325 505	325 505	336 630	11 125	3,42
-------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	-------------

TAULUKKO 23: MAASEUTUPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi
Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto
Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät
Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Tulot	196	117	117	0	-117	-100,00
Menot	27 109	30 590	30 590	31 417	827	2,70
Netto	26 913	30 473	30 473	31 417	945	3,10

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistointasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaavat maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annettussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty.

Vuoden 2025 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,50 %, Soini 17,41 % ja Vimpeli 16,09 %.

Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi, osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

TAULUKKO 24: MAASEUTUPALVELUT, TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi
Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät
Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät
Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Soile Aarnio

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Tulot	1 908	235	235	0	-235	-100,00
Menot	158 558	160 371	160 371	164 573	4 202	2,62
Netto	156 650	160 136	160 136	164 573	4 437	2,77

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2025 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,50 %, Soini 17,41 % ja Vimpeli 16,09 %.

Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu yksi tilaisuus järjestetään yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Uuden ohjelmakauden koulutusta järjestetään myös omalla henkilöstöllä kaikissa kunnissa paikan päällä. Koulutusta järjestetään tarpeen mukaan teamsilla. Viljelijätukikoulutustilaisuuksia neljä ja teams-koulutuksia kaksi.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet: perustulotuki, luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus ja ekojärjestelmätuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

TAULUKKO 25: MAASEUTUPALVELUT, KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi
Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen
Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät
Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

VALTUUSTON TILAUS	TP 2023	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (oma arvio, €)	TA 2025 (€)	TA2025 / TA2024 (€)	TA2025 / TA2024 (%)
Tulot	275	117	117	0	-117	-100,00
Menot	23 887	27 825	27 825	27 869	44	0,16
Netto	23 612	27 707	27 707	27 869	162	0,58

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoi-
minta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pien-
yritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä
samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maata-
louden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoi-
tuslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden sel-
vitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta
kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2025 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat pel-
topinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi
66,50 %, Soini 17,41 % ja Vimpeli 16,09 %.

Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden ti-
lojen määrän keskiarvon perusteella.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakas-
kontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

3.7 Alajärven tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia teknisen toimialan palvelujen tuottamisesta. Palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset, rakennus- ja ympäristöpalvelut viranomaispalveluina sekä tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu tukipalveluina.

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on vastata investointien suunnittelusta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta annettujen määrärahojen puitteissa.

Tekninen hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamiseen tarvittavat kustannukset mm. henkilökulut sivukuluineen, toimistotarvikkeet, matkakulut, tilitoimisto- ja ICT-palvelut sekä kaluston. Tekninen hallinto sisältää myös teknisen lautakunnan kokouskulut. Teknisen hallinnon kustannukset jaetaan tasan kullekin seitsemälle sektorille.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Lautakunta pyrkii omalta osaltaan luomaan kuntalaisille viihtyisää ja turvallista työ- ja elinympäristöä sekä mahdollisimman hyvät edellytykset elinkeinoelämälle Alajärven kaupungin uuden strategian mukaisesti.

Keskeiset muutokset toiminnassa vuonna 2025

- Uusien mahdollisten ja rakenteilla olevien aurinko- ja tuulivoimalahankkeiden tuomat kaavoitusprosessit
- Uusiin rakentamislain tuomiin velvoitteisiin ja haasteisiin vastaaminen.
- Koulu- ja sotekiinteistöjen mahdolliset alkavat isot rakennushankkeet.

Lautakunta yhteensä

TAULUKKO 26: LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Yhdyskuntasuunnittelu	-261 822	-413 971	-282 638	-430 543	-16 572	4,00 %
Yleiset alueet	-3 038 342	-3 436 503	-3 126 839	-3 369 616	66 887	-1,95 %
Vesihuoltolaitokset	-36 214	-117 643	-235 134	-111 979	5 664	-4,81 %
Rakennusvalvonta	-132 169	-155 226	-95 998	-181 679	-26 453	17,04 %
Ympäristö	-393 276	-403 027	-399 966	-425 106	-22 079	5,48 %
Yhteensä	-3 861 823	-4 526 370	-4 140 574	-4 518 923	7 447	-0,16 %

Teknisen lautakunnan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1.Toiminnan järjestäminen mahdollisimman energiatehokkaasti 2.Kaikissa olosuhteissa lämmön ja sähkön toimintavarmuuden ylläpitäminen 3. Myönnettyjen omakotitalojen rakennuslupien kasvataminen	Varautuminen energian toimituskatkoksiin Uusiutuvien energiamuotojen käyttäminen Hukkaenergian talteenotto kaupungin rakennuksissa Markkinoin tehostaminen yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa	Järjestelmien toiminnallinen testaaminen Henkilöstön koulutuspäivät Kaksinkertaistetaan myönnettyjen omakotitalojen rakennuslupien määrä verrattuna vuoteen 2024.
Teknisen lautakunnan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Tilapalvelun kustannusten pienentäminen	Myydä/purkamalla turhia kiinteistöjä	Myydyt ja puretut kiinteistöt kpl
2. Energian säästötoimenpiteet eri sektoreilla	Siirtyminen energiatehokkaisiin järjestelmiin. Kiinteistöjen käyttäjille annetaan ohjeistus energian säästötoimenpiteiksi.	Energian kulutuksen seuraaminen

3.7.1 Viranomaispalvelut

3.7.1.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelussa maankäytön suunnittelun avulla valmistautetaan tulevaisuuden yhdyskunnan tarpeisiin mm. vetovoimaisuuden lisäämiseen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseen, asukkaiden ja toimijoiden osallistamiseen, asumisen ja sen eri muotojen kehittämiseen ja ilmastomuutoksen haasteisiin vastaamiseen sekä uusiutuvien energiamuotojen käytön mahdollistamiseen sekä yhteensovittamiseen. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen ja mittauksen.

Maankäytön suunnittelu on yhdyskunnan tulevaisuuden suunnittelua, erilaisten asioiden yhteensovittamista, viranomaisyhteistyötä sekä kuntalaisten ja yritysten osallistamista yleis- ja asemakaavoitukseen. Yleis- ja asemakaavoitus sekä näitä edeltävät alueidenkäytön suunnitelmat ja rakennemallit sekä yleissuunnittelu tehdään kaupungin toimesta pääasiassa kilpailuttamalla. Joskus asemakaavan ulkopuolisilla alueilla ja kaavoittamattomilla ranta-alueilla rakennushanke vaatii suunnittelutarpeen määrittämistä, joka vastaa työmäärältään kaavamutosta. Maankäytön keskeisenä tavoitteena on taajamarakenteen tiivistäminen, hiilijalanjäljen vähentäminen, ekologinen kestävyys ja viihtyisyyden parantaminen. Tämä edellyttää jatkuvaa ennakointia kaavojen uudistamisessa.

Kaavoitus pitää sisällään seuraavat kaavamuutokset:

Yleiskaavat:

- Alajärven keskustaajaman osayleiskaava, 15 000 €
- Alajärven lähialueiden rantaosayleiskaava, 25 000 €
- Suolasalmenharjun tuulivoimaosayleiskaava, 6 000 €
- Sähkökankaan yleiskaavan esivalmistelu, 6 000 €

Asemakaavat:

- Asemakaavayhdistelmän siirto uudelle pohjakartalle, 8 000 €
- Korttelin 1 asemakaavamuutos, Koulukeskus, 5 000 €
- Teollisuusalueen asemakaavoituksen muutos ja laajennus Tupasaaren alueella, 60 000 €
- Kirkkolahden asemakaavan muutos, 10 000 €.

Asemakaavaan laaditaan aina pohjakartta, jota pidetään ajan tasalla mittauksin. Isommat alueet ilmakuvaan tai laserkeilataan. Virallisen asemakaavakartan ja yleiskaavakartan lisäksi ylläpidetään asemakaavayhdistelmää, osoite- ja opaskarttoja sekä poikkeamis- ja suunnittelutarveluparekisteriä.

Yhdyskuntasuunnittelun tulosalueesta vastaa kaavoituspäällikkö. Tulosalueella työskentelee lisäksi mittausteknikko. Maanmittausteknikon palveluita myydään naapurikuntiin päivä viikossa.

Yhdyskuntasuunnittelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Riittävä raakamaan hankinta ja kaavoitus tonteiksi	Raakamaata hankitaan keskeisiltä alueilta.	- Tupasaaren alueen maanhankinta - Asemakaavoituksen luonnos Tupasaaren alueelle
2. Keskustan osayleiskaavan saattaminen eteenpäin	Kaava hyväksymisvaiheeseen	Ehdotusvaiheen kuuleminen, vastineiden käsittely ja hyväksymisvaihe
3. Alueidenkäyttölain, RYHTI-lain ja rakentamislain edellyttämien tehtävien järjestäminen	Seurataan ja kehitetään toimintatapoja uuden lain puitteissa mm. hallintosäätö ja rakennusjärjestys, koulutukset, lisäohjelmistot	Palautteet ja omaseuranta sekä kirjaukset

Yhdyskuntasuunnittelun taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Monipuolinen tonttitarjonta ja kaavojen eteneminen	Riittävä raakamaan hankinta ja kaavoittaminen tonteiksi	Osavuosisiraportit / taloudellinen seuranta

TAULUKKO 27: YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Hallinto						
Tuotot	7 851	4 301	25 787	315	-3 986	-92,68 %
Kulut	226 422	258 358	251 206	258 046	-312	-0,12 %
Netto	-218 571	-254 057	-225 420	-257 731	-3 674	1,45 %
Kaavoitus						
Tuotot	529	15 298	39	15 000	-298	-1,95 %
Kulut	36 917	149 665	36 369	162 429	12 764	8,53 %
Poistot	0	6 667	0	0	-6 667	-100,00 %
Netto	-36 388	-141 034	-36 330	-147 429	-6 395	4,53 %
Mittaus ja kartasto						
Tuotot	3 005	1 175	0	1 175	0	0,00 %
Kulut	7 177	20 055	14 430	20 100	45	0,22 %
Poistot	2 691	0	6 458	6 458	6 458	
Netto	-6 863	-18 880	-20 888	-25 383	-6 503	34,44 %
Yhteensä						
Tuotot	11 385	20 774	25 825	16 490	-4 284	-20,62 %
Kulut	270 516	428 078	302 005	440 575	12 497	2,92 %
Poistot	2 691	6 667	6 458	6 458	-209	-3,13 %
Netto	-261 822	-413 971	-282 638	-430 543	-16 572	4,00 %

3.7.1.2 Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät kaupungin hoidossa olevat liikenneväylät, sekä niihin liittyvän infraomaisuuden (katuvalaistus, liikennemerkkit ja opasteet). Yleisiin alueisiin kuuluvat lisäksi ulkoliikuntapaikat, puistoalueet, uimarannat, leikkikentät, maa- ja metsätilat, sekä muut yleiset alueet kuten venesatamat, tori, kaatopaikka ja peruskuivatus.

Liikenneväylien ja katuinfran pääasiallisiin ylläpitotehtäviin kuuluu huolehtiminen päällysteiden ja rakenteiden kunnosta, lumen aurauksesta, liukkauden- ja pölyntorjunnasta, katuvalaistuksesta, sekä liikennemerkkeistä ja muista liikenneohjauslaitteista. Hoidettavia kaavateitä on 69,7 km ja kevyen liikenteen väyliä 27,9 km. Alajärven kaupungilla on hoidossa myös 152,9 km yksityisteitä.

Tieverkoston koneelliset kunnossapitotyöt teetetään osin ulkopuolisilla urakoitsijoilla. Esimerkiksi tieverkoston lumenaurauksen urakka-alueita on 15 kpl. Kaupungilla on myös oma tienhoitovarustuksella oleva kuorma-auto, jolla hoidetaan auroksia ja hiekoituksia.

Ulkoliikuntapaikkojen hoito käsittää Alajärven ja Lehtimäen alueen urheilukentät, jääalueet, kuntoradat ja pienkentät. Liikuntapaikkojen hoidolla pyritään järjestämään hyvät ja turvalliset olosuhteet erilaisille liikuntamuodoille. Yleisien alueiden tehtäviin kuuluvat lisäksi puisto- ja viheralueiden, uimarantojen sekä yleisien leikkikenttien siisteydestä ja viihtyisyydestä huolehtiminen. Yleisiä uimarantoja on yhteensä 10 kpl ja ylläpidettäviä yleisiä leikkipuistoja on 10 kpl. Lisäksi leikkikenttiä on koulujen ja päiväkotien piha-alueilla, kiinteistöillä olevat leikkikentät ovat tilapalvelun kunnossapidossa.

Kaupungin metsätilojen hoito- ja hakkuutyöt suunnitellaan yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Yleisien alueiden vastuuviranhaltijana toimii kuntatekniikan päällikkö 1 hlö. Vakituista henkilöstöä liikenneväylien ylläpidossa on 2 hlöä ja puistojen puolella puutarhuri 1 hlö. Ulkoliikuntapaikoilla liikuntapaikkavastaava 0,5 hlöä ja liikuntapaikkojen hoitajat 3 hlöä. Puistojen, viheralueiden ja ulkoliikuntapaikkojen henkilöstömäärä on kesäkaudella huomattavasti suurempi kausityöläisten takia.

Yleisten alueiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Katu- ja tieverkoston kunnossapito ja turvallisuus	Katu- ja tieverkoston kunnossapitotehtävät	Liukastumistapauksien määrä / kadunpuutteista johtuneet onnettomuudet
2. Katualueiden haltuunotto	Haltuunotot ja lohkomistoimitukset	Toteutuneet toimitukset
Yleisten alueiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Katualueiden peruskorjaukset ja korjausvelan pienentäminen	Katuverkon korjausohjelman noudattaminen (katuverkon inventointi tehty vuonna 2020)	Toteutuneet peruskorjaukset
2. Kustannustehokkaat hoidot	Talouden seuranta / osavuosi- raportit	Vuosittainen kustannustoteuma

TAULUKKO 28: YLEISET ALUEET

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Kaavatiet						
Tuotot	16 137	0	0	0	0	
Kulut	467 027	497 464	546 554	520 849	23 385	4,70 %
Poistot	947 318	1 047 055	1 038 820	963 559	-83 496	-7,97 %
Netto	-1 398 208	-1 544 519	-1 585 373	-1 484 408	60 111	-3,89 %
Yksityistiet						
Tuotot	0	0	905		0	
Kulut	748 831	800 039	606 419	850 659	50 620	6,33 %
Poistot	11 652	8 898	10 749	12 601	3 703	41,62 %
Netto	-760 483	-808 937	-616 264	-863 260	-54 323	6,72 %
Valaistus						
Tuotot	0	0	0	0	0	
Kulut	85 757	113 502	75 693	95 393	-18 109	-15,95 %
Netto	-85 757	-113 502	-75 693	-95 393	18 109	-15,95 %
Puistoalueet						
Tuotot	1 018	420	2 057	350	-70	-16,67 %
Kulut	165 206	199 048	144 438	190 486	-8 562	-4,30 %
Poistot	45 823	51 764	49 726	52 409	645	1,25 %
Netto	-210 011	-250 392	-192 108	-242 545	7 847	-3,13 %
Maa- ja metsätilat						
Tuotot	156 830	150 000	95 920	150 000	0	0,00 %
Kulut	93 507	80 594	30 746	74 284	-6 310	-7,83 %
Netto	63 323	69 406	65 174	75 716	6 310	9,09 %
Muut yleiset alueet						
Tuotot	4 415	4 350	8 710	4 400	50	1,15 %
Kulut	29 361	84 081	50 571	60 458	-23 623	-28,10 %
Poistot	138 321	156 900	136 899	139 695	-17 205	-10,97 %
Netto	-163 267	-236 631	-178 760	-195 753	40 878	-17,27 %
Liikuntapaikkojen hoito						
Tuotot	49016	788	4962	350	-438	-55,58 %
Kulut	394 223	437 669	422 135	468 959	31 290	7,15 %
Poistot	138 732	115 047	126 642	95 364	-19 683	-17,11 %
Netto	-483 939	-551 928	-543 815	-563 973	-12 045	2,18 %
Yhteensä						
Tuotot	227 416	155 558	112 554	155 100	-458	-0,29 %
Kulut	1 983 912	2 212 397	1 876 556	2 261 088	48 691	2,20 %
Poistot	1 281 846	1 379 664	1 362 837	1 263 628	-116 036	-8,41 %
Netto	-3 038 342	-3 436 503	-3 126 839	-3 369 616	66 887	-1,95 %

3.7.1.3 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vastaa kaupungin omistamien vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta, sekä kunnossapidosta. Vesilaitos vastaa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden toimittamisesta asiakkaille. Viemärlaitos huolehtii vastaanotetun jäteveden puhdistusprosessista ympäristölupaehtojen mukaisesti.

Vedenottamot sijaitsevat Porasharjussa, Kilpaharjulla, Kangasharjulla ja Multavaarussa. Vesijohtoverkostoa on yhteensä noin 231 kilometriä. Jätevesipuhdistamoita on kaksi kappaletta (Alajärvi ja Lehtimäki), viemäriverkostoa on noin 114 kilometriä.

Vesihuoltolaitoksen vastuuviranhaltijana toimii kuntatekniikan päällikkö 1 hlö. Vakituista henkilöstöä vesilaitoksilla on yhteensä 3 hlöä (2 hlöä Alajärvellä ja 1 hlö Lehtimäellä).

Vesihuoltolaitoksen toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Laadukas vesihuolto	Käyttöveden laatu vastaa vaatimuksia Jäteveden puhdistus vastaa lupaehtoja	Valvontaohjelma
2. Häiriötilanteisiin varautuminen	Häiriötilanteiden hallinta	Häiriötilannesuunnitelman ajantasaisuus ja muut tehnyt toimenpiteet
Vesihuoltolaitoksen taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Verkostojen ja laitosten ennakoivat korjaukset	Huonokuntoisien / käyttöikänsä päässä olevien verkostojen saneeraus Laitosten komponenttien peruskunnossapito ja uusinta	Toteutuneet saneeraukset ja uusinnot
2. Hinnastojen ja sopimusten ajantasaisuus	Tukkuvedenhinnan ja sopimusehtojen päivitys	Toteutuneet hinnastojen ja sopimusehtojen päivitykset

TAULUKKO 29: VESIHUOLTO

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Vesilaitos Alajärvi						
Tuotot	344 401	352 000	314 040	359 070	7 070	2,01 %
Kulut	149 005	135 886	186 340	158 063	22 177	16,32 %
Poistot	108 409	118 978	102 905	98 736	-20 242	-17,01 %
Netto	86 987	97 136	24 795	102 271	5 135	5,29 %
Vesilaitos, Lehtimäki						
Tuotot	173 689	152 800	134 583	154 870	2 070	1,35 %
Kulut	91 197	112 424	107 264	112 493	69	0,06 %
Poistot	25 095	23 274	23 433	21 596	-1 678	-7,21 %
Netto	57 397	17 102	3 887	20 781	3 679	21,51 %
Viemärlaitos, Alajärvi						
Tuotot	717 985	674 500	741 500	691 290	16 790	2,49 %
Kulut	490 290	479 576	586 177	513 738	34 162	7,12 %
Poistot	250 548	247 090	257 350	229 169	-17 921	-7,25 %
Netto	-22 853	-52 166	-102 028	-51 617	549	-1,05 %
Viemärlaitos Lehtimäki						
Tuotot	125 978	110 000	116 886	110 000	0	0,00 %
Kulut	133 333	140 030	128 990	144 364	4 334	3,10 %
Poistot	28 180	27 475	27 475	26 840	-635	-2,31 %
Netto	-35 535	-57 505	-39 579	-61 204	-3 699	6,43 %
Yhteensä						
Tuotot	1 362 053	1 289 300	1 307 010	1 315 230	25 930	2,01 %
Kulut	863 825	867 916	1 008 771	928 658	60 742	7,00 %
Poistot	412 232	416 817	411 163	376 341	-40 476	-9,71 %
Korvaus perus-/jäännöspääomasta	122 210	122 210	122 210	122 210	0	0,00 %
Netto	-36 214	-117 643	-235 134	-111 979	5 664	-4,81 %

3.7.1.4 Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii tekninen lautakunta.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan huolehtia rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Lisäksi tehtävään kuuluu rakentamisen yleinen ohjaus ja neuvonta.

Henkilöstön määrä rakennusvalvonnassa Alajärvellä on kaksi, rakennus-tarkastaja ja toimistosihteerä.

Rakennusvalvonnan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Rakentamislain edellyttämien tehtävien sisäänajo	Seurataan ja kehitetään toimintatapoja uuden lain puutteissa Mahdolliset lisäohjelmistot	Palautteet ja omaseuranta/kirjaaminen
Rakennusvalvonnan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Keskeneräisten ja luvattomien rakennusten kartointus	Keskeneräisen rakennuskannan läpikäyminen ja lupien hakemiseen velvoittaminen määräaikaan mennessä Vanhentuneiden lupien selvitys	Kiinteistöverot Lupamaksut

TAULUKKO 30: RAKENNUSVALVONTA

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Rakennusvalvonta						
Tuotot	64 194	60 000	116 186	40 525	-19 475	-32,46 %
Kulut	196 363	215 226	212 184	222 204	6 978	3,24 %
Netto	-132 169	-155 226	-95 998	-181 679	-26 453	17,04 %

3.7.1.5 Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa.

Henkilöstön määrä ympäristönsuojelussa on 0,5 hlöä. Kaupungin oma ympäristönsuojelusihteerä (50 %) on työskennellyt teknisessä toimessa 1.4.2022 alkaen, ja toimii myös jätelautakunnan sihteerinä (50 %).

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen ja niiden hankintaa on jatkettu päivitettyllä sopimuksella 1.1.2023 alkaen, jonka on hyväksynyt Alajärven kaupunginhallitus. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveysturvallisuuden, peruseläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveysturvallisuus, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveysturvallisuus käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Ympäristönsuojelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Aloituskokousten pitäminen maa-ainesten otto-luvan saaneille	Jokaisen luvan myöntämisen jälkeen sovitaan yrittäjän kanssa yhteinen aloituskokous.	Omaseuranta
Ympäristönsuojelun taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
2. Nykyisen lainsäädännön mukaiset paikalliset määräykset	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen	Mahdollistetaan toiminta paikallisin määräyksin ilman päätöksentekoa Ympäristönsuojelumääräykset päivitetty

TAULUKKO 31: YMPÄRISTÖNSUOJELU

Valtuuston tilaus	TP 2023 (€)	TA 2024 (€)	Ennuste TP 2024 (€)	TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (€)	TA 2024 / TA 2025 (%)
Ympäristön huolto						
Tuotot	676	0	11 973	90	90	0,00 %
Kulut	48 946	78 027	50 739	70 014	-8 013	-10,27 %
Netto	-48 270	-78 027	-38 766	-69 924	8 103	-10,38 %
Ympäristöterveydenhuollon ostopalvelut						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,00 %
Kulut	345 006	325 000	361 200	355 182	30 182	9,29 %
Netto	-345 006	-325 000	-361 200	-355 182	-30 182	9,29 %
Yhteensä						
Tuotot	676	0	11 973	90	90	
Kulut	393 952	403 027	411 939	425 196	22 169	5,50 %
Netto	-393 276	-403 027	-399 966	-425 106	-22 079	5,48 %

3.7.2 Tukipalvelut

3.7.2.1 Ravitsemuspalvelut

Ravitsemispalveluyksiköt tuottavat ateriapalveluita sivistystoimelle. Asiakkaina ovat koulut ja päiväkodit sekä niiden henkilökunta.

Lounaita valmistetaan ravitsemispalvelujen yksiköissä n. 1 500. Lisäksi valmistetaan aamupaloja, välipaloja ja päivällisiä. Hankintojen osalta siirrymme 7.1.2025 alkaen Hanselin yhteishankintaan.

Valtion ravitsemistoimikunnan laatimat suositukset ovat pohjana ruokalistasuunnittelulle.

Ravitsemispalveluiden hallinnon kustannukset jakautuvat toimipaikkojen suoritteiden suhteessa.

Ravitsemispalvelujen kustannuksista n. 80 % on varattu henkilöstö- ja elintarvikekuluihin. Muut menot koostuvat koneiden ja laitteiden kunnossapito- ja hankintakuluista, puhdistusaineista- ja tarvikkeista, jättekuljetuksista, tilitoimisto- ja henkilöstöpalveluista, kiinteistökuluista sekä kuljetus- ym. kustannuksista.

Ravitsemispalveluissa työskentelee palvelupäällikkö (0,5) ja yksi (1) ruokapalveluvastaava, jonka vastualueeseen kuuluu koulukeskuksen keittiö, Paavolan keittiö, sivukyliä koulujen keittiöt ja päiväkotien keittiöt.

Ravitsemispalvelujen henkilökunnan määrä vuonna 2025 on n. 20 työntekijää.

Ravitsemuspalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Ravitsemispalveluissa tavoitteena on 100 %:n kotimaisuusaste ruoanvalmistuksessa käytettävien elintarvikkeiden, kuten lihan ja lihavalmisteiden, maito- ja maitotaloustuotteiden sekä leipomotuotteiden osalta. Muista elintarvikkeista aina vaihtoehtona kotimainen tuote.	Hankinnoissa käytetään hankintarenkaan kotimaisia sopimustuotteita. Valitaan tuotteista aina kotimainen vaihtoehto mahdollisuuksien mukaan.	Tilaushistoria
2. Lähiruoka ravitsemispalveluissa	Ravitsemispalveluissa järjestetään lähiruokapäiviä ja lisäksi tarjoamme lähiruoasta valmistettuja komponentteja mahdollisuuksien mukaan.	Toteutuneet lähiruokapäivät
Ravitsemuspalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Ruokahävikin vähentäminen	Valmistus-, linjasto- ja lautashävikin mittaaminen Syötäväksi kelpaavan ruoan hyödyntäminen Mahdollinen hävikkiruuan myynti kohteista, joissa ruoka valmistetaan ja tarjoillaan buffet-linjastossa	Hävikin mittaaminen ja toimintatapojen tarkistaminen tarvittaessa
2. Energiatehokas ruuanvalmistus	Oikea-aikainen valmistus, laitteiston energiatehokas käyttö Tarvittaessa ruokalistan muokkaaminen	Vertailu aikaisempiin vuosiin ja toimintatapojen tarkistus Ei suoraan verrannollista, koska toiminta elää koko ajan

3.7.2.2 Puhdistuspalvelut

Puhdistuspalvelu vastaa kaupungin omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit

(WC- ja käsipyyhepaperit). Hankinnoissa kuulumme Hanselin yhteishankintaan.

Puhdistuspalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilömäärän mukaan.

Puhdistuspalveluista vastaa palvelupäällikkö (0,5) sekä yksi (1) puhdistuspalveluvastaava.

Laitoshuoltajien kokonaismäärä vuonna 2025 on 26 henkilöä.

Puhdistuspalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Siistit, sisäilmaltaan mahdollisimman puhtaat ja viihtyisät tilat	Kohteeseen sopiva, tarkoituksen mukainen ja oikea-aikainen siivous	Asiakkaalta saatu palaute
Puhdistuspalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kustannustehokas siivous	Oikea-aikainen siivous, tyhjäkäynnin välttäminen mm. työlistasuunnittelun avulla	Välitilinpäätös, toteuman seuranta

3.7.2.3 Tilapalvelut

Tilapalvelun tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotehtävät. Tilapalvelu vastaa myös kiinteistöjen peruskorjauksista ja osallistuu uudisrakentamisen valmisteluun ja rakennuttamiseen.

Toiminta käsittää kiinteistöhuollon sekä käyttäjäpalvelut. Huoltotöihin kuuluvat rakennusten kunnossapitotehtävät, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt. Kiinteistöjen kuluihin kuuluvat lämmitys-, sähkö-, vesi- ja jätevesikulut. Ostopalveluja ovat sähkö- ja automaatiotyöt, lvi-työt, nuohoustyöt (hormit, ilmanvaihtokanavat), hissihuollot, nosto-ovi- huollot, paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien tarkastukset ja huollot yms.

Kiinteistöjen ja niiden alueiden kunnossapitotehtäviä ovat lumien auroukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito, kenttien, pihakalusteiden ja leikkivälineiden hoito ja korjaukset.

Tilapalvelu on tukipalvelu, joka myy palvelut muille hallintokunnille. Palvelun hinnoittelu perusteena ovat pitkälti aiempien vuosien toteutuneet kustannukset, joihin tehdään tarvittaessa indeksitarkistuksia ja huomioidaan lämpö- ja sähköenergioiden yms. päivän hinnat. Lisäksi vuositt-

tain varataan kunnostusrahoja tarpeen mukaan kunnostus ja peruskorjaustoihin. Kunnossapitoa ja peruskorjausta kehitetään kiinteistöjen käyttöikä ja käyttöastetta tehostaen.

Kiinteistöhuoltoon on käytössä sähköinen huoltokirjaohjelmisto, joka sisältää toimintoina kiinteistökohtaiset huoltokirjat ja kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt. Palvelupyynnöissä eritellään kiinteistöhuoltopalveluun liittyvät ja käyttäjäpyyntöihin liittyvät pyynnöt.

Vuoden 2023 alusta kuntien omistuksessa olevat perusterveydenhuollon, erikoissairaalahoitoon sekä sosiaali- ja pelastustoimen tilat siirtyivät vuokrasopimuksella hyvinvointialueiden hallintaan. Muutos toi joitakin muutoksia kiinteistöillä tapahtuvaan käyttäjäpalveluun. Kaupungin ja hyvinvointialueen vastuujakotaulukoissa kuvataan vuokrasopimusta tarkemmin ylläpitotehtävien sekä rakennusten, varusteiden ja ominaisuuksien perustamisen, ylläpidon ja uusimisen vastuiden jakaantumista osapuolten kesken. Kiinteistöhuollon henkilöstö jäi kaupungin palvelukseen.

Vuokra-aikana (3+1) on kehitettävä tiloja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tarkoituksena on tarjota sellaiset tilat hyvinvointialueelle joissa ko. palvelut voidaan tulevaisuudessakin tarjota paikkakunnalla. Vuoden 2026 alusta hyvinvointialueen uuden alustavan palveluverkkomallin mukaisesti kaupungille jäisi tyhjilleen perusterveydenhuoltoon suunniteltuja rakennuksia, tulevan vuoden aikana on kriittisesti otettava tarkasteluun tyhjilleen jäävien kiinteistöjen jatko. Suunnittelu ja valmistaminen muutokseen alkaa vuoden 2025 aikana.

Alajärven kaupungin kiinteistökanta on jaoteltu käyttöiän, kunnon, käyttöasteen, energiakulutuksen ja palveluläheisyyden perusteella. Jaottelu on tehty kolmeen ryhmään: säilytettäviin, kehitettäviin ja poistettäviin. Taustalla on kiinteistömäärän tarpeeton ja epäedullinen ylläpito.

Tilapalveluiden toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Energiakulutuksen vähentäminen	Kiinteistöautomaation uusimista ja säätöjen tarkistaminen Energiatehokkaiden ratkaisujen käyttöönotto Kestävän kehityksen investoinnit	Kulutusvertailu edellisiin vuosiin
2. Kiinteistöjen hyvä käyttöaste	Kaupungille tarpeettomista rakennuksista/tiloista luopuminen	Kulujen säästö Mahdolliset myyntitulot
Tilapalveluiden taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari
1. Kulujen nousun hillitseminen	Hankintojen ja toiminnan kehittäminen	Kustannusvaikutus

4 INVESTOINTISUUNNITELMA

Alajärven kaupunki on viime vuosina voimakkaasti panostanut investoinneissa peruspalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden sektoreille.

Investointien omahankintamenot vuodelle 2025 ovat 10,3 milj. euroa, ja nousua vuoden 2024 talousarvion mukaisiin investointeihin 5,7 milj. euroa.

Suurimmat rakennushankkeet talousarviovuodelle 2025 ja suunnitelmavuodelle 2026 ovat kehitysvammayksikön rakentaminen ja Paavolan koulun rakentaminen. Kehitysvammayksikön kustannusarvio on noin 4,3 milj. euroa. Paavolan koulun kustannusarvio vuosille 2025–2026 on noin 9,0 milj. euroa.

Kiinteistöjen peruskorjausmenoihin varaudutaan noin 0,3 milj. eurolla. Kohteet ovat pääosin vuosihuoltoa. Suurimmat yksittäiset kohteet ovat monitoimihallin varastotilan muuttaminen neuvottelutilaksi ja Neli-markka-museon käyttövesiputkiston ja patteriverkoston saneeraus.

Yleisten alueiden nettomenot ovat yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Kaavateihin varataan noin 1,8 milj. euroa, ulko- ja urheilualueisiin noin 0,09 milj. euroa ja puistoihin ja uimarantoihin 0,1 milj. euroa.

Vesihuoltolaitoksen (vesi ja viemärilaitos) nettomenot ovat noin 0,5 milj. euroa sisältäen perusinfran kunnossapitoa.

Poistoiksi ovat arvioitu vuodelle 2024 noin 4,2 milj. euroa ja vuodelle 2025 noin 3,9 milj. euroa. Tulee huomioida, että budjettipoistot kirjataan budjettiin, sillä oletuksella, että investointi valmistuu talousarviovuoden aikana. Jos investointi ei valmistu talousarviovuoden aikana, niin poistot siirtyvät suunnitelmavuodelle. Tämän takia budjettipoistoissa ja toteutuneissa poistoissa voi olla eroja.

Vuosien 2024–2027 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 7,1 milj. euroa ja poistojen määrä on noin 4,1 milj. euroa/vuosi.

Suunnitelmavuosien investointien nettomenot vuodelle 2026 ovat 10,7 milj. euroa ja vuodelle 2027 2,8 milj. euroa.

Investointisuunnitelma kohteittain on seuraavilla sivuilla.

TAULUKKO 32: INVESTOINTISUUNNITELMA 2025–2027

INVESTOINNIT	TA 2024 +			
	Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
KAUPUNGINHALLITUS				
Muut pitkävaikutteiset menot				
Haapavainiontien silta	40 000			
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen (Valtioapuehto)	-20 000			40 000
Mertapurontien silta				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen	130 000	130 000		
Valtionapuehto 50%	-65 000	-65 000		
Myllypuron silta (Hämeenjoki)				
Siltarumpujen uusinta ja kaiteiden rakentaminen	150 000			
Valtionapuehto 2022 50% Ei valtionapuehtoa vuosina 2023,2024 ja 2025	-120 000			
Pirkkalanlahden kunnostukseen, jälkikunnostukseen sekä toimenpiteisiin järven kunnon parantamiseksi.	15 000	35 000	35 000	35 000
Valtionapuehto 20 %				
Hautakankaantien silta				150 000
(Avustusehto 50 %)				-75 000
Populus palkkahallinnon ohjelmiston päivitys	35 000			
Koskenniskantie silta (Avustusehto 50 %)			130 000	
			-65 000	
			350 000	
Koskenvarren kevyenliikenteen väylän rakentaminen (Alajärven kaupungin rahoitusosuus maksimissaan 350.000 euroa, jos Ely toteuttaa hankkeen suunnitelmassa kokonaisuudessaan)				
Nelimarkka museon kotisivujen päivitys		15 000		
Rakennusvalvontaohjelman päivittäminen	15 000	40 000		
Muut osakkeet ja osuudet	20 702			
Varutuminen(väestösuojan varustuksen uusiminen)		10 000	10 000	
Vesiosuuskuntien avustukset		25 000		
Paimen -Valkeiskangas yksityistien perusp. (lisämääräraha 30.9.2024)	69 000			
Irtain omaisuus ja Muut pitkävaikutteiset menot				
Valokuituverkon kuntarahoitusosuus(Lisämääräraha 29.1.2024)	78 600			
Keskusarkiston lisähylyt		13 000		
Kiinteä omaisuus / maa- ja vesialueet				
Maa-alueiden osto / haltuunottokorvaukset / lunastukset	200 000	200 000	200 000	200 000
Kaupunginhallitus menot yht:	753 302	468 000	725 000	385 000
Kaupunginhallitus tulot yht:	-205 000	-65 000	-65 000	-75 000
KAUPUNGINHALLITUS NETTO:	548 302	403 000	660 000	310 000

		TA 2024+			
		Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
SIVISTYSTOIMI					
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus ja Muut pitkävaikutteiset menot					
Alajärven kirjasto/kirjastoauton hankinta yhd. Lapuan kanssa(Valtioavustusehto ja valtuuston erillispäätös)					200 000
Musiikkiopiston soittimet			12 000		
Yläkoulun liikuntasalin tuolit			13 000		
Yläkoulun AVI-tekniikan uusinta		18 000	18 000		
Sivistystoimi menot yht:		18 000	43 000	0	200 000
Sivistystoimi tulot yht:		0	0	0	0
SIVISTYSTOIMI NETTO:		18 000	43 000	0	200 000

		TA 2024+	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
		Muutos			
TEKNINEN TOIMI					
Aineettomat hyödykkeet / Irtain omaisuus					
Huoltoauton hankinta yleisiin alueisiin		20 000			
Kuorma-auton uusinta			300 000		
Maansiirtokärry		20 000			
Ruohonleikkurin hankinta yleisiin alueisiin		24 000			
Pyörökuormaaja			80 000		
Traktori				170 000	
Törmäyskärry			18 000		
Latukoneen uusinta					250 000
Tielana, Alajärvi		28 000			
Tekninen toimi menot yht:		92 000	398 000	170 000	250 000
Tekninen toimi tulot yht:		0	0	0	0
TEKNINEN TOIMI NETTO:		92 000	398 000	170 000	250 000

Uudisrakentaminen
Paavolan koulu
Kiinteistön kuntotutkimus, korjaussuunnitelma ja kustannusarvio. Lisämääräraha 29.4.2024
Paavolan koulun rakentaminen
Kehitysvammaisten asumisyksikkö(HVA:n vuokrasopimusehto)
Eläinlääkäritilat (vuokrasopimusehto/Sjoen kaupunki)
Hoiskon koulun uusi varastorakennus
Taimelan koulun leikkipuisto
Tulisalontien päiväkodin leikkialueen aitaus ja leikkivälineiden siirto
Hiekkahallin rakentaminen keskusvarastolle
Uudisrakentaminen menot yht
Uudisrakentaminen tulot yht
Uudisrakentaminen netto

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
150 000	2 000 000	7 000 000	
	4 300 000		
800 000	400 000		
17 000			
	25 000	35 000	
30 000			
120 000			
1 117 000	6 725 000	7 035 000	0
0	0	0	0
1 117 000	6 725 000	7 035 000	0

Peruskorjaus
Hoiskon koulu
Aita järven puolelle
Valmistuskeittiön saneeraus
Happihuoneen rakentaminen (lisämääräraha 25.3.2024)
Työpaja Kipinän ilmanvaihto (Lisämääräraha 25.3.2024)
Hedsam X (Lisämääräraha 29.4.2024)
Paavolan koulun aidan uusinta
Sateenkaari/Alarinteen asuntolan peruskorkaus toimistotiloiksi (HVA:n investointi ehto)
Uimahallin saunojen saneeraus
Keskusvarasto
Pihan laajennus ja peruskorjaus 2024
Lehtimäen virastotalo
Lattian uusiminen, seinäpintojen uusiminen, asiakaspalvelutiskin uusiminen
Alakylän koulu
Monitoimihalli varastotilan muuttaminen neuvottelutilaksi (hissi ja poistumistiet)
Koulukeskus
Lämmöntalteenotto iv-koneeseen
Lukitusjärjestelmän osittainen muuttaminen llock järjestemäksi
Keittopata 300 I
Musiikkiopiston saneeraus (Akustiikkalevyjen vaihto ja taukotilan vaihto
Kultakämmen
Sisäpihan ja huoneistosiipien piha-alueiden kunnostus (laatoitukset, istutukset ja kulkureitit)
Nelimarkka-museo
Käyttövesiputkiston ja patteriverkoston saneeraus (pts)
Pinnoitus ja sadevesijärjestelmän uusiminen
Paavolan koulu
Keittopata 200 I
Paaijärven koulu
Maalämpö
IV-automaatiikan uusinta
Villa Väinölä
Vesikatteen ja yläpohjarakenteen uusiminen+ salaojat
Myllyvainion päiväkodin leikkikentän kunnostus
Hoiskon koulun leikkikentän kunnostus
Mäntymäen päiväkodin leikkikentän kunnostus
Pallohallin ulkovalot
Peruskorjausmenot yht.
Peruskorjaustulot yht.
Peruskorjaus netto

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
45 000			
15 000			
18 000			
40 000			
17 000			
		200 000	
15 000			
15 000			
		25 000	
	15 000		
	51 000		
25 000			
35 000	15 000		
32 000	32 000		
18 000			
			30 000
30 000			
	70 000		
32 000			
50 000			
		45 000	
	40 000		
	15 000		
	25 000		
	10 000		
387 000	273 000	270 000	30 000
0	0	0	0
387 000	273 000	270 000	30 000

INVESTOINNIT
KIINTEISTÖTOIMI MENOT YHT.
KIINTEISTÖTOIMI TULOT YHT.
KIINTEISTÖTOIMI NETTO

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
1 504 000	6 998 000	7 305 000	30 000
0	0	0	0
1 504 000	6 998 000	7 305 000	30 000

YLEISET ALUEET

Kaavatiet

Asuntoalueiden katujen kunnostus ja pinnoittaminen (vuosittainen määräraha)

Soinintien kevyenliikenteen väylän päällystys

Soinintien kevyenliikenteen jatkosuunnittelu

Kaavateiden urapaikkaukset

Teerinevantien katuvalot

Katualueiden haltuunotot, vuosittainen määräraha

Hurmeentien peruskorjaus ja valaistus

Hurmeentien ja teollisuus tien liikenneympyrä

Paavolantien ja Järvikadun päällystäminen

Yksityisteiden kuivatuksen parantaminen

Jokitien peruskorjaus

Juurikaskydön infran rakentaminen(Jatkuu vuodelle 2024)

Juurikaskytien ja Hallitien päällystäminen + katuvalot

Juurikaskydöntien peruskorjaus

Riekkotien rakentaminen kaavan mukaisesti(asfaltointi 2024)

Pihlajakaaren asuntoalueen infran rakentaminen

Pihlajakaaren teiden päällystys

Hallitien asfaltointi

Hallitien infran rakentaminen (Jatkuu vuodelle 2024)

Seppäläntien peruskorjaus

Kuntotien ja risteysalueen rakentaminen(Siirtyy vuodelle 2024)

Uimahallin ja Maxi kauppakeskuksen välinen kevyenliikenteen väylä(Asfaltointi vuonna 2024)

Kaupintien peruskorjaus/Koulukeskuksen liikennejärjestelyt(Riippuu kaavoituksesta)

Terätien asfaltointi

Tiiratie peruskorjaus

Mäkelänmäen infran rakentaminen

Tikkasentien alkupään katuvalot

Hautasenkydön kuivatuspuutteiden kunnostus

Hautasenkydön asfaltointi

Kiventien peruskorjaus loppuun saattaminen

Kevyenliikenteen sillan rakentaminen (Kiventie-Koskenvarrentie)(Hinta saadaan suunnitelman valmistuttua)

Kiventien ajoneuvoliikenteen silta

Teollisuusalueen läpikulkutien rakentaminen (Valtatielle tuleva tie)(Kaavaprosessi kesken)

Lehtimäen Nuorisoseuran/grillin välisen osuuden asfaltointi

Kallistie peruskorjaus (lehtimäki)

Saukonkyläntien katuvalaistus

Hunnagontien ja Mikkolantien pään katuvalaistus

Töysäntien (Lehtimäki) katuvalaistus

Katuvalaistus muutokset led-lamppuihin (ohjauskesk. v. 2014, uusiminen 2015-->)

Katuvalaistus Jaakkolantie, Latojontie, Rantakangas risteys (ely:n tie, Lupa!)

Katuvalaistus Kaartusentien olemasta olevasta valaistuksesta 3,5 km Ahontiehen saakka(Sidotaan Kaartusentien peruskorjaukseen)

Katuvalaistus Humeen kaava-alueelle

Kinaporintien peruskorjaus ja päällystäminen (Riippuvainen kaavoituksesta)

Yrittäjäntie peruskorjaus

Liikennemerkkien ja opasteiden uusinta taajama-alueella

Tunallisuus hankkeet, suojateiden ja saarekkeiden rakent.

Kelatie päällystys

Ankkuritien päällystys

Pellosmaantien päällystys

TA 2024+

Muutos

TAE 2025

TS 2026

TS 2027

100 000	100 000	100 000	100 000
13 000			
45 000	45 000		
15 000	15 000	15 000	
	35 000		
30 000	30 000	20 000	20 000
	250 000		
	350 000		
63 000			
20 000	30 000	30 000	30 000
	200 000		
130 000			
		90 000	
		250 000	
24 000			
230 000	150 000		
			90 000
70 000		30 000	
70 000			
47 000			
		300 000	
10 000			
		35 000	
	300 000	300 000	
	25 000		
40 000			
	110 000		
			335 000
			370 000
		900 000	
	10 000		
			80 000
25 000			
15 000	15 000		
30 000			
75 000	75 000	75 000	75 000
30 000			
			87 000
38 000	15 000		
			42 000
10 000	10 000	10 000	10 000
20 000	20 000	20 000	20 000
15 000			
20 000			
23 000			

Urheilu- ja ulkoilualueet. Ennen hankkeiden toteutumista on selvittävä EU- ynnä muiden vastaavien ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet.				
Tekojääkontin uusinta (Lisämääräraha 29.4.2024 80.500€)	360 500			
Ankkurikentän äänetoistojärjestelmän uusiminen	21 000			
Ankkurikentän liikuntavaraston laajennus			30 000	
Liikuntareittien/polkujen kunnostus Kanaharju, Lakis ja Valkealampi ja valaisimien muutos ledeiksi	20 000	20 000	20 000	20 000
Liikennepuisto	40 000			
Moottonurheilukeskus Suunnittelumäärärahan siirto 2019	30 000	30 000		
Mopoparkki Suunnittelu ja toteutus	10 000		10 000	
Kitron Stadionin wc-tilojen korjaus	18 000			
Rannankylän urheilukentän kuusiaidan poisto ja uuden aidan rakentaminen				10 000
Frisbeegolf - radan laajentaminen (suunnitelma ja selvitys)				
Urheilukeskusalueen rakentaminen loppuun suun.mukaisesti				
Urheilualueen ulkoiluvälinealue / fitnesspark paikat.				
Avustusehto 50% 35000 euroa				
Yläkoulun urheilukenttien uusinnat (Riippuvainen kaavamuutosprosessista)				380 000
Luoma-ahon lähiliikuntapaikan avustus (Varaudutaan siihen, ettei avustusta käytetä kokonaisuudessaan vuonna 2024)	90 000	35 000	35 000	
Valtionapuehto 30%	-27 000			
Puistot ja uimarannat				
Puistojen rakentaminen	20 000	20 000	20 000	20 000
Puistojen/katujen kalustaminen		10 000		
Koivupuiston kunnostaminen ja polku		10 000		
Keskustan venesataman peruskorjaus ja uusinta				160 000
Palotorin leikkikentän aidan uusiminen		15 000		
Liikennepuisto		25 000		
Myllyvainion puiston saneeraus ja rakentaminen			30 000	
Senioripuiston rakentaminen kultakämmen rantaan			30 000	
Lehtimäen Keskikylän leikkikenttä peruskorjaus		35 000		
Leikkikenttien turva-alustojen uusiminen		25 000	25 000	
Takalan alueen leikkikentän rakentaminen(vuonna 2024 kulkuyhteys ja aitaus)	22 000			
Palotorin puiston kalusteryhmät	12 000			
Uimarannat				
Uimarantojen rakentaminen ja peruskorjaus	15 000	10 000	10 000	10 000
YLEISET ALUEET MENOT YHT.	1 866 500	2 020 000	2 385 000	1 859 000
YLEISET ALUEET TULOT YHT.	-27 000	0	0	0
YLEISET ALUEET NETTO	1 839 500	2 020 000	2 385 000	1 859 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesilaitos	
Vesijohtoliittymien rakentaminen, (Vuotuinen määräraha liittämisiin)	
Arvoidut liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut Huom! Kirjataan taseeseen	
Alkalointien puhdistus ja peruskunnostus	
Varautuminen	
Tukkuvesimittareiden (6-10 kpl) uusiminen etäluettaviksi ja kaivojen korjaus (nopeuttaa muutosten seurantaa (mm	
Porasharjun vesilinjaston ilmakaivojen uusinta	
Ruokosenjärven vesijohtoverkoston rakentaminen (riippuvainen liittyvien määrästä)	
Paalijärvi-Teerinevan vesiosuuskunta / putkiston saneeraus. Katetaan osittain alueen perusmaksukorotuksella	
Multavaarun vesilaitoksen alkaloinnin katoksen rakentaminen	
Vesilaitos menot yhteensä	
Vesilaitos tulot yhteensä	
Vesilaitos netto yhteensä	

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
20 000	30 000	30 000	30 000
	30 000		
	20 000	10 000	10 000
10 000	10 000	10 000	10 000
15 000	10 000	10 000	
	35 000		
100 000	30 000	30 000	30 000
35 000			
180 000	165 000	90 000	80 000
0	0	0	0
180 000	165 000	90 000	80 000

Viemärilaitos

Viemäreiden rakentaminen. Toimialuemäärittely pakollinen.

Viemäriliittymät, uusien liittymien kytkeminen	
Arvoidut liittymätulot yhtä suuret kuin rakentamiskulut Huom! Kirjataan taseeseen	
Viemäriverkoston suunnittelumääräraha	
Viemäriverkoston saneeraukset	
Jätevesipumppaamon saneeraus (1 pumppaamo/vuosi)	
Jätevesiverkoston saneeraus	
Jätevesiverkoston kuntotutkimukset	

Alajärven jätevesipuhdistamo

Lingon peruskorjaus ja oheislaitteet	
Kompostikentän päällystekorjaukset	
Jätevesipuhdistamon instrumenttien uusinta	
Putkikatoksen rakentaminen	
Puhdistamon tietokoneiden ja prosessiohjelmien uusinta	
Jätepuhdistamon välppäyskoneen uusinta	
Viemärilaitos menot yhteensä	
Viemärilaitos tulot yhteensä	
Viemärilaitos netto yhteensä	

VESIHUOLTOLAITOS MENOT YHT
VESIHUOLTOLAITOS TULOT YHT
VESIHUOLTOLAITOS NETTO

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
20 000	30 000	30 000	30 000
10 000	10 000	10 000	10 000
35 000	35 000	35 000	35 000
10 000	10 000	10 000	10 000
10 000	10 000	10 000	10 000
	10 000		
	160 000		
355 000	295 000	115 000	115 000
0	0	0	0
355 000	295 000	115 000	115 000
535 000	460 000	205 000	195 000
0	0	0	0
535 000	460 000	205 000	195 000

INVESTOINNIT MENOT YHT.
INVESTOINNIT TULOT YHT.
INVESTOINNIT NETTO

TA 2024+			
Muutos	TAE 2025	TS 2026	TS 2027
4 768 802	10 387 000	10 790 000	2 919 000
-232 000	-65 000	-65 000	-75 000
4 536 802	10 322 000	10 725 000	2 844 000

5 RAHOITUSSUUNNITELMA

Tässä luvussa on esitetty Alajärven kaupungin rahoitussuunnitelma vuosille 2025–2027. Suunnitelmavuosien 2026–2027 vuosikatteet ovat luvun 6 taloussuunnitelman mukaisia.

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3 momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan:

1. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään

- a. *toiminnan rahavirran*, joka muodostuu tulossuunnitelmasta siirtyvästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauseristä sekä
- b. *investointien rahavirran*, joka muodostuu investointineitoista, investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja käyttöomaisuuden luovutustuloista.

2. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakan- nan ja oman pääoman muutokset.

Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen summa osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen summa osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella.

Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

5.1 Toiminnan ja investointien rahavirta

Kaupungille syntyy toiminnan ja investointien rahavirrassa rahoitusali-jäämää vuonna 2025 noin 5,9 miljoonaa euroa.

5.1.1 Toiminnan rahavirta

Tulo-rahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskel-massa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toimin-nan tulo-rahoitusjäämän osoittava vuosikate, satunnaiset erät sekä tulo-rahoituksen korjauserät.

TAULUKKO 33: RAHOITUSSUUNNITELMA 2025–2027

RAHOITUSSUUNNITELMA, 1000 €	TA 2024 + muutos	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5013	4326	4217	3779
Toiminnan rahavirta	5013	4326	4217	3779
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4768	-10387	-10790	-2919
Rahoitusosuudet investointeihin	232	65	65	75
Investointien rahavirta	-4536	-10322	-10725	-2844
Toiminnan ja Investointien rahavirta	477	-5996	-6508	935
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset	7	7	7	7
Antolainauksen muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2000	9688	10600	3557
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3216	-3785	-4185	-4585
Lainakannan muutokset	-1216	5903	6415	-1028
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	86	86	86	86
Muut maksuvalmiuden muutokset	86	86	86	86
Rahoituksen rahavirta	-1123	5996	6508	-935
Rahavarojen muutos	-646	0	0	0

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-3483	-3963	-8252	-7431
Investointien tulorahoitus, %	110,52	41,91	39,32	132,88
Laskennallinen lainanhoitokate	1,50	1,12	1,01	0,84
Asukasmäärä 31.12.	9114	8896	8781	8664

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta = Toiminnan ja investointien rahakertymä 5 vuodelta

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

5.1.2 Investointien rahavirrat

Investoinnit ja niiden rahoitusosuudet on esitetty yksityiskohtaisesti investointisuunnitelmassa.

Vuodelle 2025 on budjetoitu investointeihin määrärahoja yhteensä 10,3 milj. euroa. Rahoitusosuuksia on arvioitu saatavan 65.000 euroa. Käyttöomaisuuden myyntejä on suunnitelmissa vuosille 2025–2027, mutta yksilöityjä tietoja kohteista ja toteutumisesta ei voida kirjata.

5.2 Rahoituksen rahavirta

5.2.1 Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäykseen budjetoidaan arvio suunnitelmakaudella myönnettävistä antolainoista ja *antolainasaamisten vähennykseen* budjetoidaan antolainojen suunnitelmakauden lyhennykset.

5.2.2 Lainakannan muutokset

Lainakannan muutoksiin budjetoidaan pitkäaikaisten lainojen lisäys (uudet lainat) ja vähennys (lyhennykset) sekä lyhytaikaisten lainojen muutos (nettomääräisenä).

Alajärven kaupungin lainakanta on viime vuosien runsaiden investointien vuoksi kasvanut, mutta vakiintuu tulevina vuosina kohtuulliselle tasolle.

Lainakanta laskee vuoden 2024 aikana 23,2 milj. euroon. Talousarviossa 2025 ja taloussuunnitelmavuosille 2026–2027 on huomattavat investoinnit. Jos ne toteutuvat, niin Alajärven kaupungin lainakanta kasvaa vuoden 2027 loppuun mennessä 34,5 milj. euroon.

TAULUKKO 34: PITKÄAIKAISEN LAINAKANNAN KEHITYS 2023–2027

LAINAKANNAN KEHITYS 2023-2027

	TP	TP arvio	TA	TA	TA
1000 eur	2023	2024	2025	2026	2027
Lainojen lisäys	3 000	2 000	9 688	10 600	3 557
Lainojen vähennys	3 512	3 216	3 785	4 185	4 585
Kokonaislainamäärä	24 462	23 246	29 149	35 564	34 536
Laina/asukas, eur	2684	2 516	3 235	4 008	3 944

5.2.3 Oman pääoman muutokset

Kunnassa oman pääoman muutoksiin siirretään kunnan muun taseyksikön peruspääoman lisäys, joka oikaisee edellä investointimenoihin merkityn kunnan pääomasijoituksen muuhun taseyksikköön.

5.2.4 Muut maksuvalmiuden muutokset

Tähän kohtaan budjetoidaan toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos.

6 TALOUSSUUNNITELMA 2025–2027

6.1 Yleistä

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taaseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

6.2 Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Alijäämän kattamista ei voida enää siirtää vuodesta toiseen taloussuunnitelmissa, kuten ennen kuntalakia on ollut mahdollista.

Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona on katettava. Erillistä pidemmän ajan toimenpideohjelmaa ei siis enää vaadita. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, sen tilinpäätöksen jälkeen, kun alijäämää on kertynyt. Yksilöityjen toimenpiteiden hyväksymättä jättäminen on lainvastaisena kumottavissa.

Vuoden 2024 talousarvio on budjetoitu 840.570 euroa ylijäämäiseksi. Tämänhetkisen arvion mukaan syksyn aikana lisämäärärahoja on jou-

duttu myöntämään käyttötalouteen (10/2024) 64.068 euroa ja investointeihin 468.100 euroa. Budjettimuutosten jälkeen kaupungin tulos talousarviossa 2024 on noin 779.000 euroa.

Alajärven kaupungin taloussuunnitelman katsotaan olevan kuntalain mukaisesti tasapainossa ja ylijäämäinen.

6.3 Alajärven kaupungin taloussuunnitelma 2025–2027

Hyvinvointialueen toiminnan alkaminen vuoden 2023 alusta vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa jatkossakin muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin.

Alajärven kaupungin lautakuntakohtaiset kehykset toimielimille talousarvion laadinnassa vuodelle 2025 ovat olleet lähtökohtaisesti vuoden 2023 tilinpäätös + palkankorotukset. Raamissa on kuitenkin huomioitu kustannuspaikkatasolla toiminnallisen muutoksen vaatima määräraha-tarve joko lisäävästi tai vähentävästi (käyttötaloustulot ja -menot).

Kaupungin taloussuunnitelman vuosien 2026–2027 lähtökohtana on vuoden 2023 tilinpäätös. Taloussuunnitelmavuosille on huomioitu kulluttajahintaindeksi ja peruspalveluiden hintaindeksin mukaiset arviotarkistukset.

Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu edellisten vuosien mukaan, pl. korkokulut, joissa on huomioitu kaupungin lisääntyvä lainamäärä. Poistot on laskettu investointisuunnitelma huomioiden.

Verotulojen perustana ovat Kuntaliiton veroennustekehikon tuottamat laskelmat, joiden perustana toimivat Verohallinnon julkaisemat tilastot. Ennustekehikon perusteella verotulojen kehitys ennustaa vuosille 2025–2027 kasvua.

Valtionosuuksien ennustaminen suunnitelmavuosille perustuu Kuntaliiton valtionvarainministeriön tämänhetkisille ”painelaskelmille”. Hyvinvointialueen ja kuntien valtionosuusjärjestelmä kokee jatkuvia muutospaineita ja tuottaa epävarmuutta tulevien vuosien valtionosuuksien arvioimiseen. Valtionosuus uudistuksen piti tulla voimaan 1.1.2026, mutta valtiovarainministeriöltä 22.10.2024 saadun tiedon mukaan uudistuksen voimaantulo siirretään vuoteen 2027. Uudistuksen vaikutuksia Alajärven kaupungin talouteen on vaikea arvioida, koska uudistuksesta ei ole julkaistu luonnoslaskelmia.

Edellä mainitut toimenpiteet huomioon ottaen kaupungin taloussuunnitelmassa toiminta- ja vuosikatteen kehityksen ennustaminen vuosille 2025–2027 kuntatalouden tämänhetkisessä tilanteessa sisältää huomattavasti epävarmuuksia.

Alajärven kaupungin talous on vakaalla pohjalla mutta edellyttää erittäin tarkkaa taloudenpitoa ja huolellisuutta. Toimintamenoihin on syytä kiinnittää huomiota taloussuunnitelmavuosina.

Edellä esitettyjen arvioiden perusteella Alajärven kaupungin taseen yli-/alijäämien kehittyminen löytyy alla olevasta tuloslaskelman tunnusluku osiosta.

TAULUKKO 35: TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027, 1000 €		(Ulkoiset erät)			
	TP 2023	TA 2024 + muutokset	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	15 112	13 550	13 490	13 625	13 761
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-25 227	-25 398	-25 908	-26 556	-27 087
Palvelujen ostot	-9 421	-9 113	-10 283	-10 622	-10 835
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 971	-4 173	-4 164	-4 218	-4 357
Avustukset	-1 153	-1 544	-1 404	-1 411	-1 418
Muut toimintakulut	-1 173	-726	-772	-782	-798
Toimintakate	-25 836	-27 404	-29 042	-29 964	-30 734
Verotulot	18 620	18 915	19 530	20 523	20 855
Valtionosuudet	14 800	13 801	14 142	14 000	14 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	28	22	22	22	22
Muut rahoitustuotot	208	89	94	96	96
Korkokulut	-336	-400	-410	-450	-450
Muut rahoituskulut	-23	-9	-9	-10	-10
Vuosikate	7 461	5 013	4 326	4 217	3 779
Poistot ja arvonalentumiset	-4 066	-4 237	-3 912	-4 200	-4 400
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	3 394	776	413	17	-621
Tilinpäättösiirrot	0	0	0	0	0
Tilikauden (yli/alijäämä)	3 394	776	413	17	-621

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	-36,91	-33,09	-31,72	-31,26	-30,93
Vuosikate / Poistot, %	-183,50	-118,31	-110,58	-100,40	-85,90
Vuosikate, euroa / asukas	819	551	486	480	436
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/milj. €	12 700	13 501	13 914	13 931	13 310
Asukasmäärä 31.12.	9114	9 095	8 896	8 781	8 664

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

7.1 Keskushallinto

Keskushallinto Virka-/toiminimike	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2023-2025 Henkilöittäin			
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutokset
YLEISHALLINTOPALVELUT				+/- kpl
Kaupunginjohtaja	1	1	1	0
HALLINTOPALVELUT				
Hallintojohtaja	1	0	0	0
Hallintopäällikkö	0	1	1	0
Arkistosihteeri	1	1	1	0
Asuntosihiteeri	1	0,1	0	-0,1
Palvelusihteeri	0	0	0	0
Toimistosihteeri	2	2	2	0
TALOUSPALVELUT				
Talousjohtaja	1	1	1	0
ma. taloussihteeri	0	1	1	0
Taluspäällikkö	0	1	1	0
Sisäinen tarkastaja/hallintosihteeri x)	1	0	0	0
Taloussuunnittelija	1	1	1	0
Yleinen edunvalvoja	1	1	1	0
Edunvalvontasihteeri	1	1	1	0
HENKILÖSTÖPALVELUT				
Henkilöstöjohtaja xx)	1	0	0	0
Henkilöstöpäällikkö	0	0,8	1	0,2
Henkilöstösihteeri	1	1	1	0
Maahanmuuttokoordinaattori	0	0,6	0,6	0
Työsuojeluvaltuutettu	0,8	0,25	0,5	0,25
Työsuojelupäällikkö	0,8	0,2	0	-0,2
Yhteensä	14,6	13,95	14,1	0,15

x) Hallintosihteeri 1.1.2023 alkaen, hallintopäällikkö 1.2.2023

xx) Henkilöstöpäällikkö 1.1.2023 alkaen, henkilöstöpäällikön tehtäviin sisältyvät työsuojelupäällikön tehtävät

7.2 Elinvoimalautakunta

ALAJÄRVEN KAUPUNKI 2023 - 2025		HENKILÖSTÖSUUNNITELMA Virat ja toimet suurtuotteittain				
Tulosyksikkö Virka-/toiminimike				Henki- löittäin	Henkilöi- tään	Muutokset +/-kpl
	TA 2023	TP 2023	TA 2024	TA 2024	TA 2025	TA 2025
ELINVOIMALAUTAKUNTA						
HALLINTO						
Elinvoimajohtaja	1	1	1	1	1	0
Hyvinvointisuunnittelija	0	0	0	0	1	1
Koordinaattori/toimistosihiteeri	1	1	1	1	1	0
Yhteensä	2	2	2	2	3	1
ASUNTOTOIMI						
Asuntosihiteeri	0	1	1	1	1	0
MUSEOTOIMI						
Museontoimenjohtaja	1	1	1	1	1	0
Museolehtori	1	1	1	1	1	0
Museoamunuenssi	1	1	1	1	1	0
Museomestari	0	0	0	0	0	0
Museoapulainen	1	1	1	0	0	0
Museosihiteeri	1	1	1	1	1	0
Kiinteistönhuoltaja	0,25	0,25	0,25	0,25	0	-0,25
Yhteensä	4,55	4,55	4,55	4,55	4	-0,25
VAPAA-AIKATOIMI						
Alajärvi						
Vapaa-ajan esimies	0,5	0,5	0,5	0,5	0	-0,5
Ohjaaja	3	3	3	3	3	0
Etsivä nuorisotyö	2	2	2	2	2	0
Työpajan ohjaaja	2	2	2	2	2	0
Yhteensä	7,5		7,5	7,5	7	-0,5
YHTEENSÄ	15, 05	15, 05	15, 05	15, 05	15	-0,05

7.3 Sivistyslautakunta

ALAJÄRVEN KAUPUNKI 2023 - 2025		HENKILÖSTÖSUUNNITELMA Virat ja toimet suurtuotteittain		
Tulosityksikkö Virka-/toiminimike		Muutokset +/-kpl		
	TP 2023	TA 2024	TA2025	
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Alajärvi				
Varhaiskasvatuksen opettaja	15	15	15	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	27	27	32	5
Päivähoidon avustaja	5	5	4	-1
Perhepäivähoitaja	7	7	7	
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2	
Yhteensä	56	56	60	4
Vimpeli				
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6	6	7	1
Päivähoidon avustaja	2	1	2	
Perhepäivähoitaja	1	2	1	
Yhteensä	12	12	13	1
Lappajärvi				
Varhaiskasvatuksen opettaja	5	5	6	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	8	8	8	
Päivähoidon avustaja	1	1	0	-1
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2	
Yhteensä	16	16	16	0
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen				
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	4	4	4	
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2	
Yhteensä	6	6	6	0
HALLINTO				
Alajärvi				
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	
Toimistosihtööri	1	1	1	
Yhteensä	3	3	3	0

KOULUT				
Alajärvi				
Alakoulut				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	35	35	35	
Tuntiop. (luokanopetus)	3	3	3	
Erityisluokanopettaja	1	1	1	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	7	7	7	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	7	6	7	1
Lehtori	2	2	2	
Tuntiopettaja (englanninopetus)	1	1	1	
Tuntiopettaja (valmistava)	1	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja	26	26	30	4
Oppilashuollon asiantuntija	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	86	85	90	5
*) Kokoaikaisia koulunkäynninohjaajia on 2 kpl				

Tulosyksikkö			Henki-	Muutokset
Virka-/toiminimike			löittäin	+/-kpl
	TP2023	TA2024	TA2025	
Yläkoulu				
Rehtori	1	1	1	
Lehtori	17	17	17	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	7	1
tuntiopettaja (sivutoiminen)	3	3	3	0
Erityisluokanopettaja	6	6	6	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Oppilashuollon asiantuntija	1	1	1	
Koulunkäynnin ohjaaja*)	22	22	25	3
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	60	60	64	4
*) Kokoaikaisia koulunkäynninohjaajia on 0 kpl				
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	0
Lukio				
Rehtori	0,7	0,7	1	0,3
Lehtori	9	9	9	
Tuntiopettaja	1	1	1	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	11,7	11,7	12	0

Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	1	1	1	
Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	10	10	9	-1
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1	
Lehtori	2	2	2	
Erityisluokanopettaja	1	1	1	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	1	1	1	
Tuntiopettaja	4	4	4	
Koulunkäynnin ohjaaja	11	11	11	
Koulusihteeri	1	1	1	
Yhteensä	35	35	34	-1

Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	2	2	2	
Tuntiopettaja	3	3	3	
Yhteensä	5	5	5	
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	0
Lukion rehtori	0,3	0,3	0	-0,3

Tulosityksikkö Virka-/toiminimike			Henki- löittäin	Muutokset +/-kpl
	TP2023	TA2024	TA2025	
KANSALAIISOPISTO				
Kansalaisopiston rehtori	0,5	0,5	1	0,5
Toimistosihtööri	1	1	1	
Opettaja	1	1	1	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	0	-1
tuntiopettaaja (sivutoiminen)	72	72	89	17
Yhteensä	75,5	75,5	92	16,5
MUSIIKKIOPISTO				
Alajärvi				
Rehtori	1	1	0	
Apulaisrehtori	0	0	1	1
Opettaja	3	3	3	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	4	4	2	-2
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	6	6	13	7
Toimistosihtööri	1	1	0	0
Yhteensä	15	15	19	6
KIRJASTOTOIMI				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	
Kirjastonhoitaja	2	2	2	
Kirjastosihtööri	3	3	3	
Kirjatoautosihtööri	1	1	1	
Yhteensä	7	7	7	0
Vimpeli				
Kirjastosihtööri	2	2	2	0
YHTEENSÄ	401,5	400,5	434,0	35,2

7.4 Tekninen lautakunta

TULOS- ALUE	Tulosyksikkö Virka-toiminimike	TA 24/TA 25 Muutos		
		TP 2023	TA 2024	TA 2025 +/-
TELA	HALLINTO			
	Muu hallinto			
	Tekninen johtaja	1,00	1,00	1,00
	Toimistosihteeri	0,70	1,20	2,00
	Taloustalustalvikko	0,00	0,40	0,00
	Hallinto yhteensä	1,70	2,60	3,00
	Yhdyskuntasuunnittelu			
	Kaavoituspäällikkö	1,00	1,00	1,00
	Maanmittausteknikko	1,00	1,00	1,00
	Määräaikainen toimistosihteeri		0,40	0,00
	Yhdyskuntasuunnittelu yhteensä	2,00	2,40	2,00
	Rakennustarkastus			
	Rakennustarkastaja	1,00	1,00	1,00
	Toimistosihteeri	1,00	1,00	1,00
	Rakennustarkastus yhteensä	2,00	2,00	2,00
	Ympäristönsuojelu			
	Ympäristösuojelusihteeri	0,50	0,50	1,00
	Ympäristönsuojelu yhteensä	0,50	0,50	1,00
	Tilapalvelut			
	Kiinteistöpalvelus	1,00	1,00	1,00
	Rakennusmestari	0,33	0,00	0,00
	Kiinteistöesimies	1,00	1,00	0,00
	Ammattimies	5,00	7,00	6,00
	Kirvesmies		2,00	2,00
	Ravitsen työntekijä/laitoshuoltaja	0,00	0,50	1,00
	Tuntipalkkaiset			
	Kirvesmies	2,00	2,00	0,00
	Kiinteistöhuoltoesimies	1,00	1,00	0,00
	Tilapalvelut yhteensä	10,33	14,50	10,00
	Puhdistuspalvelut			
	Palvelupäällikkö	0,50	0,50	1,00
	Puhdistuspalveluesimies	1,00	0,00	0,00
	Puhdistuspalveluohjaaja/laitoshuoltaja	1,00	0,00	0,00
	Puhdistuspalveluvastaava		1,00	1,00
	Laitoshuoltaja	37,17	23,48	24,00
	Suurtaloustalvikko-laitoshuoltaja		0,40	0,00
	Laitoshuoltaja-talonties	0,86	0,86	0,00
	Puhdistuspalvelut yhteensä	40,53	26,24	26,00

TULOS-	Tulosyksikkö	TA 24/TA 25 Muutos			
ALUE	Virka-toiminimike	TP 2023	TA 2024	TA 2025	+/-
	Ravitsemispalvelut				
	Palvelupäällikkö	0,50	0,50	0,00	-0,50
	Ravitsemispalveluesimies	3,00	1,00	0,00	-1,00
	Ruokapalveluvastaava		1,00	1,00	
	Vastaava suurtalouskokki	2,00	1,00	1,00	
	Suurtalouskokki	19,78	12,70	11,00	-1,70
	Ruokapalvelutyöntekijä	1,75	0,00	0,00	
	Suurtalouskokki-laitoshuoltaja	2,55	3,15	5,00	1,85
	Ravitsemistyöntekijä	1,00	1,00	2,00	1,00
	Ammattimies/ruokapalvelutyöntekijä	0,40	0,38	0,00	-0,38
	Ravitsemuspalvelut yhteensä	30,98	20,73	20,00	-0,73
	Yleiset alueet / Kuntatekniikka				
	Kuntatekniikan päällikkö	0,50	0,50	1,00	0,50
	Rakennusmestari	0,34	0,00	0,00	
	Puutarhuri	1,00	1,00	1,00	
	Liikuntapaikkavastaava	0,50	0,50	1,00	0,50
	Liikuntapaikkojen hoitaja	4,00	3,00	3,00	
	Uimahalli / sisäliikuntapaikat				
	Hallimestari		1,00	1,00	
	Uinninvalvoja		3,00	3,00	
	Laitosmies		3,00	3,00	
	Kahvilatyöntekijä		2,50	3,00	0,50
	Vesihuoltolaitokset				
	Kuntatekniikan päällikkö	0,50	0,50	0,00	-0,50
	Rakennusmestari	0,33	0,00	0,00	
	Toimistosihtööri	0,30	0,30	0,00	-0,30
	Vesihuoltolaitoksen esimies	1,00	1,00	1,00	
	Ammattimies	2,00	2,00	2,00	
		4,13	3,80	3,00	
	Tuntipalkkaiset				
	Yleisten alueiden esimies	1,00	1,00	0,00	-1,00
	Kirvesmies			1,00	1,00
	Ammattimies	1,00	1,00	2,00	1,00
	Yleiset alueet / kuntatekniikka yhteensä	16,60	24,10	25,00	1,70
	Kaikki yhteensä	104,6	93,07	89,00	-4,07

7.5 Maaseututoimi

MAASEUTUTOIMI	Tulosityksikkö	Ammattinimike	TP2023	TA 2024	TA 2025	Henkilöstö 2025 Muutokset +/- kpl
	Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	0
		maaseutuasiamies	2	2	2	0
		toimistosihteer	2	1	1	0
	Maaseututoimi yhteensä		5	4	4	0

8 LIITTEET

8.1 Tuloslaskelma, ulkoinen 2025

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3010 Liiketoiminnan myyntituotot			
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	1.205.000	1.180.000	2,1
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.205.000	1.180.000	2,1
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset			
3099 Muut korvaukset	60.800	68.800	-11,6
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	60.800	68.800	-11,6
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi			
3100 Kotikuntakorvaukset	2.618.000	2.955.000	-11,4
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	4.254.028	4.057.884	4,8
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	6.872.028	7.012.884	-2,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot			
3140 Muut myyntituotot muilta	520.047	546.300	-4,8
3142 Muut myyntituotot kunnilta	174.500	136.400	27,9
3150 Ateriamaksut	32.642	24.300	34,3
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	727.189	707.000	2,9
3001 Myyntituotot	8.865.017	8.968.684	-1,2
3200 Maksutuotot			
3201 Yleishallinnon maksut			
3200 Yleishallinnon maksut	4.200	4.000	5,0
3201 Yleishallinnon maksut	4.200	4.000	5,0
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut			
3270 Lukukausimaksut	156.100	268.000	-41,8
3271 Päivähoitomaksut	183.000	208.000	-12,0
3275 Muut opetus- ja kulttuuritoimen mak	129.740	141.600	-8,4
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	468.840	617.600	-24,1
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut			
3280 Suunnittelu- ja mittaustoiminnan ma	15.000	15.000	
3285 Rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaks	40.000	60.000	-33,3
3287 Muut yhdyskuntapalvelujen maksut		4.000	-100,0
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	55.000	79.000	-30,4
3200 Maksutuotot	528.040	700.600	-24,6
3300 Tuet ja avustukset			
3301 Tuet ja avustukset valtiolta	265.800	269.000	-1,2
3325 Koulumatkatuki	2.000	3.000	-33,3
3330 Muut tuet ja avustukset muilta		500	-100,0
3331 Tuet ja avustukset (mm.Kela tth-korv	86.934	85.971	1,1
3300 Tuet ja avustukset	354.734	358.471	-1,0
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot			
3410 Asuntojen vuokrat	90.782	95.694	-5,1
3420 Muiden rakennusten vuokrat	3.638.169	3.410.864	6,7
3430 Maa- ja vesialueiden vuokrat	4.400	4.350	1,1
3450 Koneiden ja laitteiden vuokrat	1.700	5.400	-68,5
3460 Muut vuokratuotot	1.250	2.000	-37,5
3410 Vuokratuotot	3.736.301	3.518.308	6,2
3500 Muut toimintatuotot			
3520 Oppilaan omavastuu koulumatkakustan	500	500	
3530 Muut tuotot	6.100	4.350	40,2
3500 Muut toimintatuotot	6.600	4.850	36,1
3400 Muut toimintatuotot	3.742.901	3.523.158	6,2
3000 TOIMINTATUOTOT	13.490.692	13.550.913	-0,4
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4002 Palkat ja palkkiot			
4000 Vakainaisten palkat	-15.062.699	-15.390.583	-2,1
4001 Tilapäisten palkat	-2.017.969	-1.431.648	41,0
4002 Erilliskorvaukset	-314.564	-230.800	36,3
4005 Vakainaisten palkat (vael)	-3.599.000	-3.399.500	5,9
4006 Tilapäisten palkat (vael)	-153.000	-20.000	665,0
4010 Kokouspalkkiot	-152.970	-160.300	-4,6
4002 Palkat ja palkkiot	-21.300.202	-20.632.831	3,2
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut			
4100 KuEL-maksut	-2.803.366	-2.981.672	-6,0
4105 Tasausmaksu/ eläkemenoperusteinen	-603.722	-615.858	-2,0
4110 VEL.maksu/työnantajat	-615.328	-561.482	9,6
4101 Eläkekulut	-4.022.416	-4.159.012	-3,3
4150 Muut henkilösivukulut			
4150 Kansaneläke- ja sairausvakuutusmak	-364.679	-271.640	34,3
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-120.173	-244.531	-50,9
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-94.911	-82.180	15,5
4180 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-6.336	-8.206	-22,8
4150 Muut henkilösivukulut	-586.099	-606.557	-3,4
4100 Henkilösivukulut	-4.608.515	-4.765.569	-3,3
4001 Henkilöstökulut	-25.908.717	-25.398.400	2,0
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot			
4300 As.palv. osto valtiolta	-14.000	-10.000	40,0
4301 As.palv. osto kunnilta	-817.000	-814.900	0,3
4302 As.palv. osto kuntayhtymiltä	-786.916	-202.800	288,0
4305 As.palv. osto muilta	-6.500	-12.400	-47,6
4307 Kotikuntalain kotik.korv. ky:ltä		-1.120	-100,0
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.624.416	-1.041.220	56,0
4340 Muiden palvelujen ostot			
4330 ICT-palvelut	-867.306	-692.946	25,2
4340 Asiantuntijapalvelut	-425.074	-385.700	10,2
4342 Atk-palvelut	-2.000		100,0
4343 Toimistopalvelut	-279.872	-265.456	5,4
4350 Painatukset ja ilmoitukset	-67.150	-80.204	-16,3
4351 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-13.090	-12.090	8,3
4360 Posti- ja kuriiripalvelut	-30.200	-31.676	-4,7
4370 Vakuutukset	-124.799	-102.071	22,3
4380 Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	-937.727	-894.680	4,8
4390 Raken.ja alueiden rak.ja kunn.pitop	-1.470.737	-1.361.097	8,1
4400 Koneiden ja laitt. rak/kunn.pitopal	-169.261	-196.761	-14,0
4410 Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-683.424	-685.335	-0,3
4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-236.887	-273.600	-13,4
4425 Kuljetuspalvelut	-1.748.750	-1.603.700	9,0
4430 Sosiaali- ja terveystoimintapalvelut	-309.924	-248.582	24,7
4440 Opetus- ja kulttuuripalvelut	-110.135	-100.040	10,1
4442 Tyhy-palvelut	-8.960		100,0
4450 Osuus verotuskustannuksiin	-93.000	-98.690	-5,8
4460 Muut yhteistoimintaosuudet	-855.511	-806.927	6,0
4470 Muut palvelut	-224.940	-168.752	33,3
4340 Muiden palvelujen ostot	-8.658.747	-8.008.307	8,1
4300 Palvelujen ostot	-10.283.163	-9.049.527	13,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana			
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-204.322	-207.300	-1,4
4510 Kirjallisuus	-472.985	-459.770	2,9

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4520 Elintarvikkeet	-481.892	-457.750	5,3
4530 Vaatteisto	-48.794	-49.634	-1,7
4540 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-100	-400	-75,0
4544 Lääkkeet	-950	-610	55,7
4545 Hoitotarvikkeet	-4.900	-7.020	-30,2
4550 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-85.591	-86.580	-1,1
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-101.320	-103.680	-2,3
4570 Lämmitys, sähkö ja vesi	-2.120	-2.000	6,0
4572 Lämmitys	-980.241	-891.100	10,0
4573 Sähkö ja kaasu	-842.683	-835.980	0,8
4574 Vesi	-69.539	-79.890	-13,0
4580 Kalusto	-324.310	-434.210	-25,3
4590 Rakennusmateriaali	-477.036	-479.440	-0,5
4600 Muu materiaali	-67.383	-77.811	-13,4
4501 Ostot tilikauden aikana	-4.164.166	-4.173.175	-0,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.164.166	-4.173.175	-0,2
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille			
4700 Lasten kotihoidon tuki	-579.000	-826.750	-30,0
4702 Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	-80.000		100,0
4705 Yksityisen hoidon tuki	-5.000	-5.000	
4730 Muut avustukset kotitalouksille	-16.493	-16.493	
4701 Avustukset kotitalouksille	-680.493	-848.243	-19,8
4740 Avustukset yhteisöille			
4740 Avustukset yhteisöille	-274.500	-246.500	11,4
4745 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-450.000	-450.000	
4740 Avustukset yhteisöille	-724.500	-696.500	4,0
4700 Avustukset	-1.404.993	-1.544.743	-9,0
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat			
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-8.000	-8.150	-1,8
4820 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-388.591	-365.196	6,4
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-19.955	-21.500	-7,2
4850 Leasingvuokrat	-192.559	-181.139	6,3
4860 Muut vuokrat	-5.700	-13.400	-57,5
4801 Vuokrat	-614.805	-589.385	4,3
4900 Muut toimintakulut			
4900 Välilliset verot	-6.136	-3.100	97,9
4925 Vahingon- ja haitankorvaukset	-1.000	-1.000	
4935 Edustus	-2.500	-2.500	
4936 Jäsenmaksut	-53.386	-38.506	38,6
4940 Muut kulut	-94.781	-92.160	2,8
4900 Muut toimintakulut	-157.803	-137.266	15,0
4800 Muut toimintakulut	-772.608	-726.651	6,3
4000 TOIMINTAKULUT	-42.533.647	-40.892.496	4,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29.042.955	-27.341.583	6,2
5000 Verotulot			
5000 Kunnan tulovero	13.767.000	13.347.000	3,1
5100 Kiinteistövero	3.484.000	3.507.000	-0,7
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	2.279.000	2.061.000	10,6
5000 Verotulot	19.530.000	18.915.000	3,3
5500 Valtionosuudet			
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus			
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6.097.390	4.919.931	23,9
5520 Verotuloihin perustuva valtionos. ta	5.296.681	5.325.460	-0,5
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11.394.071	10.245.391	11,2
5710 Muut valtionosuudet			

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
5710 Opetus- ja kulttuuritoim. muut valti	1.369.837	1.548.658	-11,5
5890 Veromenetysten kompensatio	1.378.108	2.007.914	-31,4
5710 Muut valtionosuudet	2.747.945	3.556.572	-22,7
5500 Valtionosuudet	14.142.016	13.801.963	2,5
6000 Rahoitustuotot ja -kulut			
6001 Korkotuotot			
6000 Korkotuotot antolainasta ulkopuolisi	22.000	22.000	
6030 Maksuliikennetilien korot	500	500	
6001 Korkotuotot	22.500	22.500	
6100 Muut rahoitustuotot			
6100 Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	75.000	70.000	7,1
6120 Verotilitysten korot ja korotukset	500	500	
6130 Viivästyskorkotulot	15.000	15.000	
6170 Muut rahoitustuotot	4.000	4.000	
6100 Muut rahoitustuotot	94.500	89.500	5,6
6200 Korkokulut			
6210 Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	-410.000	-400.000	2,5
6200 Korkokulut	-410.000	-400.000	2,5
6300 Muut rahoituskulut			
6320 Viivästyskorot ja korotukset	-500	-500	
6375 Saatavien poistot ja palautukset	-5.000	-5.000	
6380 Muut rahoituskulut	-4.000	-4.000	
6300 Muut rahoituskulut	-9.500	-9.500	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-302.500	-297.500	1,7
6999 VUOSIKATE	4.326.561	5.077.880	-14,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset			
7100 Suunnitelman mukaiset poistot			
7110 Poistot tietokoneohjelmista	-5.687	-7.000	-18,8
7120 Poistot muista pitkävaikutt. menoist	-236.232	-271.370	-12,9
7130 Poistot rakennuksista	-1.973.532	-2.052.947	-3,9
7140 Poistot kiint. rakenteista ja laitte	-1.498.170	-1.594.612	-6,0
7150 Poistot koneista ja kalustosta	-199.072	-311.381	-36,1
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	413.868	840.570	-50,8

8.2 Tuloslaskelma, ulkoinen/sisäinen 2025

KVIRA		Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen		
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2025 - 31.12.2025		
		Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI				
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3010 Liiketoiminnan myyntituotot				
3001 Vesi- ja jätevesimaksut		1.205.000	1.180.000	2,1
3002 Vesi- ja jätevesimaksut (sisäiset)		110.160	109.300	0,8
3010 Liiketoiminnan myyntituotot		1.315.160	1.289.300	2,0
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset				
3099 Muut korvaukset		60.800	68.800	-11,6
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset		60.800	68.800	-11,6
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi				
3100 Kotikuntakorvaukset		2.618.000	2.955.000	-11,4
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset		4.254.028	4.057.884	4,8
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi		6.872.028	7.012.884	-2,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot				
3109 Sis.tulot, majoitus- ja ravitsemisp		1.450.276	1.414.981	2,5
3140 Muut myyntituotot muilta		520.047	546.300	-4,8
3141 Sisäiset myyntituotot		407.548	367.235	11,0
3142 Muut myyntituotot kunnilta		174.500	136.400	27,9
3145 Yht.ltk muut sisäiset myyntituotot		1.107.059	735.676	50,5
3146 Hall.vyörytysl		503.014	448.816	12,1
3150 Ateriamaksut		32.642	24.300	34,3
3171 Myynnit hall.kunnille(sis)		558.803	561.769	-0,5
3177 Sis.tulot, raken.ja alueiden rak.ja		4.086.924	3.672.691	11,3
3181 Sis.tulot, puhtaanapito- ja pesulap		1.342.799	1.319.574	1,8
3190 Sisäiset tulot/tehtäväluokan sisäll		174.976	295.723	-40,8
3130 Muut suoritteiden myyntituotot		10.358.588	9.523.465	8,8
3001 Myyntituotot		18.606.576	17.894.449	4,0
3200 Maksutuotot				
3201 Yleishallinnon maksut				
3200 Yleishallinnon maksut		4.200	4.000	5,0
3201 Yleishallinnon maksut		4.200	4.000	5,0
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut				
3270 Lukukausimaksut		156.100	268.000	-41,8
3271 Päivähoitomaksut		183.000	208.000	-12,0
3275 Muut opetus- ja kulttuuritoimen mak		129.740	141.600	-8,4
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut		468.840	617.600	-24,1
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut				
3280 Suunnittelu- ja mittaustoiminnan ma		15.000	15.000	
3285 Rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaks		40.000	60.000	-33,3
3287 Muut yhdyskuntapalvelujen maksut			4.000	-100,0
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut		55.000	79.000	-30,4
3200 Maksutuotot		528.040	700.600	-24,6
3300 Tuet ja avustukset				
3301 Tuet ja avustukset valtiolta		265.800	269.000	-1,2
3325 Koulumatkatuki		2.000	3.000	-33,3
3330 Muut tuet ja avustukset muilta			500	-100,0
3331 Tuet ja avustukset (mm.Kela tth-korv		86.934	85.971	1,1
3300 Tuet ja avustukset		354.734	358.471	-1,0
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot				
3410 Asuntojen vuokrat		90.782	95.694	-5,1
3420 Muiden rakennusten vuokrat		3.638.169	3.410.864	6,7
3430 Maa- ja vesialueiden vuokrat		4.400	4.350	1,1
3450 Koneiden ja laitteiden vuokrat		1.700	5.400	-68,5
3460 Muut vuokratuotot		1.250	2.000	-37,5

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
3461 Sisäiset vuokratuotot	1.538.519	1.686.411	-8,8
3410 Vuokratuotot	5.274.820	5.204.719	1,3
3500 Muut toimintatuotot			
3520 Oppilaan omavastuu koulumatkakustan	500	500	
3530 Muut tuotot	6.100	4.350	40,2
3500 Muut toimintatuotot	6.600	4.850	36,1
3400 Muut toimintatuotot	5.281.420	5.209.569	1,4
3000 TOIMINTATUOTOT	24.770.770	24.163.089	2,5
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot			
4000 Vakinaisten palkat	-15.062.699	-15.390.583	-2,1
4001 Tilapäisten palkat	-2.017.969	-1.431.648	41,0
4002 Erilliskorvaukset	-314.564	-230.800	36,3
4005 Vakinaisten palkat (vael)	-3.599.000	-3.399.500	5,9
4006 Tilapäisten palkat (vael)	-153.000	-20.000	665,0
4010 Kokouspalkkiot	-152.970	-160.300	-4,6
4002 Palkat ja palkkiot	-21.300.202	-20.632.831	3,2
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut			
4100 KuEL-maksut	-2.803.366	-2.981.672	-6,0
4105 Tasausmaksu/ eläkemenoperusteinen	-603.722	-615.858	-2,0
4110 VEL.maksu/työnantajat	-615.328	-561.482	9,6
4101 Eläkekulut	-4.022.416	-4.159.012	-3,3
4150 Muut henkilösivukulut			
4150 Kansaneläke- ja sairausvakuutusmak	-364.679	-271.640	34,3
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-120.173	-244.531	-50,9
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-94.911	-82.180	15,5
4180 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-6.336	-8.206	-22,8
4150 Muut henkilösivukulut	-586.099	-606.557	-3,4
4100 Henkilösivukulut	-4.608.515	-4.765.569	-3,3
4001 Henkilöstökulut	-25.908.717	-25.398.400	2,0
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot			
4300 As.palv. osto valtiolta	-14.000	-10.000	40,0
4301 As.palv. osto kunnilta	-817.000	-814.900	0,3
4302 As.palv. osto kuntayhtymiltä	-786.916	-202.800	288,0
4305 As.palv. osto muilta	-6.500	-12.400	-47,6
4307 Kotikuntalain kotik.korv. ky:ltä		-1.120	-100,0
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.624.416	-1.041.220	56,0
4340 Muiden palvelujen ostot			
4330 ICT-palvelut	-867.306	-692.946	25,2
4340 Asiantuntijapalvelut	-425.074	-385.700	10,2
4341 Sisäiset toimistopalvelut	-22.758	-17.929	26,9
4342 Atk-palvelut	-2.000		100,0
4343 Toimistopalvelut	-279.872	-265.456	5,4
4344 Sisäiset henkilöstöpalvelut	-332.191	-350.951	-5,3
4345 Yht.ltk muut sis.palvelut	-855.722	-685.557	24,8
4346 Hallinnon vyörytys/tasoi	-929.328	-794.751	16,9
4350 Painatukset ja ilmoitukset	-67.150	-80.204	-16,3
4351 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-13.090	-12.090	8,3
4360 Posti- ja kuriiripalvelut	-30.200	-31.676	-4,7
4370 Vakuutukset	-124.799	-102.071	22,3
4376 Sisäiset jätevesimaksut, puhtaanapi	-101.290		100,0
4377 Sisäiset raken.ja alueiden rak.ja k	-4.090.422	-3.671.393	11,4
4380 Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	-937.727	-894.680	4,8
4381 Sisäiset puhtaanapito- ja pesulapal	-1.342.799	-1.306.834	2,8

KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4390 Raken.ja alueiden rak.ja kunn.pitop	-1.470.737	-1.361.097	8,1
4400 Koneiden ja laitt. rak/kunn.pitopal	-169.261	-196.761	-14,0
4409 Sisäiset majoitus- ja ravitsemispa	-1.450.276	-1.414.981	2,5
4410 Majoitus- ja ravitsemispa	-683.424	-685.335	-0,3
4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-236.887	-273.600	-13,4
4425 Kuljetuspalvelut	-1.748.750	-1.603.700	9,0
4430 Sosiaali- ja terveystal	-309.924	-248.582	24,7
4440 Opetus- ja kulttuuripalvelut	-110.135	-100.040	10,1
4442 Tyhy-palvelut	-8.960		100,0
4450 Osuus verotuskustannuksiin	-93.000	-98.690	-5,8
4460 Muut yhteistoimintaosuudet	-855.511	-806.927	6,0
4470 Muut palvelut	-224.940	-168.752	33,3
4471 Sisäiset muut palvelut	-52.600	-12.451	322,5
4475 Puhdistuspalv.hallintok.(sis)	-187.354	-193.921	-3,4
4476 Tilapalvelu hallintok.(sis)	-248.596	-239.994	3,6
4477 Ravitsemispa.hallintok.(sis)	-119.351	-127.703	-6,5
4340 Muiden palvelujen ostot	-18.391.434	-16.824.772	9,3
4300 Palvelujen ostot	-20.015.850	-17.865.992	12,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana			
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-204.322	-207.300	-1,4
4510 Kirjallisuus	-472.985	-459.770	2,9
4520 Elintarvikkeet	-481.892	-457.750	5,3
4530 Vaatteisto	-48.794	-49.634	-1,7
4540 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-100	-400	-75,0
4544 Lääkkeet	-950	-610	55,7
4545 Hoitotarvikkeet	-4.900	-7.020	-30,2
4550 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-85.591	-86.580	-1,1
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-101.320	-103.680	-2,3
4570 Lämmitys, sähkö ja vesi	-2.120	-2.000	6,0
4572 Lämmitys	-980.241	-891.100	10,0
4573 Sähkö ja kaasu	-842.683	-835.980	0,8
4574 Vesi	-69.539	-79.890	-13,0
4577 Vesi, sisäinen	-8.870	-109.300	-91,9
4580 Kalusto	-324.310	-434.210	-25,3
4590 Rakennusmateriaali	-477.036	-479.440	-0,5
4600 Muu materiaali	-67.383	-77.811	-13,4
4501 Ostot tilikauden aikana	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille			
4700 Lasten kotihoidon tuki	-579.000	-826.750	-30,0
4702 Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	-80.000		100,0
4705 Yksityisen hoidon tuki	-5.000	-5.000	
4730 Muut avustukset kotitalouksille	-16.493	-16.493	
4701 Avustukset kotitalouksille	-680.493	-848.243	-19,8
4740 Avustukset yhteisöille			
4740 Avustukset yhteisöille	-274.500	-246.500	11,4
4745 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-450.000	-450.000	
4740 Avustukset yhteisöille	-724.500	-696.500	4,0
4700 Avustukset	-1.404.993	-1.544.743	-9,0
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat			
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-8.000	-8.150	-1,8
4820 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-388.591	-365.196	6,4
4821 Sisäiset vuokrat	-1.538.521	-1.686.411	-8,8
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-19.955	-21.500	-7,2

KVIRA				
Ulkoinen/Sisäinen				
01.01.2025 - 31.12.2025				
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %	
4850 Leasingvuokrat	-192.559	-181.139	6,3	
4860 Muut vuokrat	-5.700	-13.400	-57,5	
4801 Vuokrat	-2.153.326	-2.275.796	-5,4	
4900 Muut toimintakulut				
4900 Välilliset verot	-6.136	-3.100	97,9	
4925 Vahingon- ja haitankorvaukset	-1.000	-1.000		
4935 Edustus	-2.500	-2.500		
4936 Jäsenmaksut	-53.386	-38.506	38,6	
4940 Muut kulut	-94.781	-92.160	2,8	
4900 Muut toimintakulut	-157.803	-137.266	15,0	
4800 Muut toimintakulut	-2.311.129	-2.413.062	-4,2	
4000 TOIMINTAKULUT	-53.813.725	-51.504.672	4,5	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29.042.955	-27.341.583	6,2	
5000 Verotulot				
5000 Kunnan tulovero	13.767.000	13.347.000	3,1	
5100 Kiinteistövero	3.484.000	3.507.000	-0,7	
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	2.279.000	2.061.000	10,6	
5000 Verotulot	19.530.000	18.915.000	3,3	
5500 Valtionosuudet				
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus				
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6.097.390	4.919.931	23,9	
5520 Verotuloihin perustuva valtionos. ta	5.296.681	5.325.460	-0,5	
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11.394.071	10.245.391	11,2	
5710 Muut valtionosuudet				
5710 Opetus- ja kulttuuritoim. muut valti	1.369.837	1.548.658	-11,5	
5890 Veromenetysten kompensatio	1.378.108	2.007.914	-31,4	
5710 Muut valtionosuudet	2.747.945	3.556.572	-22,7	
5500 Valtionosuudet	14.142.016	13.801.963	2,5	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot				
6000 Korkotuotot antolainasta ulkopuolisi	22.000	22.000		
6030 Maksuliikennetiliin korot	500	500		
6001 Korkotuotot	22.500	22.500		
6100 Muut rahoitustuotot				
6100 Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	75.000	70.000	7,1	
6116 Korvaus peruspääomasta	122.210	122.210		
6120 Verotilitysten korot ja korotukset	500	500		
6130 Viivästyskorkotulot	15.000	15.000		
6170 Muut rahoitustuotot	4.000	4.000		
6100 Muut rahoitustuotot	216.710	211.710	2,4	
6200 Korkokulut				
6210 Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	-410.000	-400.000	2,5	
6200 Korkokulut	-410.000	-400.000	2,5	
6300 Muut rahoituskulut				
6305 Korvaus peruspääomasta	-122.210	-122.210		
6320 Viivästyskorot ja korotukset	-500	-500		
6375 Saatavien poistot ja palautukset	-5.000	-5.000		
6380 Muut rahoituskulut	-4.000	-4.000		
6300 Muut rahoituskulut	-131.710	-131.710		
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-302.500	-297.500	1,7	
6999 VUOSIKATE	4.326.561	5.077.880	-14,8	
7000 Poistot ja arvonalentumiset				
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				
7110 Poistot tietokoneohjelmista	-5.687	-7.000	-18,8	
7120 Poistot muista pitkävaikut. menoist	-236.232	-271.370	-12,9	
7130 Poistot rakennuksista	-1.973.532	-2.052.947	-3,9	
7140 Poistot kiint. rakenteista ja laitte	-1.498.170	-1.594.612	-6,0	

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
7150 Poistot koneista ja kalustosta	-199.072	-311.381	-36,1
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	413.868	840.570	-50,8

8.3 Koko kaupunki, ulkoinen/sisäinen 2025

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2025 - 31.12.2025	
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.315.160	1.289.300	2,0
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	60.800	68.800	-11,6
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	6.872.028	7.012.884	-2,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	10.358.588	9.523.465	8,8
3001 Myyntituotot	18.606.576	17.894.449	4,0
3200 Maksutuotot			
3201 Yleishallinnon maksut	4.200	4.000	5,0
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	468.840	617.600	-24,1
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	55.000	79.000	-30,4
3200 Maksutuotot	528.040	700.600	-24,6
3300 Tuet ja avustukset	354.734	358.471	-1,0
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	5.274.820	5.204.719	1,3
3500 Muut toimintatuotot	6.600	4.850	36,1
3400 Muut toimintatuotot	5.281.420	5.209.569	1,4
3000 TOIMINTATUOTOT	24.770.770	24.163.089	2,5
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-21.300.202	-20.632.831	3,2
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-4.022.416	-4.159.012	-3,3
4150 Muut henkilösivukulut	-586.099	-606.557	-3,4
4100 Henkilösivukulut	-4.608.515	-4.765.569	-3,3
4001 Henkilöstökulut	-25.908.717	-25.398.400	2,0
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.624.416	-1.041.220	56,0
4340 Muiden palvelujen ostot	-18.391.434	-16.824.772	9,3
4300 Palvelujen ostot	-20.015.850	-17.865.992	12,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille	-680.493	-848.243	-19,8
4740 Avustukset yhteisöille	-724.500	-696.500	4,0
4700 Avustukset	-1.404.993	-1.544.743	-9,0
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-2.153.326	-2.275.796	-5,4
4900 Muut toimintakulut	-157.803	-137.266	15,0
4800 Muut toimintakulut	-2.311.129	-2.413.062	-4,2
4000 TOIMINTAKULUT	-53.813.725	-51.504.672	4,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29.042.955	-27.341.583	6,2
5000 Verotulot			
5000 Verotulot	19.530.000	18.915.000	3,3
5500 Valtionosuudet			
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11.394.071	10.245.391	11,2
5710 Muut valtionosuudet	2.747.945	3.556.572	-22,7
5500 Valtionosuudet	14.142.016	13.801.963	2,5
6000 Rahoitustuotot ja -kulut			
6001 Korkotuotot	22.500	22.500	
6100 Muut rahoitustuotot	216.710	211.710	2,4
6200 Korkokulut	-410.000	-400.000	2,5
6300 Muut rahoituskulut	-131.710	-131.710	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-302.500	-297.500	1,7
6999 VUOSIKATE	4.326.561	5.077.880	-14,8

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen	01.01.2025 - 31.12.2025		
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
7000 Poistot ja arvonalentumiset			
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.912.693	-4.237.310	-7,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	413.868	840.570	-50,8

8.4 Käyttötaloulosa hallintokunnittain 2025, ulkoinen/sisäinen

KVIRA		Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen		
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2025 - 31.12.2025		
		Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
17010000 KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset		10.000	18.000	-44,4
3001 Myyntituotot		10.000	18.000	-44,4
3000 TOIMINTATUOTOT		10.000	18.000	-44,4
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4100 Henkilösivukulut		-25.500	-25.000	2,0
4101 Eläkekulut				
4150 Muut henkilösivukulut		-3.650	-3.866	-5,6
4100 Henkilösivukulut		-514	-509	1,0
4100 Henkilösivukulut				
4001 Henkilöstökulut		-4.164	-4.375	-4,8
4300 Palvelujen ostot				
4340 Muiden palvelujen ostot		-29.664	-29.375	1,0
4300 Palvelujen ostot				
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-18.153	-12.780	42,0
4501 Ostot tilikauden aikana		-18.153	-12.780	42,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
4800 Muut toimintakulut		-3.100	-3.050	1,6
4900 Muut toimintakulut				
4800 Muut toimintakulut		-3.100	-3.050	1,6
4000 TOIMINTAKULUT				
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ		-1.000	-2.000	-50,0
6999 VUOSIKATE		-1.000	-2.000	-50,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-51.917	-47.205	10,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ		-41.917	-29.205	43,5
6999 VUOSIKATE		-41.917	-29.205	43,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-41.917	-29.205	43,5
17020000 TARKASTUSLAUTAKUNTA				
0003 TULOSLASKELMA				
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4100 Henkilösivukulut		-9.000	-8.500	5,9
4101 Eläkekulut				
4150 Muut henkilösivukulut		-298	-322	-7,5
4100 Henkilösivukulut		-42	-43	-2,3
4001 Henkilöstökulut				
4300 Palvelujen ostot		-340	-365	-6,8
4340 Muiden palvelujen ostot		-9.340	-8.865	5,4
4300 Palvelujen ostot				
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-20.473	-20.520	-0,2
4501 Ostot tilikauden aikana		-20.473	-20.520	-0,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
4800 Muut toimintakulut		-350	-325	7,7
4801 Vuokrat				
4900 Muut toimintakulut		-350	-325	7,7
4800 Muut toimintakulut				
4000 TOIMINTAKULUT		-700	-700	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ		-30.863	-30.410	1,5
6999 VUOSIKATE		-30.863	-30.410	1,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-30.863	-30.410	1,5
17100000 KAUPUNGINHALLITUS				
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset		50.800	50.800	

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	205.264	187.727	9,3
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	413.548	425.235	-2,7
3001 Myyntituotot	669.612	663.762	0,9
3200 Maksutuotot			
3201 Yleishallinnon maksut	4.200	4.000	5,0
3200 Maksutuotot	4.200	4.000	5,0
3300 Tuet ja avustukset	153.071	153.819	-0,5
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	5.172.220	5.107.119	1,3
3400 Muut toimintatuotot	5.172.220	5.107.119	1,3
3000 TOIMINTATUOTOT	5.999.103	5.928.700	1,2
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-1.214.122	-1.181.812	2,7
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-221.451	-227.320	-2,6
4150 Muut henkilösivukulut	-31.239	-32.975	-5,3
4100 Henkilösivukulut	-252.690	-260.295	-2,9
4001 Henkilöstökulut	-1.466.812	-1.442.107	1,7
4300 Palvelujen ostot			
4340 Muiden palvelujen ostot	-2.339.246	-2.065.005	13,3
4300 Palvelujen ostot	-2.339.246	-2.065.005	13,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana	-45.360	-95.252	-52,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45.360	-95.252	-52,4
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille	-7.993	-7.993	
4740 Avustukset yhteisöille	-87.000	-72.000	20,8
4700 Avustukset	-94.993	-79.993	18,8
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-64.677	-78.223	-17,3
4900 Muut toimintakulut	-36.336	-32.836	10,7
4800 Muut toimintakulut	-101.013	-111.059	-9,0
4000 TOIMINTAKULUT	-4.047.424	-3.793.416	6,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1.951.679	2.135.284	-8,6
6999 VUOSIKATE	1.951.679	2.135.284	-8,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset			
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2.263.266	-2.434.162	-7,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.263.266	-2.434.162	-7,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-311.587	-298.878	4,3
17300000 SIVISTYSLAUTAKUNTA			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	6.639.184	6.800.316	-2,4
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	1.082.221	821.257	31,8
3001 Myyntituotot	7.721.405	7.621.573	1,3
3200 Maksutuotot			
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	463.840	610.600	-24,0
3200 Maksutuotot	463.840	610.600	-24,0
3300 Tuet ja avustukset	89.663	68.472	30,9
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	4.700	9.250	-49,2
3500 Muut toimintatuotot	1.600	2.850	-43,9
3400 Muut toimintatuotot	6.300	12.100	-47,9
3000 TOIMINTATUOTOT	8.281.208	8.312.745	-0,4
4000 TOIMINTAKULUT			

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-15.589.364	-15.148.261	2,9
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-2.924.941	-3.031.676	-3,5
4150 Muut henkilösivukulut	-431.343	-428.556	0,7
4100 Henkilösivukulut	-3.356.284	-3.460.232	-3,0
4001 Henkilöstökulut	-18.945.648	-18.608.493	1,8
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-834.600	-830.100	0,5
4340 Muiden palvelujen ostot	-9.051.208	-8.617.297	5,0
4300 Palvelujen ostot	-9.885.808	-9.447.397	4,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana	-866.280	-894.220	-3,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-866.280	-894.220	-3,1
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille	-664.000	-831.750	-20,2
4700 Avustukset	-664.000	-831.750	-20,2
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-1.219.606	-1.243.997	-2,0
4900 Muut toimintakulut	-19.900	-14.110	41,0
4800 Muut toimintakulut	-1.239.506	-1.258.107	-1,5
4000 TOIMINTAKULUT	-31.601.242	-31.039.967	1,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-23.320.034	-22.727.222	2,6
6999 VUOSIKATE	-23.320.034	-22.727.222	2,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset			
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.000		100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.000		100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-23.323.034	-22.727.222	2,6
17400000 ELINVOIMALAUTAKUNTA			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	27.580	24.841	11,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	559.938	566.162	-1,1
3001 Myyntituotot	587.518	591.003	-0,6
3200 Maksutuotot			
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	5.000	7.000	-28,6
3200 Maksutuotot	5.000	7.000	-28,6
3300 Tuet ja avustukset	105.379	116.733	-9,7
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	93.500	84.000	11,3
3500 Muut toimintatuotot	5.000	2.000	150,0
3400 Muut toimintatuotot	98.500	86.000	14,5
3000 TOIMINTATUOTOT	796.397	800.736	-0,5
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-755.873	-697.476	8,4
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-142.954	-132.959	7,5
4150 Muut henkilösivukulut	-20.213	-17.984	12,4
4100 Henkilösivukulut	-163.167	-150.943	8,1
4001 Henkilöstökulut	-919.040	-848.419	8,3
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-789.816	-211.120	274,1
4340 Muiden palvelujen ostot	-2.430.986	-2.199.400	10,5
4300 Palvelujen ostot	-3.220.802	-2.410.520	33,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			

Kvira			
Ulkoisen/Sisäisen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4501 Ostot tilikauden aikana	-105.615	-186.348	-43,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105.615	-186.348	-43,3
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille	-8.500	-8.500	
4740 Avustukset yhteisöille	-561.500	-548.500	2,4
4700 Avustukset	-570.000	-557.000	2,3
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-746.336	-829.550	-10,0
4900 Muut toimintakulut	-86.140	-77.800	10,7
4800 Muut toimintakulut	-832.476	-907.350	-8,3
4000 TOIMINTAKULUT	-5.647.933	-4.909.637	15,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4.851.536	-4.108.901	18,1
6999 VUOSIKATE	-4.851.536	-4.108.901	18,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.851.536	-4.108.901	18,1
17700000 TEKINEN LAUTAKUNTA			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.315.160	1.289.300	2,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	8.302.881	7.710.811	7,7
3001 Myyntituotot	9.618.041	9.000.111	6,9
3200 Maksutuotot			
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	55.000	79.000	-30,4
3200 Maksutuotot	55.000	79.000	-30,4
3300 Tuet ja avustukset	6.621	19.447	-66,0
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	4.400	4.350	1,1
3400 Muut toimintatuotot	4.400	4.350	1,1
3000 TOIMINTATUOTOT	9.684.062	9.102.908	6,4
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-3.706.343	-3.571.782	3,8
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-729.122	-762.869	-4,4
4150 Muut henkilösivukulut	-102.748	-126.490	-18,8
4100 Henkilösivukulut	-831.870	-889.359	-6,5
4001 Henkilöstökulut	-4.538.213	-4.461.141	1,7
4300 Palvelujen ostot			
4340 Muiden palvelujen ostot	-4.531.368	-3.909.770	15,9
4300 Palvelujen ostot	-4.531.368	-3.909.770	15,9
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana	-3.152.331	-3.103.280	1,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.152.331	-3.103.280	1,6
4700 Avustukset			
4740 Avustukset yhteisöille	-76.000	-76.000	
4700 Avustukset	-76.000	-76.000	
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-122.357	-123.676	-1,1
4900 Muut toimintakulut	-14.077	-10.170	38,4
4800 Muut toimintakulut	-136.434	-133.846	1,9
4000 TOIMINTAKULUT	-12.434.346	-11.684.037	6,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.750.284	-2.581.129	6,6
6999 VUOSIKATE	-2.750.284	-2.581.129	6,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset			
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-1.646.427	-1.803.148	-8,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.646.427	-1.803.148	-8,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.396.711	-4.384.277	0,3

Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen			
KVIRA			
Ulkoinen/Sisäinen			
01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
17850000 RAHOITUS			
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	
0003 TULOSLASKELMA			
5000 Verotulot	19.530.000	18.915.000	3,3
5500 Valtionosuudet			
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11.394.071	10.245.391	11,2
5710 Muut valtionosuudet	2.747.945	3.556.572	-22,7
5500 Valtionosuudet	14.142.016	13.801.963	2,5
6000 Rahoitustuotot ja -kulut			
6001 Korkotuotot	22.500	22.500	
6100 Muut rahoitustuotot	216.710	211.710	2,4
6200 Korkokulut	-410.000	-400.000	2,5
6300 Muut rahoituskulut	-131.710	-131.710	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-302.500	-297.500	1,7
6999 VUOSIKATE	33.369.516	32.419.463	2,9
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	33.369.516	32.419.463	2,9
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI			
0003 TULOSLASKELMA			
3000 TOIMINTATUOTOT			
3001 Myyntituotot			
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.315.160	1.289.300	2,0
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	60.800	68.800	-11,6
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	6.872.028	7.012.884	-2,0
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	10.358.588	9.523.465	8,8
3001 Myyntituotot	18.606.576	17.894.449	4,0
3200 Maksutuotot			
3201 Yleishallinnon maksut	4.200	4.000	5,0
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	468.840	617.600	-24,1
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	55.000	79.000	-30,4
3200 Maksutuotot	528.040	700.600	-24,6
3300 Tuet ja avustukset	354.734	358.471	-1,0
3400 Muut toimintatuotot			
3410 Vuokratuotot	5.274.820	5.204.719	1,3
3500 Muut toimintatuotot	6.600	4.850	36,1
3400 Muut toimintatuotot	5.281.420	5.209.569	1,4
3000 TOIMINTATUOTOT	24.770.770	24.163.089	2,5
4000 TOIMINTAKULUT			
4001 Henkilöstökulut			
4002 Palkat ja palkkiot	-21.300.202	-20.632.831	3,2
4100 Henkilösivukulut			
4101 Eläkekulut	-4.022.416	-4.159.012	-3,3
4150 Muut henkilösivukulut	-586.099	-606.557	-3,4
4100 Henkilösivukulut	-4.608.515	-4.765.569	-3,3
4001 Henkilöstökulut	-25.908.717	-25.398.400	2,0
4300 Palvelujen ostot			
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.624.416	-1.041.220	56,0
4340 Muiden palvelujen ostot	-18.391.434	-16.824.772	9,3
4300 Palvelujen ostot	-20.015.850	-17.865.992	12,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
4501 Ostot tilikauden aikana	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.173.036	-4.282.475	-2,6
4700 Avustukset			
4701 Avustukset kotitalouksille	-680.493	-848.243	-19,8
4740 Avustukset yhteisöille	-724.500	-696.500	4,0
4700 Avustukset	-1.404.993	-1.544.743	-9,0
4800 Muut toimintakulut			
4801 Vuokrat	-2.153.326	-2.275.796	-5,4

KVIRA		Budjetti ja %-muutos ed. vuoteen		
Ulkoinen/Sisäinen		01.01.2025 - 31.12.2025		
		Budjetti 2025	Budjetti 2024	Muutos %
4900 Muut toimintakulut		-157.803	-137.266	15,0
4800 Muut toimintakulut		-2.311.129	-2.413.062	-4,2
4000 TOIMINTAKULUT		-53.813.725	-51.504.672	4,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ		-29.042.955	-27.341.583	6,2
5000 Verotulot		19.530.000	18.915.000	3,3
5500 Valtionosuudet				
5510 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus		11.394.071	10.245.391	11,2
5710 Muut valtionosuudet		2.747.945	3.556.572	-22,7
5500 Valtionosuudet		14.142.016	13.801.963	2,5
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot		22.500	22.500	
6100 Muut rahoitustuotot		216.710	211.710	2,4
6200 Korkokulut		-410.000	-400.000	2,5
6300 Muut rahoituskulut		-131.710	-131.710	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut		-302.500	-297.500	1,7
6999 VUOSIKATE		4.326.561	5.077.880	-14,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset				
7100 Suunnitelman mukaiset poistot		-3.912.693	-4.237.310	-7,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset		-3.912.693	-4.237.310	-7,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		413.868	840.570	-50,8

8.5 Rahoituslaskelma 2025–2027

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio/rahoituslaskelma			
Ulkoinen		01.01.2025 – 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
0006 RAHOITUSLASKELMA					
9310 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIR					
9315 TOIMINNAN RAHAVIRTA					
9320 VUOSIKATE	5.013.812	4.326.561	4.217	3.779	
9315 TOIMINNAN RAHAVIRTA	5.013.812	4.326.561	4.217	3.779	
9350 INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
9355 INVESTOINTIMENOT	-4.768.802	-10.387.000	-10.790	-2.919	
9360 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	232.000	65.000	65	75	
9350 INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4.536.802	-10.322.000	-10.725	-2.844	
9310 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIR	477.010	-5.995.439	-6.508	935	
9400 RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
9415 ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	6.895	6.895	7	7	
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	6.895	6.895	7	7	
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET					
9461 PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	2.000.000	9.687.544	10.600	3.557	
9465 PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-3.216.590	-3.785.000	-4.185	-4.585	
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1.216.590	5.902.544	6.415	-1.028	
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
9483 SAAMISTEN MUUTOS	86.000	86.000	86	86	
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	86.000	86.000	86	86	
9400 RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1.123.695	5.995.439	6.508	-935	
9490 RAHAVAROJEN MUUTOS	-646.685	0	0	0	
9502 RAHAVAROJEN MUUTOS		0	0	0	

8.6 Investoinnit 2024-2027

		Talousarvio investoinneista			
VIRALLINEN BUDJETTI					
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
091102 Tietokoneohjelmistot					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-50.000	-40.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000	-40.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	-40.000	0	0	
091110 Pirkkalanlahden kunnostus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-15.000	-35.000	-35	-35	
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000	-35.000	-35	-35	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	-35.000	-35	-35	
091115 Haapavainiontien silta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-40.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000				
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	20.000				
9049 INVESTOINTITULOT	20.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	0	0	
091118 Mertapurontien silta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-130.000	-130.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-130.000	-130.000			
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	65.000	65.000			
9049 INVESTOINTITULOT	65.000	65.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-65.000	-65.000	0	0	
091119 Myllypuron silta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-150.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-150.000				
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	120.000				
9049 INVESTOINTITULOT	120.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	0	0	

		Talousarvio investoinneista			
VIRALLINEN BUDJETTI		01.01.2025 - 31.12.2025			
Ulkoinen					
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
091123 Hautakankaantien silta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN					-150
9000 INVESTOINTIMENOT					-150
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN					75
9049 INVESTOINTITULOT					75
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	0		-75
091124 Valokuitu Menkijärvi-Uusikylä ja Kaartun					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-78.600				
9000 INVESTOINTIMENOT	-78.600				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-78.600	0	0		0
091125 Koskenniskantien silta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN					-130
9000 INVESTOINTIMENOT					-130
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN					65
9049 INVESTOINTITULOT					65
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	-65		0
091126 Varautuminen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10	
9000 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10	
9080 INVESTOINNIT NETTO		-10.000		-10	0
091127 Nelimarkka museon kotisivut					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-15.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-15.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-15.000		0	0
091128 Paimen -Valkeiskangas yksityistien perus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio investoinneista			
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-69.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-69.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-69.000	0	0	0	
091129 Koskenvarren kevyenliikenteen väylän rak					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUUTTAMINEN			-350		
9000 INVESTOINTIMENOT			-350		
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	-350	0	
091131 Vesiosuuskuntien avustusmääräraha					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-25.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-25.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-25.000	0	0	
091201 Maa- ja vesialueet					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-200.000	-200.000	-200	-200	
9000 INVESTOINTIMENOT	-200.000	-200.000	-200	-200	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-200.000	-200.000	-200	-200	
091303 Keskusarkiston lisähylyt					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-13.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-13.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-13.000	0	0	
091402 Kaupunginhallitus/kuntayhtymäosuudet					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-20.702				
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.702				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.702	0	0	0	
093102 Koulukeskuksen irtaimistot					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-13.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-13.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-13.000	0	0	

VIRALLINEN BUDJETTI
Ulkoinen

Talousarvio investoinneista
01.01.2025 - 31.12.2025

	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027
093120 Yläkoulu/Oppimisympäristön kehittäminen				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-18.000	-18.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-18.000	-18.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-18.000	-18.000	0	0
093122 Alajärven kirjasto, auton hankinta Lapua				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-200
9000 INVESTOINTIMENOT				-200
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	0	-200
093123 Musiikkiopiston soittimet				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-12.000		
9000 INVESTOINTIMENOT		-12.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO		-12.000	0	0
097131 Keskusvarasto/uudisrak.				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9025 RAKENNUTTAMINEN	-120.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-120.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-120.000	0	0	0
097160 Hoiskon koulu uudisrak.				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9025 RAKENNUTTAMINEN	-17.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-17.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-17.000	0	0	0
097197 Kehitysvammaisten asumispalveluyksikkö				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9025 RAKENNUTTAMINEN		-4.300.000		
9000 INVESTOINTIMENOT		-4.300.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO		-4.300.000	0	0
097204 Lehtimäen Virastotalo				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio investoinneista			
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
9025 RAKENNUTTAMINEN			-25		
9000 INVESTOINTIMENOT			-25		
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	-25	0	
097205 Monitoimihalli					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-51.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-51.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-51.000	0	0	
097231 Keskusvarasto					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-15.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0	0	
097248 Eläinlääkäritalo					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-800.000	-400.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-800.000	-400.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-800.000	-400.000	0	0	
097254 Vanhainkoti Kultakämmen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN				-30	
9000 INVESTOINTIMENOT				-30	
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	0	-30	
097259 Alakylän koulu					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-15.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-15.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-15.000	0	0	
097260 Hoiskon koulun peruskorjaus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-45.000	-15.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-45.000	-15.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-45.000	-15.000	0	0	

		Talousarvio investoinneista			
VIRALLINEN BUDJETTI					
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
097265 Paalijärven koulu					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-50.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	0	0	
097266 Paavolan koulu					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-167.000				
9025 RAKENNUTTAMINEN		-2.000.000	-7.000		
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-32.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-199.000	-2.000.000	-7.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-199.000	-2.000.000	-7.000	0	
097270 Koulukeskus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-18.000				
9025 RAKENNUTTAMINEN	-60.000	-15.000			
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-32.000	-32.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-110.000	-47.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-110.000	-47.000	0	0	
097271 Päiväkoti Myllyvainio					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-40.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-40.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-40.000	0	0	
097275 Nelimarkka-museo					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-30.000	-70.000			
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000	-70.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	-70.000	0	0	
097277 Väinölä					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN			-45		
9000 INVESTOINTIMENOT			-45		

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio investoinneista			
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	-45	0	
097288 Uimahalli					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-15.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0	0	
097300 Työpaja Kipinän ilmanvaihto					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-18.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-18.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-18.000	0	0	0	
097500 Happihuoneen rakentaminen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-15.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0	0	
097501 Sateenkaari/Alarinteen asuntola					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN			-200		
9000 INVESTOINTIMENOT			-200		
9080 INVESTOINNIT NETTO		0	-200	0	
097503 Mäntymäen päiväkodin peruskorjaus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-25.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-25.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-25.000	0	0	
097504 Pallohallin ulkovalaistus/peruskorjausme					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN		-10.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-10.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-10.000	0	0	
097301 Kaavatiet					
0005 INVESTOINNIT					

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio investoinneista			
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-1.208.000	-1.775.000	-2.175	-1.259	
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.208.000	-1.775.000	-2.175	-1.259	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1.208.000	-1.775.000	-2.175	-1.259	
097302 Puistot ja uimarannat					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-69.000	-150.000	-115	-190	
9000 INVESTOINTIMENOT	-69.000	-150.000	-115	-190	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-69.000	-150.000	-115	-190	
097304 Ulkoilu- ja urheilualueet					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-589.500	-85.000	-95	-410	
9000 INVESTOINTIMENOT	-589.500	-85.000	-95	-410	
9049 INVESTOINTITULOT					
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	27.000				
9049 INVESTOINTITULOT	27.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-562.500	-85.000	-95	-410	
097314 Koulumäen päiväkodin etäryhmä					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	0	0	
097315 Taimelan koulun leikkikenttä					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-25.000	-35		
9000 INVESTOINTIMENOT		-25.000	-35		
9080 INVESTOINNIT NETTO		-25.000	-35	0	
097316 Lehtimäen Nuorisoseuran/Grillin välisen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN		-10.000			
9000 INVESTOINTIMENOT		-10.000			
9080 INVESTOINNIT NETTO		-10.000	0	0	
097401 Tekninen toimi / kuljetusvälineet					
0005 INVESTOINNIT					

VIRALLINEN BUDJETTI		Talousarvio investoinneista			
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025			
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027	
9000 INVESTOINTIMENOT					
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-92.000	-380.000	-170		
9000 INVESTOINTIMENOT	-92.000	-380.000	-170		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-92.000	-380.000	-170	0	
097402 Tekninen toimi / muut koneet ja kalusto					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-40.000				
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-18.000		-250	
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000	-18.000		-250	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-40.000	-18.000	0	-250	
099101 Vesilaitos / verkoston rakentaminen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000	-65.000		-30	
9025 RAKENNUTTAMINEN			-30		
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000	-65.000	-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	-65.000	-30	-30	
099102 Vesilaitos / verkoston saneeraus					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-25.000	-50.000	-20	-10	
9000 INVESTOINTIMENOT	-25.000	-50.000	-20	-10	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-25.000	-50.000	-20	-10	
099104 Vesilaitos/vesilaitokset					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9025 RAKENNUTTAMINEN	-35.000				
9000 INVESTOINTIMENOT	-35.000				
9080 INVESTOINNIT NETTO	-35.000	0	0	0	
099105 Paalijärvi-Teerineva vesiosuuskunta					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					
9001 OMA RAKENTAMINEN	-100.000	-30.000	-30	-30	
9000 INVESTOINTIMENOT	-100.000	-30.000	-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-100.000	-30.000	-30	-30	
099106 Vesilaitos varautuminen					
0005 INVESTOINNIT					
9000 INVESTOINTIMENOT					

		Talousarvio investoinneista		
VIRALLINEN BUDJETTI				
Ulkoinen		01.01.2025 - 31.12.2025		
	Budj+muut. 2024	Budj. 2025	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-20.000	-10	-10
9000 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-10	-10
9080 INVESTOINNIT NETTO		-20.000	-10	-10
099201 Viemärilaitos / verkoston rakentaminen				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000	-40.000		-40
9025 RAKENNUTTAMINEN			-40	
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000	-40.000	-40	-40
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	-40.000	-40	-40
099202 Viemärilaitos / verkoston saneeraus				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9001 OMA RAKENTAMINEN	-55.000	-55.000	-55	-55
9000 INVESTOINTIMENOT	-55.000	-55.000	-55	-55
9080 INVESTOINNIT NETTO	-55.000	-55.000	-55	-55
099203 Alajärven jätevesipuhdistamon saneeraus				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9025 RAKENNUTTAMINEN	-270.000	-40.000	-20	-20
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT		-160.000		
9000 INVESTOINTIMENOT	-270.000	-200.000	-20	-20
9080 INVESTOINNIT NETTO	-270.000	-200.000	-20	-20
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI				
0005 INVESTOINNIT				
9000 INVESTOINTIMENOT				
9001 OMA RAKENTAMINEN	-533.000	-250.000	-105	-165
9025 RAKENNUTTAMINEN	-3.791.100	-9.181.000	-10.295	-2.094
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-444.702	-956.000	-390	-660
9000 INVESTOINTIMENOT	-4.768.802	-10.387.000	-10.790	-2.919
9049 INVESTOINTITULOT				
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	232.000	65.000	65	75
9049 INVESTOINTITULOT	232.000	65.000	65	75
9080 INVESTOINNIT NETTO	-4.536.802	-10.322.000	-10.725	-2.844

8.7 Vesihuoltolaitos, käyttötalous, ulkoinen/sisäinen

TALOUSARVIO

Vesihuoltolaitospalvelut (Hallinto+vesilaitos+viemärlaitos)

Laskennallisesti eriytetty

TUOSLASKELMA

2025

2024

Liikevaihto

1 316 105,00

1 289 930,00

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden

varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Valmistus omaan käyttöön

Liiketoiminnan muut tuotot (hallinnon sis.vyörytys)

174 976,00

117 680,00

Tuet ja avustukset kunnalta

Materiaalit ja palvelut

Aineet ja tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

-270 100,00

-266 900,00

Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Palvelujen ostot (sis hallinnon vyörytys)

-497 426,00 -767 526,00

-375 490,00 -642 390,00

Henkilöstökulut

Palkat ja palvelut

-263 300,00

-252 500,00

Henkilösivukulut

Eläkekulut

-51 809,00

-52 636,00

Muut henkilösivukulut

-7 323,00 -322 432,00

-7 148,00 -312 284,00

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

-376 341,00

-416 817,00

Arvonalentumiset

-376 341,00

-416 817,00

Liiketoiminnan muut kulut

-14 552,00

-13 236,00

Liikelylijäämä (-alijäämä)

10 230,00

22 883,00

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Muut rahoitustuotot

Kunnalle maksetut korkokulut

Muille maksetut korkokulut

Korvaus peruspääomasta

-122 210,00

-122 210,00

Muut rahoituskulut

-122 210,00

-122 210,00

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä

-111 980,00

-99 327,00

Satunnaiset tuotot ja -kulut

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

0,00

0,00

Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia

-111 980,00

-99 327,00

Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)

Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)

Tuloverot

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

-111 980,00

-99 327,00

TALOUSARVIO

Viemärilaitos

TUOSLASKELMA

Laskennallisesti eriytetty

2025

2024

Liikevaihto

801 290,00

784 500,00

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden

varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Valmistus omaan käyttöön

Liiketoiminnan muut tuotot

Tuet ja avustukset kunnalta

Materiaalit ja palvelut

Aineet ja tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

-198 900,00

-199 700,00

Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Palvelujen ostot

-262 574,00

-461 474,00

-219 827,00

-419 527,00

Henkilöstökulut

Palkat ja palvelut

-160 500,00

-153 500,00

Henkilösivukulut

Eläkekulut

-31 565,00

-29 718,00

Muut henkilösivukulut

-4 463,00

-196 528,00

-4 345,00

-187 563,00

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

-256 009,00

-274 565,00

Arvonalentumiset

-256 009,00

-274 565,00

Liiketoiminnan muut kulut

-100,00

-200,00

Liikelylijäämä (-alijäämä)

-112 821,00

-97 355,00

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Muut rahoitustuotot

Kunnalle maksetut korkokulut

Muille maksetut korkokulut

Korvaus peruspääomasta

-100 767,00

-100 767,00

Muut rahoituskulut

-100 767,00

-100 767,00

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä

-213 588,00

-198 122,00

Satunnaiset tuotot ja -kulut

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

0,00

0,00

Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia

-213 588,00

-198 122,00

Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)

Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)

Tuloverot

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

-213 588,00

-198 122,00

TALOUSARVIO

Vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA

Liikevaihto

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden

varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Valmistus omaan käyttöön

Liiketoiminnan muut tuotot

Tuet ja avustukset kunnalta

Materiaalit ja palvelut

Aineet ja tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Palvelujen ostot

Henkilöstökulut

Palkat ja palvelut

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

Arvonalentumiset

Liiketoiminnan muut kulut

Liikeliikelyä -alijäämä)

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot

Muut rahoitustuotot

Kunnalle maksetut korkokulut

Muille maksetut korkokulut

Korvaus peruspääomasta

Muut rahoituskulut

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä

Satunnaiset tuotot ja -kulut

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia

Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)

Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)

Tuloverot

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Laskennallisesti eriytetty

2025

2024

513 940,00

504 800,00

-70 200,00

-66 100,00

-134 164,00 -204 364,00

-110 605,00 -176 705,00

-44 800,00

-43 000,00

-8 817,00

-10 061,00

-1 247,00 -54 864,00

-1 218,00 -54 279,00

-120 332,00

-142 252,00

-120 332,00

-142 252,00

-11 329,00

-11 326,00

123 051,00**120 238,00**

-21 443,00

-21 443,00

-21 443,00

-21 443,00

101 608,00**98 795,00**

0,00

0,00

101 608,00**98 795,00****101 608,00****98 795,00**

TALOUSARVIO**Vesihuoltolaitospalvelut (Hallinto+vesilaitos+viemärlaitos)****RAHOITUSLASKELMA****2025****Laskennallisesti eriytetty****2024****Toiminnan rahavirta**

Liikeliijäämä (-alijäämä)	10 230,00		22 883,00
Poistot ja arvonalentumiset	376 341,00		416 817,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-122 210,00		-122 210,00
Satunnaiset erät			
Tuloverot			
Tulorahoituksen korjauserät		264 361,00	317 490,00

Investointien rahavirta

Investointimenot	-460 000,00		-535 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-460 000,00	0,00
			-535 000,00

Toiminnan ja investointien rahavirta**-195 639,00****-217 510,00****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys kunnalle			
Antolainasaamisten lisäys muilta			
Antolainasaamisten vähennys kunnalta			
Antolainasaamisten vähennys muilta		0,00	0,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		0,00	0,00
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos kunnalta			
Saamisten muutos muilta			
Korottomien velkojen muutos kunnalta	155 639,00		177 510,00
Korottomien velkojen muutos muilta	40 000,00	195 639,00	40 000,00
			217 510,00
Rahoituksen rahavirta		195 639,00	217 510,00

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 142 pages before this page

Dokumentet inneholder 142 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 142 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 142 sider før denne side

Detta dokument innehåller 142 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende